

Delårsrapport augusti 2020

Innehållsförteckning

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1 Sammanfattning	3
2 Den kommunala koncernen	6
3 Händelser av väsentlig betydelse	8
4 Uppföljning av kommunens mål	10
5 Ekonomi	15
6 Väsentliga personalförhållanden	29

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING M M MED NOTER

7 Räkenskaper	34
---------------------	----

NÄMNDER, STYRELSER OCH BOLAG

8 Kommunstyrelsen och övergripande verksamheter	62
9 Kultur- och fritidsnämnden	74
10 Socialnämnden	81
11 Bygg- och miljönämnden	92
12 Barn- och utbildningsnämnden	103
13 Vård- och omsorgsnämnden	121
14 Tekniska nämnden	133
15 Håbohus AB	152
16 Håbo Marknads AB	154
17 Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo	155

Förvaltningsberättelse

---

1 Sammanfattning

Kommunen har upprättat delårsrapport med bokslut per 31 augusti samt prognos för utfallet av verksamheten och ekonomin till årets slut.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska kommunen årligen upprätta minst en delårsrapport för verksamheten från räkenskapsårets början. Delårsrapporten ska innehålla en redogörelse för verksamheten och resultatet för perioden. Uppgifter ska också lämnas för samma period föregående år.

Prognos för årets ekonomiska resultat

Prognos för årets resultat är 177,6 miljoner kronor. Elimineras realisationsvinster på 23,4 miljoner beräknas balanskravsresultatet uppgå 42,0 miljoner kronor. Kommunens finansiella mål som resultat beräknas genom att både realisationsvinster och investeringsbidrag elimineras med 150,9 miljoner kronor från det prognostiserade resultatet, vilket ger ett resultat på 26,7 miljoner kronor jämfört med budgeterat resultat på 23,2 miljoner kronor.

Den positiva avvikelsen jämfört med budget förklaras av flera negativa och positiva avvikelser.

Positiva avvikelser

- Investeringsbidrag och andra fastighetsförsäljningar beräknas ge 150,9 miljoner kronor
- Skattenettot (skatteintäkter, statsbidrag och utjämning) är 26,7 miljoner kronor bättre än budget.
- Räntekostnader för kommunens långfristiga skulder beräknas till 2,8 miljoner kronor lägre än budget.
- Finansiella intäkter prognostiseras till 1,2 miljoner kronor högre än budget, vilket förklaras av utdelning från Kommuninvest.

Negativa avvikelser

- Nämndernas nettokostnader prognostiseras till 27,8 miljoner kronor högre än budget.
- De taxefinansierade verksamheterna VA och avfall prognostiserar underskott med tillsammans 200 000 kronor, varav VA-verksamhet ett överskott om 1,3 miljoner kronor och avfallsverket ett underskott om 1,1 miljoner kronor

Nämndernas ekonomiska läge

Totalt prognostiserar nämnderna 27,8 (21,5) miljoner kronor i underskott jämfört med budget. Vid föregående prognos i mars redovisades 63,6 miljoner kronor i underskott.

Två nämnder och kommunstyrelsen visar underskott och övriga nämnder visar nollprognos eller överskott. Kommunfullmäktige uppmanade nämnderna vid delårsuppföljningen per mars att, i möjligaste mån, vidta åtgärder så att budgetramarna hålls och redovisa det till delårsrapporten per augusti.

Budgeterat resultat som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2019 för år 2020, uppgick till 24,9 miljoner kronor. Efter tilläggsanslag, enligt nedan, som utfördelades till kultur- och fritidsnämnden uppgick kommunens budgeterade resultat till 23,2 miljoner kronor.

Under året beslutade kommunfullmäktige om tilläggsbudget om 1,7 miljoner kronor för utrednings-kostnader av kultur- och fritidsnämndens kostnader.

Barn- och utbildningsnämnden prognostiserade ett underskott i delårsuppföljning i mars

uppgående till 30,3 miljoner kronor. Nu prognostiserar nämnden 19,5 miljoner kronor i underskott, en förbättring med 10,8 miljoner kronor. Förvaltningen skriver att förbättringen beror på genomförda effektiviseringar i verksamheterna, men också på att volymer, föräldraavgifter, köp och sälj av skolplatser inte var kvalitetssäkrade i föregående prognos.

Inom verksamheten grundskola är underskottet nästan 4,1 miljoner kronor. Även inom förskoleklasser och fritidshem finns ett underskott om 2,7 respektive 1,6 miljoner kronor. Inom grundsärskola redovisas ett underskott om 2,0 miljoner kronor förvaltningen skriver att underskottet beror på en ökning av elevantalet med 2 elever jämfört med budget. Verksamheten SFI redovisar ett underskott om 1,7 miljoner kronor, anledningen till detta beror på att eleverna som påbörjar sin utbildning har låg utbildningsnivå och kräver längre utbildning. Övergripande verksamhet på förvaltningen redovisar ett underskott om 11,3 miljoner kronor, beroende på mark, hyra och etablering av flera paviljonger vid Futurum skolan och upparbetade kostnaderna för Vibyskolan som avslutades genom ett beslut av nämnden.

Andra verksamheter inom nämndens ansvarsområden visar överskott, vilket sammantaget ger ett underskott om 19,5 miljoner kronor.

Socialnämnden prognostiserar underskott med 11,5 miljoner kronor. Underskottet förklaras i huvudsak ökade kostnaderna jämfört med budget för missbruksvård (-900 000 kronor), barn och ungdomsvård (- 5,3 miljoner kronor) och ekonomiskt bistånd (-7,7 miljoner kronor). till mindre del balanseras det sammantagna underskott av överskott på andra verksamheter inom nämndens ansvarsområde.

Vård- och omsorgsnämnden lämnar en prognos på ett överskott om 12,1 miljoner kronor. De ekonomiska effekterna av covid-19 har skapat en oförutsägbarhet i prognosarbetet. Det har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittrisk, men också underskott, som till stor del kompenseras av statsbidrag. Den redovisade prognosen utgår ifrån ett nuläggsscenario där ingen smitta finns i nämndens verksamheter. I prognosen är medräknat förväntat statsbidrag från Socialstyrelsen för de kostnader som uppstått till följd av covid-19 och som uppfyller Socialstyrelsens kriterier för ansökan. Prognosen innehåller positiva avvikelser då en del volymer inte motsvarat budgeterad nivå. Staten har ersatt samtliga sjuklöner i kommunen under perioden april-juli vilket också påverkar prognosen positivt.

Detta sammantaget innebär ett överskott av engångskaraktär som inte hade funnits ett år med verksamhet i ordinarie drift.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott med 1,1 miljoner kronor mot budgeterat. Ej budgeterade kostnader för lokalanpassningar och underhåll kompenseras av överskott på grund av inställda aktiviteter och lägre föreningsbidrag då även föreningarnas aktiviteter minskat på grund av covid- 19.

Kommunfullmäktige beslutade i §51 att tillföra nämnden 1,7 miljoner kronor för att kompensera utredningskostnader som uppstått under 2018-2020 för simhall och bibliotek.

Kommunstyrelsen och övergripande verksamheter redovisar ett underskott med 13,6 miljoner kronor. Främsta orsaken till underskottet är högre kostnader än budgeterat på plan- och exploateringsverksamheten som uppgår till ca 2,2 miljoner kronor, Kommundirektör 2,2 miljoner kronor, personalavdelning 1,1 miljoner kronor, kvarvarande prognostiserade kostnader för Håbo Marknads AB 0,5 miljoner kronor, ekonomiavdelning 0,6 miljoner kronor för kostnaderna för satsningen på presentkort för att stödja kommunens företag. Den största avvikelsen återfinns på verksamheten kommungemensamt för utebliven effektivisering som var planerad i samband med organisationsförändring av verksamheterna inom samhällsbyggnad.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter prognosticerar sammantaget ett överskott på 2,9 miljoner kronor. De taxefinansierade verksamheterna VA och avfall prognosticerar ett lägre uttag från VA-respektive avfallsfonden än budgeterat med totalt 1,7 miljoner kronor. VA-

och avfalls-verksamheter redovisar ett sammantaget överskott på 0,2 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämnden prognostiserar att verksamheten kommer att ge ett överskott om 657 000 kronor. Förklaringen är högre intäkter inom bygglov och lägre kostnad inom bostadsanpassningsbidrag.

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett resultat i balans med budget.

Investeringar

Årets investeringsbudget uppgår till 358,0 miljoner kronor. Per 31 augusti har 81,2 miljoner kronor investerats och prognosen är att 270,7 miljoner kommer att investeras till årets slut. Av det förväntade överskottet på 87,2 miljoner kronor beräknas budget för pågående investeringar överföras till kommande år.

Inom exploateringsverksamheten har 52,4 miljoner kronor investerats per 31 augusti i anläggningar för gator och VA och det bedöms öka till 145,8 miljoner kronor vid årets slut. Årets största investeringar är infrastruktur i kvarter 3-4 Björnbrö/Logistik Bålsta, Frösundavik (övertagande av anläggningar), Bålsta Centrum, Lillsjöns företagspark (övertagande av anläggningar) samt Tvåhusplanen.

Måluppfyllelse

Coronapandemin har påverkat arbetet för att nå kommunfullmäktiges tre mål i hög grad. Kontakten och dialogen mellan näringsliv och kommun bedöms ha förbättrats under perioden men på grund av pågående pandemi har målet inte nåtts som helhet. Sammantaget pågår många aktiviteter för att utveckla samhällsbyggandet i kommunen, i enlighet med KF's mål om hållbart perspektiv, men dock bedöms inte arbetet under 2020 kunna nå full måluppfyllnad och därmed blir resultatet delvis uppfyllt. Bedömningen att forum för dialog och samverkan samt att arbetet med marknadsföring av befintliga och kommande mötesplatser måste utökas för att full måluppfyllelse ska kunna erhållas.

Nedan återges det som nämnderna redovisat avseende måluppfyllelsen. En samlad bedömning är svår att göra eftersom ett stort antal mål kommer att utvärderas i bokslutet för år 2020

Inget mål anses vara uppfyllt till delåret och 16 mål eller 64 procent anses vara delvis uppfyllda. Två mål eller 8 procent anses inte uppfyllas under året. För sju av målen 28 procent finns inte tillräckligt med underlag för att kunna göra en bedömning vid delåret utan bedömningen kommer att göras först vid årets slut.

Två av kommunens tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning bedöms uppnås. Resultatet beräknas uppgå till mer än två procent av skattenettet. Överskott och intäkter av engångskaraktär har finansierat investeringar. Däremot kommer inte målet om att exploateringsverksamheten som helhet ger överskott, att uppnås.

Kommunkoncernen

Håbo Marknads AB har ett negativt resultat på -2,0 miljoner kronor per 31 augusti och prognosen för året är -3,0 miljoner kronor.

Håbohus AB redovisar ett resultat för delåret efter finansiella poster på 10,2 miljoner kronor. Helårsprognosen för år 2020 beräknas efter finansiella poster uppgå till cirka 16,0 miljoner kronor.

Räddningstjänsten redovisar ett resultat för delåret på -278 000 kronor och prognosen för helåret visar ett underskott om 200 000 kronor.

2 Den kommunala koncernen

2.1 Kommunens samlade verksamhet

Syftet med den sammanställda redovisningen är att sammanfatta kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Det handlar om att ge en helhetsbild av verksamheten oavsett om den bedrivs i egen regi eller utförs av interna eller externa bolag.

Kommunens samlade verksamhet består, utöver kommunen, av kommunens helägda kommunala bolag, Håbohus AB och Håbo Marknads AB. Kommunen bedriver även räddningsverksamhet tillsammans med Enköpings kommun i ett kommunalförbund. Kommunen har tillsammans med Trosa och Salems kommun en gemensam nämnd, där Håbo kommun administrerar Trosa och Salems löneutbetalningar.

Verksamhet som bedrivs i extern regi, det vill säga där kommunen köper verksamhet från andra utförare, uppgår till 188 miljoner kronor, jämfört med 178 miljoner kronor samma period föregående år. Det innebär att 18,9 procent (18,1 procent föregående period) av kommunens verksamhet utförs av andra utförare än kommunen. Generellt gäller att kommunen har det övergripande ansvaret för verksamheten även om själva utförandet ligger utanför kommunens organisation. Undantaget är tillsynsansvaret för grundskolan och gymnasiet som ligger på Skolinspektionen.

Kommunens samlade resultat per 31 augusti uppgår till 93,4 miljoner kronor.

Nedan kommenteras respektive bolags och räddningstjänstens ekonomi kortfattat, i övrigt hänvisas till respektive bolags och räddningstjänstens avsnitt i delårsbokslut.

Håbo Marknads AB

Verksamhet

Kommunfullmäktige beslutade att bolaget skall likvideras från 1 mars. Under året har eller skall samtliga avtal sägas upp. Bolaget är under likvidering och har inte likviderats fram till 31 augusti.

Det har i samband med revisionen av 2019 också gjorts en extern revision av bolaget.

Väsentliga händelser

Kommunfullmäktiges beslutade att utse nya ledamöter till bolagets styrelse efter det att några styrelseledamöter hade sagt upp sina uppdrag. Kommunfullmäktiges beslut är överklagad och en likvidator kan inte utses innan ärendet har avgjorts av förvaltningsrätten. På grund av det har likvidator för bolaget har ännu inte utsetts. Den nya styrelsen kommer förmodligen att utse likvidator under hösten.

Ekonomi

Resultatet för delåret per sista augusti är negativt och uppgår till ca -2,0 miljoner kronor och prognosen för helåret visar ett negativt resultat om cirka -3,0 miljoner.

Bolagets redovisning sköts av ett extern redovisningsbyrå.

Håbohus AB

Verksamhet

Bolaget äger fastigheter belägna inom Håbo kommun. Fastigheterna omfattar både bostäder och lokaler.

Väsentliga händelser

Håbohus fortsätter produktionen av Bålstas nya särskilda boende för äldre, 60 nya lägenheter

tillskapas med tillhörande lokaler. Produktionen går enligt tidplan och beräknas vara klart senhösten 2021.

Detaljplanen färdigställdes för kommande produktion i Skokloster under sommaren 2020 då planen vann laga kraft. Förberedelser för produktionsstart sker våren 2021. Ny butik för dagligvaror, pizzeria, vårdcentral samt ca 20 lägenheter ingår i projektet.

Ekonomi

Resultatet för delåret efter finansiella poster beräknas till cirka 10,2 miljoner kronor. Helårsprognosen för år 2020 beräknas efter finansiella poster uppgår till cirka 16,0 miljoner kronor vilket är bättre än budgeterat resultat på 0,7 miljoner kronor. Den främsta anledningen är bland annat lägre ränte- och övriga driftkostnader.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Verksamhet

Räddningstjänsten Enköping-Håbo är ett kommunalförbund skapat i syfte att fullfölja de skyldigheter som medlemskommunerna har enligt lagen om skydd mot olyckor. I förbundets uppdrag ingår att utbilda kommunens anställda i brandskydd, systematiskt brandskyddsarbete och HLR (hjärt- och lungräddning). Förbundet är uppdelat i sex insatsområden med varsin brandstation för snabbast möjliga räddningsinsats. Håbo kommuns andel av räddningstjänsten är 35 procent och Enköpings kommuns andel är 65 procent.

Väsentliga händelser

Räddningstjänsten har som samhällsviktigt verksamhet kunnat upprätthålla beredskapen utan märkbar påverkan under pandemin med Covid-19.

Förbundet har under sommaren haft mycket hög förmåga att hantera skogsbränder med tankbilar på plats i Örsundsbro och Veckholm, Räddningsvårn på Brygggholmen och Arnö, Skogsbrandcontainer från MSB, samarbete med lantbrukare och tillgång till skogsbrandflyg.

Ekonomi

Resultatet för delåret är 278 000 kronor och prognosen för helåret visar ett underskott om 200 000 kronor, budgeten för året var ett noll resultat. Flera intäkter och kostnader av engångskaraktär har påverkat resultatet för räddningstjänsten.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Corona

Med anledning av Corona pandemin har kommunens krishanteringsorganisation varit aktiverad sedan den 23 mars.

Krisledningsnämnden har varit aktiverad för att kunna ta beslut som går utanför ordinarie nämnds mandat. Krisledningen har beslutat om inriktning och samordning av kommunens åtgärder för att hantera konsekvenserna av pandemin.

Staben har varit bemannad för att stödja verksamheterna vid brist på egna resurser eller för att samordna åtgärder och underlätta i den gemensamma hanteringen.

Flertalet möten, både för tjänstepersoner och politiker, har genomförts via digitala plattformar. Flera processer har under våren övergått från manuell till digital hantering där nya rutiner och lösningar har tagits fram för att kunna hanteras på distans.

Krishanteringsorganisationen är tänkt att avaktiveras den 30/9 då arbetet återgår till ett nytt normalläge i linjeorganisationen.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen har inte följt prognosen hittills under året. Preliminära befolkningssiffror visar att befolkningen har ökat från 21 934 invånare till 21 980 per mitten av september. Ökningen är därmed endast 46 personer hittills. I befolkningsprognosen som antogs för budget 2020, förväntades befolkningen vara 21 355 personer vid slutet av 2020. En lägre ökningstakt återfinns inom lägre åldrar 1-15 år vilket bör minska efterfrågan på förskole- och grundskoleplatser särskilt under hösten. Budgetramar för 2020 för barn- och utbildningsnämnden har inte justerats till följd av detta.

I den senaste befolkningsprognosen inför budget 2021 är befolkningsutvecklingen lägre. Där förväntas befolkningen vara 22 274 vid slutet av år 2020. För skatteintäkterna år 2021 är antalet invånare 1 november 2020 avgörande. Här finns en avsevärd risk att befolkningen inte uppgår till de beräknade 22 217 invånarna. Om befolkningen är exempelvis 200 personer lägre, beräknas skatteintäkterna bli cirka 15 miljoner kronor lägre år 2021. Denna risk måste hanteras i budget 2021. Budgetramar för berörda nämnder kan behöva justeras nedåt.

Avtal

Planeringen av genomförandet av Gröna Dalen fortsätter och en detaljprojektering har startat. Diskussioner med genomförande av Dalängen har fortsatt med Balder och MacFreeze, bland annat har ett avtal om tidigareläggande av genomförande förhandlats.

Håbo vuxenutbildning har ingått samverkansavtal med Upplands Bro vuxenutbildning för SFI (svenska för invandrare), grundläggande vuxenutbildning och vuxenutbildning på gymnasienivå.

Ett samverkansavtal har upprättats mellan Håbo, Sigtuna, Knivsta och Upplands-Bro kommuner avseende gemensam upphandling av insamling av hushållsavfall. Nya entreprenader startar i mitten av oktober 2020. Detta medför stora samordningsvinster och personalresurser såsom att driftledare och kommunikatör samnyttjas.

Tvist

I Frösundavik så har flera problem uppdragats med det så kallade området Mellanby. Exploatören har bland annat gjort felkopplingar av VA-nätet men sannolikt är det många fler byggfel. Kommunen har inte fått relationsritningar på området så omfattningen är ännu osäker.

HMAB likvidation

Kommunen inväntar tillsättning av likvidator vilket hanteras av Bolagsverket. Bolaget ska likvideras enligt KF beslut.

Överklagan plan-och bygglovstaxa

En betydande rättstvist pågår gällande plan- och bygglovstaxan inklusive kart- och mättaxa. Beslut om taxan togs i kommunfullmäktige den 6 maj 2019 och beslutets laglighet har ifrågasatts genom begärd laglighetsprövning enligt kommunallagen. Förvaltningsrätten har ännu inte tagit ställning. Om fullmäktiges beslut upphävs följer ett omfattande arbete med nya beslut i samtliga ärenden (cirka 500 stycken per augusti 2020), ibland med lägre avgift och ibland med högre avgift som samtliga måste justeras utifrån den tidigare taxan.

4 Uppföljning av kommunens mål

Kommunfullmäktiges mål syftar till kommunens långsiktiga utveckling med fokus på samhällsutveckling och demokratifrågor medan nämndernas mål- och kvalitetsstyrning fokuserar på kommunens grunduppdrag, service och lagstyrd verksamhet.

Kommunfullmäktiges fokusområden och mål är framtagna i blocköverskridande samverkan mellan de politiska partierna och gäller hela mandatperioden. Målen omhändertas av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet i dessa frågor.

Nämndernas, förvaltningarnas och avdelningarnas mål tas fram fristående från kommunfullmäktiges fokusområden och mål och har ibland ett kortare tidsperspektiv vilket innebär att de kan förändras under gällande mandatperiod. Dessa fastställs årligen i samband med budgeten.

Förutom de övergripande fokusområdena och målen fastställs även årligen finansiella mål för kommunen i samband med att budgeten antas.

4.1 Vision

24 mars 2014 antog kommunfullmäktige Håbos nya vision - Vårt Håbo 2030. Visionen är vägledande i kommunens arbete och visar hur kommunen ska utvecklas fram till år 2030.

I visionen Vårt Håbo 2030 kan man läsa:

”Året är 2030 och Håbo kommun i hjärtat av Mälardalen är en plats för hela livet. Det bor 25 000 invånare i vår växande kommun och vi har hög kvalitet i alla våra verksamheter. Här lever och arbetar vi i en attraktiv miljö med Mälarens vatten och naturen nära inpå oss. Vi ligger i en av Sveriges viktigaste tillväxtregioner med Stockholm runt knuten och vi bygger tillsammans vidare på det goda och hållbara samhället. Håbo år 2030 är en kommun för framtiden.”

Visionen har fyra huvudområden och där framgår det att:

- Vi ska vara **Hållbara Håbo** och sträva mot jämlikhet och delaktighet. Vi tar vårt långsiktiga ansvar för natur och klimat och är energieffektiva och fossilbränsle fria.
- Bålsta ska vara en **levande småstad** med en intressant mix av människor, aktiviteter och service. Bålsta är en bra kombination av den täta stadens puls och småstadens stillhet.
- Håbo kommun ska vara den **naturnära Mälarkommunen** genom att tillgängliggöra natur och vattenmiljöer för boende och besökare. Samtidigt har vi ett stort ansvar att förvalta och bevara.
- Håbo kommun ska vara en **aktiv part i Mälardalen** genom att utnyttja sitt strategiska läge i regionen. Vi ska vara en attraktiv marknad för varor, tjänster, arbetsplatser, kompetens och kultur.

4.2 Kommunfullmäktiges fokusområden och mål

Med utgångspunkt i kommunens vision beslutade kommunfullmäktige den 10 december 2018 tre övergripande fokusområden för Håbo kommun från år 2019. Utifrån fokusområdena fastställde kommunfullmäktige den 6 maj 2019 tre övergripande mål för kommunen.

Målen omhändertas av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet. Det sker bland annat genom tillsättande av styrgrupper där en eller flera av ledningsgruppens medlemmar ingår. Styrgruppernas funktion är att leda och styra konkreta projekt, planer och aktiviteter i avsikt att nå fullmäktiges mål.

4.2.1 Ett starkt lokalt näringsliv och arbetsmarknad i fokus

Beskrivning

Företagandet i Håbo kommun ska vara starkt och möjliggöra en lokal arbetsmarknad, för att skapa en levande småstad att både bo och verka i. Det lokala företagsklimatet ska stärkas. Samverkan mellan kommun och näringsliv sker naturligt och utvecklas på efterfrågan från kommun eller företag. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål
Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska och digitala bemötande ◆ Mål delvis uppfyllt
Analys Året började på ett bra sätt med tät dialog och samtal med företagarföreningarna och enskilda företagare. Efter Coronakrisens start koncentrerades arbetet till stödjande och rådgivande insatser för företagarna i kommunen. Förutom detta lanserade kommunen även ett omfattande åtgärds paket för att underlätta för näringslivet. Kontakt och uppsökande verksamhet har skett under Coronakristiden, men det har oftast skett i digital form med bland annat Företagslotsmöten, informationsfilmer etc. Vidare har näringslivsenheten skickat ut informationsmail kontinuerligt till alla företagare i kommunen med anledning av Coronakrisen. Kontakten och dialogen mellan näringsliv och kommun bedöms ha förbättrats under perioden men på grund av pågående pandemi/Coronakris har målet inte nåtts som helhet.

4.2.2 Samhällsbyggnad med helhetssyn och livsperspektiv i fokus

Beskrivning

I samhällsbyggnaden är det helhetssyn med livsperspektiv som ska vara i fokus, både översiktligt och i detalj. Alla aspekter ska belysas när Håbo kommun planerar och bygger samhället för framtiden – bostäder, näringsliv, rekreation, samhällsservice, kollektivtrafik och infrastruktur. Det kräver ett nära och tidigt samarbete mellan olika förvaltningar, med näringsliv och byggherrar samt medborgare. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål
Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov ◆ Mål delvis uppfyllt
Analys Flera aktiviteter som startades under 2019 har inte färdigställt som planerat under 2020 på grund av förändrade prioriteringar till följd av Coronakrisen. Arbetet fortgår med översiktsplan, hållbarhetsstrategi m.m. dock kan förskjutningar i tid bli aktuella.

Övergripande mål

Kommunen ser ingen förändring i den stora efterfrågan på byggbar bostads- och industrimark i vårt område. Fortfarande är det många pågående detaljplaner i olika skeden som hanteras i kommunen.

Målet om ökad dialog och större planberedskap har inte skett under halvåret på grund av begränsningar i tillgängliga resurser samt pågående pandemi.

Sammantaget pågår många aktiviteter för att utveckla samhällsbyggandet i kommunen, i enlighet med KF's mål om hållbart perspektiv, men dock bedöms inte arbetet under 2020 kunna nå full måluppfyllnad och därmed blir resultatet delvis uppfyllt.

4.2.3 Mötesplatser för alla och ett engagerat föreningsliv i fokus

Beskrivning

I Håbo kommun ska det finnas möjligheter för alla att hitta sitt sammanhang. Håbo kommun ska erbjuda möjligheter till mötesplatser för människor i olika åldrar och olika delar av livet och ta tillvara på det engagemang som finns i föreningar och hos medborgare. Med ett väl utvecklat föreningsliv och bra förutsättningar för alla typer av föreningar att kunna bedriva sin verksamhet skapas möjligheter för alla. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet

◆ Mål delvis uppfyllt

Analys

Många planerade aktiviteter har på grund av pandemin/Coronakrisen flyttats fram. Tät dialog finns med föreningslivet och flera nya mötesplatser kommer att färdigställas under året.

Dock är bedömningen att forum för dialog och samverkan samt att arbetet med marknadsföring av befintliga och kommande mötesplatser måste utökas för att full måluppfyllelse ska kunna erhållas.

4.3 Nämndernas mål

Perspektiv	Utvecklingsmål	
Målgrupp	Öka nyttjandegraden på anläggningarna. (<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>)	◆
	Inom relevanta verksamhetsområden ska nämnden verka för att den enskildes individuella förutsättningar och möjligheter tillvaratas för att nå självförsörjning (<i>Socialnämnden</i>)	◆
	Förbättrad tillgänglighet (<i>Bygg- och miljönämnden</i>)	◆
	Ökad måluppfyllelse avseende studieresultat (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	Elevers självledarskap kring den egna hälsan ska öka (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	Trygg och Tillgänglig lärmiljö (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	Utveckla nämndens arbete med att skapa möjligheter för den enskilde att tillvarata sina egna förmågor (<i>Vård- och omsorgsnämnden</i>)	◆
Verksamhet	Tydlig administrativ struktur (<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>)	◆
	Utveckla och förstärka förvaltningens systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete (<i>Socialnämnden</i>)	◆
	Effektiva processer och stödverktyg (<i>Bygg- och miljönämnden</i>)	◆
	Utveckla samverkan internt och externt (<i>Bygg- och miljönämnden</i>)	◆
	Ökad effektivitet i verksamheten (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	Säkerställa kontinuitet i verksamheten utifrån risk och sårbarhetsanalys (RSA) (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	Kvalitetssäkrad dokumentation i individärenden inom nämndens verksamheter (<i>Vård- och omsorgsnämnden</i>)	◆
	Utveckla och förstärka nämndens systematiska kvalitet- och utvecklingsarbete (<i>Vård- och omsorgsnämnden</i>)	◆
	Förbättra underhållsplaner (<i>Tekniska nämnden</i>)	◆
	Nytt insamlingssystem för avfallshantering (<i>Tekniska nämnden</i>)	—
Medarbetare	Förbättrad arbetsmiljö genom systematiskt arbetsmiljöarbete (<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>)	◆
	Attrahera och behålla kompetens (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	—
	God personalthälsa - öka frisknärvaron inom Lokalvården (<i>Tekniska nämnden</i>)	◆
Ekonomi	Kompetenssäkring (<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>)	◆
	Genom effektivisering i förvaltningens handläggning av ansökningar skapa möjligheter att frigöra resurser för att arbeta med socialt arbete och stödja de personer vi finns till för (<i>Socialnämnden</i>)	◆
	Samtliga taxor är aktuella med rimlig kostnadstäckningsgrad (<i>Bygg- och miljönämnden</i>)	◆
	Ekonomi i balans i alla verksamheter (<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>)	■
	Genomföra investeringar enligt plan (<i>Tekniska nämnden</i>)	■

Nämnderna har utifrån de fyra perspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi identifierat ett antal utvecklingsmål för perioden. Ovan finns en sammanställning av samtliga 25 mål och nämndens bedömning av måluppfyllelsen.

En samlad bedömning av måluppfyllelsen för kommunens samtliga nämnder är svårt att utvärdera per 31 augusti eftersom vissa nämnder gör utvärdering av sina mål för helåret. Nedan har det gjorts en bedömning utifrån det som nämnderna har redovisat i sina delårsrapporter per

31 augusti.

Inget mål anses vara helt uppfyllt till delåret.

16 mål anses vara delvis uppfyllda. Vissa mål bedöms kunna vara uppfyllda till slutet av året efter insatser under hösten. Andra mål bedöms uppfyllas på sikt men att det kommer att krävas ett flerårigt arbete innan full måluppfyllelse nås.

Två mål anses inte uppfyllas under året.

För sju av målen finns inte tillräckligt med underlag för att kunna göra en bedömning vid delåret. Främst beror det på att mätningar och statistik finns tillgängligt först senare under året.

En mer detaljerad analys av varje mål återfinns under respektive nämnds avsnitt.

4.4 Finansiella mål

Beskrivning

Kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten med mål och riktlinjer för att uppnå god ekonomisk hushållning. Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning ska också anges. Kommunens finansiella mål fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med budget.

Övergripande mål
Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av skattenettot exklusive realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten Mål helt uppfyllt
Analys Årets resultat beräknas i slutet av året uppgå till 13,9 procent av skattenettot. När intäkter från realisationsvinster exkluderas uppgår resultatet till 2,1 procent av skattenettot och målet bedöms kunna uppnås för året.
Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar Mål helt uppfyllt
Analys Eftersom årets resultat 177,6 miljoner kronor beräknas bli högre än realisationsvinsten 135,6 miljoner kronor, kommer överskott och intäkter av engångskaraktär att ha använts till att finansiera kommunens investeringar. Målet bedöms kunna uppnås för året.
Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen Mål inte uppfyllt
Analys Alla beslutade och pågående exploateringsprojekt beräknas tillsammans ge ett ekonomiskt underskott (nettoexploatering) för kommunen på -85,0 miljoner kronor. Målet beräknas inte uppnås till årets slut.

5 Ekonomi

5.1 Periodens resultat

Kommunens resultat per den 31 augusti är periodiserat, vilket innebär att utgifter och inkomster har förts till rätt räkenskapsperiod enligt god redovisningssed. Prognosen för helår är baserad på nämndernas egna uppskattningar om intäkts- och kostnadsutvecklingen för årets fyra sista månader.

Kommunens resultat per 31 augusti uppgår till 87,1 (49,9) miljoner kronor. Det är 37,2 miljoner kronor bättre resultat än motsvarande period år 2019.

Det beror dels på att verksamheternas nettokostnad är 7,3 miljoner kronor högre än samma period föregående år, samtidigt som skatteintäkterna minskat med ca 700 000 kronor. Till stor del förklaras förbättringen av periodens resultat på generella statsbidrag och utjämning som uppgår till 116,3 miljoner kronor jämfört med 69,3 miljoner kronor, år 2019, en ökning med 46,9 miljoner kronor.

I övrigt förklaras resultatförändringen av både positiva och negativa faktorer:

Nämndernas nettokostnader har ökat med 9,3 (48,7 miljoner kronor), vilket är en ökning med 1,2 (7,0) procent. Barn- och utbildningsnämndens nettokostnad har minskat med ca 4,6 (+27,0) miljoner kronor vilket är minskning med 1,1 (+7,0) procent. Vård- och omsorgsnämndens nettokostnad har ökat med ca 15,3 (14,8) miljoner kronor, 8,6 (9,0) procent. Socialnämndens nettokostnad är 3,1 (2,1) miljoner kronor högre än samma period förra året eller 7,3 procent. Kultur- och fritidsnämndens nettokostnad har ökat med ca 2,5 miljoner kronor, vilket är ökning med 7,2 procent. Kommunstyrelsens nettokostnad har ökat med ca 3,3 miljoner kronor eller 7,3 procent. Tekniska nämnden har minskat kostnaderna med 5,3 miljoner kronor eller 14,0 procent jämfört med motsvarande period förra året.

Kostnader för pensioner och upplupna lönekostnader har minskat med 3,8 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Investeringsbidrag och reavinster är ca 4,0 miljoner högre.

Skattenettot, det vill säga summan av kommunens intäkter från skatter, utjämningsavgifter respektive utjämningsbidrag samt generella statsbidrag, har ökat med 46,2 (54,7) miljoner kronor vilket är 5,8 (7,0) procent.

5.2 Prognos för årets resultat

Prognos för årets resultat är 177,6 (28,2) miljoner kronor. Elimineras realisationsvinster, uppgår balanskravsresultat till ca 42,0 miljoner kronor. Årets resultat som finansiellt mål, då både realisationsvinster och investeringsbidrag elimineras på 150,9 miljoner kronor från prognostiserat resultat, uppgår resultatet till cirka 26,7 miljoner jämfört med budgeterat resultat på 23,2 miljoner kronor, en förbättring med 3,4 miljoner kronor. Under året har kommunen prognostiserat ca 40,0 miljoner kronor i extra statsbidrag som kompensation från staten för uteblivna skatteintäkter med anledning av Corona epidemin. Utan denna kompensation hade kommunens balanskravsresultat blivit ca 2,0 miljoner kronor för år 2020.

Den negativa avvikelserna jämfört med budget förklaras av flera negativa och positiva avvikelser.

Positiva avvikelser

- Investeringsbidrag och andra fastighetsförsäljningar beräknas ge ca 151,0 miljoner kronor
- Räntekostnader för kommunens långfristiga skulder beräknas till 2,8 miljoner kronor lägre än budget.

- Skattenettot (skatteintäkter, statsbidrag och utjämning) är 26,7 miljoner kronor bättre än budget.
- Finansiella intäkter prognostiseras till 1,2 miljoner kronor högre än budget, vilket förklaras av utdelning från Kommuninvest.

Negativa avvikelser

- Nämndernas nettokostnader prognostiseras till 27,8 miljoner kronor högre än budget.
- De taxefinansierade verksamheterna VA och avfall prognostiserar underskott med tillsammans 200 000 kronor, varav Va-verksamhet ett överskott om ca 1,3 miljoner kronor och avfallsverket ett underskott om ca 1,1 miljoner kronor

5.2.1 Ekonomiska effekter av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin har fått stora effekter på den kommunala verksamheten och ekonomin.

På den negativa ekonomiska sidan finns lägre skatteintäkter, högre sjukfrånvarokostnader samt både högre kostnader och uteblivna intäkter i verksamheterna.

På den positiva ekonomiska sidan finns högre generella statsbidrag, sänkta arbetsgivaravgifter, ersättning för höga sjuklönekostnader men också lägre kostnader i vissa verksamheter.

Kommunens intäkter till följd av covid-19

Skatteintäkterna väntas bli 9,5 miljoner kronor lägre i år än budgeterat.

Staten har beslutat att tillföra kommunerna extra generella statsbidrag i år vilket innebär 39,7 miljoner kronor till Håbo. En ytterligare kompensation till kommunen, är för företagarnas möjlighet till avsättning till periodiseringsfond, som väntas uppgå till 3,8 miljoner kronor i år.

Staten har också beslutat att ersätta alla kostnader för sjuklöner för april-juli. Även kostnader för augusti-september kommer att ersättas, men då är det bara för kostnader mer än normalt. Håbo har erhållit 8,2 miljoner kronor för april-juli. Bidraget har fördelats ut på alla berörda verksamheter. Ingen ersättning erhöles för augusti, på grund av för låga sjuklönekostnader.

Alla arbetsgivare får begära nedsättning av arbetsgivaravgiften för mars-juni och för Håbo kommun har det inneburit 943 000 kronor i sänkta kostnader. Sänkningen tillfaller kommunstyrelsens finansförvaltnings konto för pensioner och upplupna löner.

Vård- och omsorgsnämnden har möjlighet att söka ersättning för vissa merkostnader inom socialtjänstverksamheten för omsorg och äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Regeringen har aviserat 5 miljarder till detta. Om medlen fördelas generellt skulle det innebära cirka 7 miljoner kronor till Håbo kommun. Vård- och omsorgsnämnden har ansökt om 11,5 miljoner kronor och har därför i delårsbokslutet räknat med att 50 procent av redovisade merkostnader kommer att ersättas, i enlighet med försiktighetsprincipen. I prognosen har dock nämnden räknat med att alla kostnader ersätts, i enlighet med regeringens intention.

Kommunens kostnader till följd av covid-19

Det visar sig att det är svårt att bedöma den totala ekonomiska effekten av covid-19 för kommunens verksamheter.

Kommunens sjuklönekostnad har påverkats och samtidigt har samtliga sjuklöner april-juli ersatts.

Kostnader som direkt kan hänföras till pandemin (exklusive sjuklöner) är bokförda särskilt och uppgår till 18,0 miljoner kronor för januari-augusti. Till detta kan läggas kostnader som verksamheterna bedömer kan hänföras till pandemin 2,2 miljoner kronor under januari-augusti.

En summering av förväntade ekonomiska effekter för verksamheterna fram till årets slut uppgår till 25,0 miljoner kronor.

Vård- och omsorgsnämnden beräknar att 17,8 miljoner kronor kommer att erhållas i statsbidrag från socialstyrelsen. Detta skulle innebära 7,2 miljoner i nettokostnader för verksamheterna som följd av covid-19.

Ekonomiska effekter, tkr	Kostnad covid-19 jan-aug, bokförd	Kostnad covid-19 jan-aug, bedömd	Total bedömd kostnad, jan-aug	Prognos kostnad 2020	Avgår beräknad ersättning från socialstyrelsen	Prognos netto 2020
Kommunstyrelsen och övergripande	-824	-100	-924	-1 364		-1 364
Kultur-och fritidsnämnden	-115	-787	-902	-1 110		-1 110
Socialnämnden	-2 185	0	-2 185	-2 949		-2 949
Bygg- och miljönämnden	-62	-422	-484	-536		-536
Barn och utbildningsnämnd	-1 042	-301	-1 343	-2 636		-2 636
Vård- och omsorgsnämnd	-13 219		-13 219	-15 250	17 835	2 585
Tekniska nämnden	-594	-551	-1 145	-1 225		-1 225
Summa	-18 041	-2 161	-20 202	-25 070	17 835	-7 235

Svårigheter att bedöma den totala ekonomiska effekten

Pandemin har också påverkat verksamheterna på andra sätt, vilket inte alltid kunnat beräknas och därför inte alltid ingår i tabellen ovan. Det är också svårt att fånga in alla kostnader, kostnadsminskningar, uteblivna intäkter samt att bedöma vad just covid-19 resulterat i.

Följande exempel redovisas av nämnderna:

De ekonomiska effekterna för personalavdelningen har varit stora så till vida att planerade besparingar och åtgärder inte kunnat genomföras på grund av covid-19, detta ingår inte i beräkningen.

Överskottet på näringslivsenheten beroende på covid-19 beror främst på inställda evenemang där enheten skulle delta, arrangera eller medfinansiera.

Som ett resultat av Covid-19 har kultur- och fritidsnämnden haft minskade utgifter inom förenings- och arrangemangsbidragen. Den exakta summan som beror på just Covid-19 är svår att avgöra då det till stor del gäller ansökningar om bidrag för aktiviteter som inte har skickats in till förvaltningen.

Socialnämndens ansvar för individ och familjeomsorgen i kommunen innebär att när bland annat social ohälsa, missbruk och arbetslöshet ökar är det socialnämnden som får ökade kostnader.

För vård- och omsorgsnämnden gäller att ökat behov av stöd i olika former på grund av covid-19 kommer finnas. Osäkerheten är stor gällande hur mycket och när dessa kommer uppstå. Det har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittrisk, men också underskott, som till stor del kompenseras av statsbidrag. Detta sammantaget innebär ett överskott av engångskaraktär som inte hade funnits ett år med verksamhet i ordinarie drift. Exempelvis redovisar ett färdtjänst och riksfärdtjänst överskott till följd av lägre resande orsakat av covid-19 med 3,6 miljoner kronor, detta ingår dock i tabellen ovan.

Avfallsavdelningen har noterat att mängden grovavfall har ökat på återvinningscentralen, jämfört med samma period föregående år. Andelen besök är i princip detsamma som förra året,

men varje besökare har haft mer grovavfall vid varje besökstillfälle. Personalen upplever att fler har stannat hemma och renoverat på sin semester på grund av covid-19. Andra kommuner upplever samma tendenser.

5.3 Utgiftsbeslut under året

Kommunfullmäktige beslutade om budget 2021 den 9 december 2019. Under året har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om tillskott och omfördelning av budget mellan nämnder.

Investering

Kommunstyrelsen beslutade att minska det centrala anslaget för digitalisering i sin årsbudget i december från 4 miljoner kronor till 2,5 miljoner kronor och i samband med delårsrapport mars fördelades budgeten till nämnderna.

Omorganisation av en bostadsförvaltare från socialnämnden till fastighetsavdelningen har medfört överföring av budget med 595 000 kronor.

Kommunfullmäktige beslutade i samband med delårsrapporten att ge kultur- och fritidsnämnden ett tillskott med 1 700 000 kronor för utredningskostnader och att finansiera det med att försämra årets resultat. Det är ett engångsbelopp som inte påverkar ramen för kommande år.

Kommunstyrelsen beslutade om verksamhetsplan för kommunstyrelsens näringslivsenhet som startade 1 mars, i samband med att uppdraget till Håbo Marknads AB upphörde. Planen innehöll budget för helår men har räknats om till 10 månader, 2 000 miljoner kronor. (Resterande budget 500 000 kronor ligger kvar som budget för driftbidrag för Håbo Marknads.)

Omfördelningen av budget för lönesatsning 0,3 procent, föreslås beslutas i samband med delårsrapporten. Hänsyn har tagits till omfördelningen i alla tabeller i delårsrapporten.

Omfördelning av budget, tkr	KS§16 Budget 2021	KF§51 Digitalis ering	KF§51 Förvalta re	KF§51 Ut- redning ar	KS§72 Närings- liv	Förslag delårsrapport: Lönesatsning
Centralt: Digitalisering	2 500	1 500				
Centralt: Lönesatsning						2 462
Centralt: Driftbidrag HMAB					2 000	
Kommunstyrelse	-2 500	-200			-2 000	-184
Kultur- och fritidsnämnd				-1 700		
Socialnämnd		-200	595			-20
Bygg- och miljönämnd		-900				-309
Barn- och utbildningsnämnd						-1 228
Vård- och omsorgsnämnd						-513
Teknisk nämnd		-200	-595			-208
Årets resultat	0	0	0	-1 700	0	0

*Tillskott anges med minustecken

Investeringsbudget

I samband med årsredovisningens fastställande beslutade kommunfullmäktige att överföra 93,1 miljoner kronor för pågående investeringar till år 2021, vilket innebär att totalbudgeten ökades till 358,0 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade i juni om ny simhall §40 med totalbudget på 191 miljoner kronor, varav 10 miljoner tillförs i år. Finansiering beslutades ske genom nyupplåning med motsvarande belopp under 2020-2023. Kommunfullmäktige beslutade §42-43 även om budget för två nya gruppbestäder, totalt 40,3 miljoner kronor i totalbudget, varav 7 miljoner kronor tillförs i år. Finansiering beslutades ske genom nyupplåning om behov uppstår.

Investeringsbudget	Nämnd	Totalbudget	Tillskott i årets budget
KF§40 Ny simhall	Teknisk nämnd, fastighet	-191 000	-10 000
KF§42 Ny gruppbestad Viby	Teknisk nämnd, fastighet	-19 800	-4 000
KF§43 Ny gruppbestad Dalängen	Teknisk nämnd, fastighet	-20 300	-3 000
Totalt tillskott för året			-17 000

Flera investeringsbudgetärenden behandlas i kommunfullmäktige 28 september, men de ingår inte i denna delårsrapport som upprättas per 31 augusti. Det är utökad budget för fyrfackskärl som påverkar år 2020. Det är också ökad totalbudget för Futurumskolan, Skogsbrynets förskola samt VA-ledningar, men det påverkar inte 2020 års budget.

Exploateringsbudget

Inga nya exploateringsbudgetar har fastställts under perioden. Exploateringsbudgetar för projekt 9130 Entré Lillsjön och 9140 Dalängen behandlas av kommunstyrelsen 14 september och ingår inte i delårsrapporten per augusti.

5.4 Nämndernas avvikelser mellan budget och prognos

Nämnder/styrelse	Prognos delårsrapport aug 2019	Prognos delårsrapport mars 2020	Prognos delårsrapport aug 2020
Kommungemensamma verksamheter	-0,3	-0,4	-0,7
Centrala projekt/effektivisering samhällsbyggnad	0	-8,0	-8,0
Kommunstyrelse	-0,6	-2,6	-4,9
Oförutsett Paviljong hyra	-5,9	0	0
Kultur- och fritidsnämnd	1,1	-1,7	1,1
Överförmyndarnämnd	0,2	0	0
Bygg- och miljönämnd	1,8	-0,5	0,7
Barn- och utbildningsnämnd	-18,2	-30,3	-19,5
Socialnämnd	0,7	-9,0	-11,5
Vård- och omsorgsnämnd	0	-9,0	12,1
Tekniska nämnd	0,8	-1,2	2,9
Avfallsverksamhet	-0,1	-1,3	-1,1
VA-verksamhet	-1,0	0,4	1,3
Summa	-21,5	-63,6	-27,6

Totalt prognostiserar nämnderna 27,6 (21,5) miljoner kronor i underskott jämfört med budget. Vid föregående prognos i mars redovisades 63,6 miljoner kronor i underskott.

Två nämnder och kommunstyrelsen visar underskott och övriga nämnder visar nollprognos eller överskott. Kommunfullmäktige uppmanade nämnderna vid delårsuppföljningen per mars att, i möjligaste mån, vidta åtgärder så att budgetramarna hålls och redovisa det till delårsrapporten per augusti.

Budgeterat resultat som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2019 för år 2020, uppgick till cirka 25,0 mkr. Efter tilläggsanslag, enligt nedan, som utfördelades till Kultur- och fritidsnämnden uppgick kommunens budgeterade resultat till 23,2 miljoner kronor.

Under året beslutade kommunfullmäktige om tilläggsbudget om 1,7 miljoner kronor för utredningskostnader av kultur och fritidsnämndens kostnader.

Barn- och utbildningsnämnden prognostiserade ett underskott i delårsuppföljning i mars uppgående till 30,3 miljoner kronor. Nu prognostiserar nämnden 19,5 miljoner kronor i underskott, en förbättring med 10,8 miljoner kronor. Förvaltningen skriver att förbättringen beror på genomförda effektiviseringar i verksamheterna, men också på att volymer, föräldraavgifter, köp och sälj av skolplatser inte var kvalitetssäkrade i föregående prognos.

Inom verksamheten grundskola är underskottet nästan 4,1 miljoner kronor. Även inom förskoleklasser och fritidshem finns ett underskott om 2,7 respektive 1,6 miljoner kronor. Inom grundsärskola redovisas ett underskott om 2,0 miljoner kronor förvaltningen skriver att underskottet beror på en ökning av elevantalet med 2 elever jämfört med budget. Verksamheten SFI redovisar ett underskott om 1,7 miljoner kronor, anledningen till detta beror på att eleverna som påbörjar sin utbildning har låg utbildningsnivå och kräver längre utbildning. Övergripande verksamhet på förvaltningen redovisar ett underskott om 11,3 miljoner kronor, beroende på mark, hyra och etablering av flera paviljonger vid Futurum skolan och upparbetade kostnaderna för Vibyskolan som avslutades genom ett beslut av nämnden.

Andra verksamheter inom nämndens ansvarsområden visar överskott, vilket sammantaget ger

ett underskott om 19,5 miljoner kronor.

Socialnämnden prognostiserar underskott med 11,5 miljoner kronor. Underskottet förklaras i huvudsak ökade kostnaderna jämfört med budget för missbruksvård (-900 000 kronor), barn och ungdomsvård (- 5,3 miljoner kronor) och ekonomiskt bistånd (7,7 miljoner kronor), till mindre del balanseras det sammantagna underskott av överskott på andra verksamheter inom nämndens ansvarsområde.

Vård- och omsorgsnämnden lämnar en prognos på ett överskott om 12,1 miljoner kronor. De ekonomiska effekterna av covid-19 har skapat en oförutsägbarhet i prognosarbetet. Det har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittrisk, men också underskott, som till stor del kompenseras av statsbidrag. Den redovisade prognosen utgår ifrån ett nuläggsscenario där ingen smitta finns i nämndens verksamheter. I prognosen är medräknat förväntat statsbidrag från Socialstyrelsen för de kostnader som uppstått till följd av covid-19 och som uppfyller Socialstyrelsens kriterier för ansökan. Prognosen innehåller positiva avvikelser då en del volymer inte motsvarat budgeterad nivå. Staten har ersatt samtliga sjuklöner i kommunen under perioden april-juli vilket också påverkar prognosen positivt.

Detta sammantaget innebär ett överskott av engångskaraktär som inte hade funnits ett år med verksamhet i ordinarie drift.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott med 1,1 miljoner kronor mot budgeterat. Ej budgeterade kostnader för lokalanpassningar och underhåll kompenseras av överskott på grund av inställda aktiviteter och lägre föreningsbidrag då även föreningarnas aktiviteter minskat på grund av Covid- 19.

Kommunfullmäktige beslutade i §51 att tillföra nämnden 1,7 miljoner kronor för att kompensera utredningskostnader som uppstått under 2018-2020 för simhall och bibliotek.

Kommunstyrelsen och övergripande verksamheter redovisar ett underskott med 13,6 miljoner kronor. Främsta orsaken till underskottet är högre kostnader än budgeterat på plan- och exploateringsverksamheten som uppgår till cirka 2,2 miljoner kronor, Kommundirektör 2,3 miljoner kronor, personalavdelning 1,1 miljoner kronor, kvarvarande prognostiserade kostnader för Håbo Marknads AB 0,5 miljoner kronor, ekonomiavdelning 0,6 miljoner kronor för kostnaderna för satsningen på presentkort för att stödja kommunens företag. Den största avvikelser återfinns på verksamheten kommungemensamt för utebliven effektivisering som var planerad i samband med organisationsförändring av verksamheterna inom samhällsbyggnad.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter prognosticerar sammantaget ett överskott på 2,9 miljoner kronor. De taxefinansierade verksamheterna VA och avfall prognosticerar ett lägre uttag från VA-respektive avfallsfonden än budgeterat med totalt 1,7 miljoner kronor. Va och avfalls verksamheter redovisar ett sammantaget överskott på 0,2 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämnden prognostiserar att verksamheten kommer att ge ett överskott om 657 000 kronor. Förklaring till överskottet är högre intäkter inom bygglov och lägre kostnad inom bostadsanpassningsbidrag.

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett resultat i balans med budget

5.5 Avskrivningar

Avskrivningarna uppgår till 43,8 (39,4) miljoner kronor. Det är en ökning på 4,4 miljoner kronor.

Avskrivningar på maskiner och inventarier uppgår för perioden till 4,6 (4,0) miljoner kronor. I jämförelse med motsvarande period förra året är det en ökning med 0,6 miljoner kronor.

Avskrivningar på fastigheter och anläggningar uppgår till 39,1 (35,4) miljoner kronor. Det är 3,7 miljoner kronor högre än samma period förra året.

I prognosen beräknas avskrivningskostnaden för hela år 2020 uppgå till 66,6 miljoner kronor. Det är 6,4 miljoner mer än i bokslut 2019, då avskrivningar var 60,2 miljoner kronor. Budgeterade avskrivningar för år 2020 var kalkylerade till 69,9 miljoner kronor, prognostiserad avskrivningskostnad uppgår till 66,6 miljoner kronor. Avskrivningskostnaden för år 2020 beräknas bli 3,3 miljoner lägre än budgeten.

5.6 Skatteintäkter

Skatteintäkterna beräknas enligt Förbundet för Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) cirkulär 20:32 daterat 2020-08-24.

Slutavräkning år 2019 som påverkar 2020 års resultat

SKR bedömer att skatteintäkterna för år 2019 blir lägre än den bedömning som gjordes i samband med bokslut 2019. Avräkning ska enligt Rådet för kommunal redovisning RKR:s rekommendation beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december. Prognosen visade en ökning av skatteunderlaget med 3,3 procent för 2019. Med den bedömningen blev rekommenderad uppbokning för 2019 -430 kronor per invånare den 1.11.2018. SKL:s senaste prognos visar en ökning av skatteunderlaget med 2,8 procent för 2019. Därmed blir prognosen för avräkning år 2019 ytterligare -215 kronor till -645 kronor per invånare

För kommunen innebär detta att skatteintäkterna för år 2019 försämrar 2020 års resultat med 4 610 000 kronor, vilket påverkar resultatet per 31 augusti.

Slutavräkning år 2020

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2019 och 2020 uppgår till 3,4 procent respektive 2,6 procent. SKR:s prognos innebär en betydligt lägre uppräkning varför prognosen för slutavräkning blir negativ och uppgår till -368 kronor per invånare den 1.11.2019.

Skatteintäkter totalt år 2020

Skatteintäkterna uppgår därmed till 730,0 (731,7) miljoner kronor per 31 augusti, cirka 100 000 kronor mindre jämfört med samma period föregående år. Prognosen för årets totala skatteintäkter är 1 098,8 miljoner kronor, vilket är 9,5 miljoner kronor mindre än budgeterat.

5.7 Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag, utjämning och intäkter från fastighetsavgift har beräknats utifrån SKR:s prognos i cirkulär 20:32.

Extra generella statsbidrag

Kommunerna har tillförts extra generella statsbidrag i år vilket beslutats i riksdagen i mars och i juni. För Håbo innebär det ett tillskott med 39,7 miljoner kronor. Intäkten har periodiserats över hela året, eftersom det i huvudsak kompenserar för bortfall av skatteintäkter.

Kompensation som följd av företagares avsättning till periodiseringsfond

SKR har också prognostiserat en ytterligare förändring i de generella statsbidragen. I proposition 2019/20:151 "Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder på

skatteområdet med anledning av coronaviruset” föreslås en ökad avsättning till periodiseringsfond för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Detta påverkar det kommunala skatteunderlaget. Av propositionen framgår att ”Underlaget minskar för 2019, men ökar under perioden 2020–2025 när avsättningarna till periodiseringsfonder återförs till beskattning. Över tid kommer förslaget alltså vara neutralt för kommunerna. Förslaget får dock effekter för kommunernas årliga resultat. Regeringen avser att justera för dessa effekter.” I vår skatteunderlagsprognos har hänsyn tagits till åtgärden vilket leder till en prognos på minskade skatteintäkter med 2,6 miljarder för kommuner och regioner under 2019, vilket kommer att påverka 2020 års resultat. För åren 2020–2025 beräknas skatteintäkterna öka med 0,4 miljarder per år. Nettoeffekten för 2020 bli 2,1 miljarder. Eftersom förslaget ska vara neutralt för sektorn bedömer vi att de generella statsbidragen ökar med 2,1 miljarder 2020 och sedan minskar med 0,4 under åren 2021–2025. Enligt den information vi fått planeras kompensationen till kommunsektorn till höständringsbudgeten, då det bör finnas ett underlag om i vilken utsträckning skatteförslaget har utnyttjats och således hur mycket kommunernas skatteintäkter har påverkats.

SKRs prognos har prognostiserat att Håbos andel är 3,8 miljoner kronor, vilket har inräknats i prognosen, men det har inte bokförts som intäkt under perioden.

Totalt

Generella statsbidrag, utjämning och intäkter från fastighetsavgift uppgår till 116,3 (69,4) miljoner kronor per 31 augusti. Prognos för året är 174,6 miljoner kronor, vilket är 36,2 miljoner kronor mer än budgeterat. Här ingår det särskilda statsbidraget med anledning av flyktingsituationen, som fördelas med utifrån flyktingvariabler, med 2,4 miljoner kronor, extra stöd till kommuner 39,7 miljoner kronor samt 3,8 miljoner kronor i kompensation för periodiseringsfond.

5.8 Finansnetto, räntekostnader och upplåning

Skuldportföljen har en volym på ca 783,7 miljoner kronor. Vid årets slut förväntas den genomsnittliga räntan för hela skuldportföljen att uppgå till 1,23 (1,28) procent.

Både den genomsnittliga räntebindningen och räntan har förändrats. Den genomsnittliga räntenivån i portföljen har minskat med 0,05 procentenheter.

Kommunen använder aktivt derivatinstrument för att säkra upp ränterisken på underliggande lån. Av kommunens totala skuldportfölj har cirka 659 (449) miljoner kronor eller 84 (61) procent av lånen säkrats upp med derivatinstrument med olika förfallostruktur eller till fast räntebindning. Ränterisken vid en procents höjning av räntan uppgår till 1,2 (2,9) miljoner kronor på helår.

Skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindning är 2,91 (3,56) år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,61 (3,09) år. Av portföljen har 15,29 (7,66) procent en kapitalbindning på 1 år eller kortare och 24,23 (23,59) procent har en räntebindning på 1 år eller kortare. Utan derivat hade 45,92 (53,58) procent av portföljen haft en räntebildning på 1 år eller kortare.

Med nuvarande låneportfölj har kommunen inga valutarisker eller kreditrisker. Kommunen har inte placerat några tillgångar, därav föreligger inga risker avseende finansiella tillgångar.

5.9 Kostnadstäckningsgrad

Nettokostnadens andel

Nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor del av skatteintäkter och de generella statsbidragen som går till att täcka olika typer av löpande kostnader, framgår av tabellen nedan.

Verksamhetens nettokostnad exklusive avskrivningar tar i anspråk 91,9 (91,9) procent av skattenettet under perioden. Avskrivningarnas andel är 5,2 (5,1) procent.

Tillsammans tar de löpande kostnaderna i anspråk 89,7 (93,8) procent av kommunens skattenetto under perioden. Enligt prognosen kommer 86,1 (97,8) procent av skattenettet att ianspråk tas och 13,9 procent utgör årets resultat.

Om nettokostnadsandelen är över 100 % innebär det att kommunen satsar mer pengar i verksamheten än vad som kommer in via skatter och bidrag.

Beaktas intäkter/ersättningar av engångskaraktär som reavinster och investeringsbidrag från privata utförare inom exploateringsverksamheten utgör 2,1 procent årets resultat av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidraget inklusive extra generella statsbidrag från staten år 2020.

Nettokostnaders andel av skattenetto

Finansiella nyckeltal	Bokslut 2019	Delårsbokslut 2019	Delårsbokslut 2020	Prognos 2020
Verksamhetens andel av skattenetto	92,2 %	91,9 %	84,0 %	80,1 %
Avskrivningskostnadernas andel av skattenetto	5,0 %	5,1 %	5,2 %	5,2 %
Finansnettots andel av skattenetto	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %
Summa	97,8 %	93,8 %	89,7 %	86,1 %
Resultat som andel av skattenetto	2,2 %	6,2 %	10,3 %	13,9 %

5.10 Balanskravsresultat

Kommunfullmäktige fattade beslut 2019-02-25 §8 att anta lokala riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv samt att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010-2012, enligt beräkning av ingående balans för resultatutjämningsreserven, uppgående till 14,7 miljoner kronor. De lokala riktlinjerna som kommunfullmäktige beslutade om har sin utgångspunkt i kommunens ekonomiska ställning, vilka faktorer som främst påverkar verksamhet och ekonomi i framtiden samt en bedömning av faktorernas betydelse och påverkbarhet. Det kan exempelvis vara planerade investeringar, låneskulder och det totala pensionsåtagandets påverkan på resultat och ställning.

Av kommunens riktlinjer framgår att; Reservering till resultatutjämningsfonden får göras om kommunens finansiella mål är uppnådda med ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Detta eftersom kommunen har långfristiga skulder i form av lån från externa kreditinstitutioner och ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser som redovisas utanför balansräkning som kan belasta kommunens resultat i framtiden. Dessutom krävs att överskottet överstigande två procent, enligt ovan i kommunens resultaträkning inte används likviditetsmässigt till att finansiera det årets investeringar.

Kommunens balanskravsresultat är positivt och uppgår enligt beräkningen i tabellen nedan till 42,0 miljoner kronor eller 3,2 procent. Enligt beslutade riktlinjer görs en utredning i samband med bokslut 2020 om medel ska avsättas till resultatutjämningsreserven år 2020. Att notera är att intäkter av engångskaraktär som investeringsbidrag och reavinster uppgår i prognosen till totalt 150,9 miljoner kronor. Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Denna beräkning ska ske enligt följande:

Årets prognostiserade resultat enligt resultaträkningen	177 629
Avgår samtliga realisationsvinster	-135 602
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	42 027
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	42 027

5.11 Investeringar

Per 31 augusti har 81,2 (74,4) miljoner kronor investerats i inventarier, fastigheter och anläggningar exklusive investeringar som görs i exploateringsprojekt.

Årets investeringsbudget uppgår till 358,0 (472,2) miljoner kronor exklusive exploateringsinvesteringarna.

Nämnderna prognostiserar att 270,7 (188,9) miljoner kronor kommer att investeras under året. Av det förväntade överskottet 87,2 (283,3) miljoner kronor, beräknas återstående budget för pågående investeringar överföras till kommande år. Detta redovisas i årsbokslutet.

Kommunen har flera större pågående investeringar som pågår över flera år och som fått igångsättningsbeslut. Det är Futurumskolan, Skeppsgården, gång- och cykelvägar Viby-Vilunda och Skokloster, utloppsledning Bålsta samt reservoar ledning Krägga.

5.11.1 Exploateringsinvesteringar

Förutom ordinarie investeringar genomförs investeringar via exploateringsverksamheten. Per 31 augusti uppgår investeringar i anläggningar till 52,4 (38,2) miljoner kronor, exklusive ökning av omsättningstillgångar i form av exploateringsmark som ska säljas. Prognosen är att investeringarna uppgår till 145,8 (154,5) miljoner kronor vid årets slut.

De största investeringarna för året är infrastruktur i kvarter 3-4 Björnbrö/Logistik Bålsta, Frösundavik (övertagande av anläggningar), Bålsta Centrum, Lillsjöns företagspark (övertagande av anläggningar) samt Tvåhusplanen.

Omsättningstillgångarna ha ökat med 1,6 (614 000 kronor) miljoner kronor under perioden och prognosen är 18,6 miljoner kronor.

Varje exploateringsprojekt behandlas i kommunstyrelsen där en projektbudget ingår i underlaget. Se avsnittet Exploateringsredovisning för mer information om projekten.

5.12 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar förändring av likvida medel under året uppdelade i kategorierna löpande, investerings- och finansieringsverksamhet.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten var positivt och uppgick till 90,3 (65,3) miljoner kronor. Förändringen av periodiserade anslutnings- och anläggningsavgifter uppgick till 3,6 (14,2) miljoner kronor.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Investeringskostnaderna för materiella tillgångar och exploateringen är 127,8 (112,3) miljoner kronor. I anskaffningskostnaden ingår exploateringsprojekt med 52,4 (37,9) miljoner kronor.

Finansieringen av investeringar i anläggningar, maskiner, inventarier och exploatering har skett genom det egna kassaflödet och förändringar av likvida medel.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Under perioden har ingen ny upplåning skett.

Förändring av likvida medel

Likvida medel minskar med -37,8 (-47,1) miljoner kronor och uppgår vid periodens slut till 3,0 miljoner kronor.

5.13 Förväntad utveckling

Konjunkturläget

Då Sverige var på väg in i en lågkonjunktur redan innan pandemin, så har pandemin fördjupat den pågående lågkonjunkturen ytterligare. Arbetslösheten förväntas stiga i Sverige till närmare 11 % första halvåret 2021. Håbo ligger idag på en arbetslöshet på 6,4 %. Håbo kommun förväntas drabbas hårdare än andra kommuner i länet enligt Region Uppsalas prognos, då Håbo kommun är en pendlingskommun och har många små företag som är känsliga för konjunktursvängningar.

Till följd av en ökad arbetslöshet, förväntas utvecklingen av kostnaderna stiga i kommunens verksamheter främst inom socialnämndens- och barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

Ny organisation - samhällsbyggnad

En helt ny samhällsbyggnadsorganisation planeras starta tidigast från och med halvårsskiftet 2021. Under hösten och början av nästa år måste förberedelser för den nya organisationen med funktioner, bemanning, roller, processer, reglemente, budget med mera utredas och landa.

Personal

Kommunen ligger i en tillväxtregion och konkurrensen om arbetskraft är hård från såväl andra kommuner som privata företag. Utmaningen de kommande åren är att både lyckas behålla personal och att vara en attraktiv arbetsgivare vid nyrekryteringar.

Digitalisering

Medborgare blir allt mer digitala och förväntar sig snabba, lättillgängliga och lättförståeliga ärendeprocesser dygnet runt. Kommunen behöver möta det behovet där det är möjligt med kvalitativa och rättssäkra processer och stödsystem. Detta ställer krav på resurser och kompetens för att arbeta med dessa frågor, där inte minst projektledning är en viktig komponent.

Investeringar i anläggningar och exploateringsområden

Den kommande utbyggnaden i kommunen av kommunala anläggningar och byggnader kommer att ha stor påverkan på kommunens driftkostnader under de kommande åren.

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamheten driver flera mångåriga projekt som sannolikt påverkas av konjunkturen, men i närtid har ingen väsentligt förändring i efterfrågan noterats. Utbyggnaden av Axfoods centrallager motverkar sannolikt andra förändringar i omgivningen, då efterfrågan på bostäder och möjligheter till arbete kommer stiga.

Befolkningsutveckling

Om befolkningsökningen fortsätter utifrån julis siffror, så är det 206 personer färre vid årets slut, jämfört med budgeterade för år 2021. En tapp på 200 invånare ger cirka 14 miljoner kronor i lägre skatteintäkter och statsbidrag.

Budgetföljsamhet

Med ansträngd ekonomisk situation framöver krävs bättre budgetföljsamhet för att uppnå god ekonomisk hushållning. Några av kommunens nämnder har haft svårigheter att bedriva verksamheten inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige beslutat. Åtgärder för att komma tillrätta med underskottet har inte vidtagits i tid. Kommunen har klarat balanskrav tidigare tack vare intäkterna av engångskaraktär från reavinster, investeringsbidrag och med från statliga tillskott. Vid investeringsbeslut för kommunala anläggningar måste mer fokus läggas på tillkommande kostnader att sköta den löpande driften och för att sköta den löpande

underhåll som investeringarna medför.

God ekonomisk hushållning

Många kommuner och landsting har en ansträngd ekonomisk situation, samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar. De måste även leva upp till lagreglerna för god ekonomisk hushållning. Grundtanken bakom god ekonomisk hushållning är att dagens kommuninvånare ska finansiera sin egen välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop. Annars skjuts betalningar upp till framtida generationer. God ekonomisk hushållning förutsätter därför överskott över tiden.

Ett skäl är att investeringsnivån oftast är högre än de avskrivningar på investeringar som årligen belastar resultatet. Det behövs ett överskott för att finansiera investeringar, annars måste kommunen öka sin upplåning eller frigöra resurser exempelvis genom försäljningar av anläggningstillgångar eller minska verksamhetens kostnader.

Ett annat motiv är att de pensionsrättigheter som anställda tjänat in före år 1998 inte är finansierade. Dessa rättigheter måste därför finansieras nu eller i framtiden.

Redovisningsmetoden (den så kallade blandmodellen) innebär att dessa åtaganden inte bokförs som skulder i balansräkningen och att värdesäkringen inte kostnadsförs. För närvarande innebär det bland annat att kommunen redovisar lägre kostnader än vad som varit fallet om alla pensionskostnader hade beaktats. Om ett antal år blir förhållandet det omvända.

Ett tredje motiv för överskott är att kommunen bör ha en buffert för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten.

God ekonomisk hushållning handlar dock inte enbart om att få ekonomin för helheten att gå ihop. Minst lika viktigt är att organisationen arbetar effektivt och att verksamheterna utför de uppdrag som politiken och de ekonomiska ramarna ger. Det innebär ett ständigt arbete i hela organisationen så att uppdrag, resursfördelning och ansvar är tydliga.

6 Väsentliga personalförhållanden

6.1 Antal anställda

Personalredovisningen syftar till att belysa den aktuella personalsituationen ur olika aspekter per 31 augusti.

Redovisningen avser tillsvidare- och tidsbegränsat anställda med månadslön enligt Allmänna bestämmelser (AB) som reglerar anställningsvillkoren och inkluderar helt lediga anställda. Tillsvidareanställda är de som ofta i dagligt tal kallas fast anställda. Med tidsbegränsat anställda avses främst vikarier eller allmänna visstidsanställningar. När timavlönad personal redovisas anges det separat.

Antal månadsavlönade

Månadsavlönade	2018	2019	2020
Alla anställda, antal i kommunen	1 536	1 579	1 573
Andel kvinnor, procent	79	80	80
Andel män, procent	21	20	20
Andel tillsvidareanställda, procent	88	87	89
Andel visstidsanställda, procent	12	13	11

Av alla månadsavlönade den 31 augusti 2020, totalt 1 573 personer, var 1 406 personer tillsvidareanställda och 167 personer tidsbegränsat anställda. Kvinnorna utgör en klar majoritet med 80 procent av alla anställda.

Antal månadsavlönade per förvaltning

Antal månadsavlönade per förvaltning	2018	2019	2020
Kommunstyrelsens förvaltning	208	81	82
Tekniska förvaltningen	0	107	104
Bygg- och miljöförvaltningen	25	28	31
Kultur- och fritidsförvaltningen	0	34	37
Barn- och utbildningsförvaltningen	894	912	902
Socialförvaltningen	411	418	418

Personalrörlighetssiffrorna för de tillsvidareanställda visar att totalt 104 personer hittills har slutat under året med extern avgång. Det motsvarar en personalomsättning på 7,5 procent. Motsvarande period 2019 var det 114 tillsvidareanställda som slutade, vilket motsvarar en personalomsättning på 8,4 procent. Av de 104 som slutat under perioden beror 84 på egen uppsägning, 13 på pension och resterande av övriga orsaker.

Den minskade personalomsättningen kan troligen bero på coronapandemin och det sjunkande konjunkturläget.

Hel- och deltidsanställda

Hel- och deltidsanställda	2018	2019	2020
Tillsvidareanställda kvinnor			
Heltid 100 %	79	81	81
Deltid 75-99 %	14	13	14
Deltid - 74 %	7	6	5
Tillsvidareanställda män			
Heltid 100 %	88	88	86
Deltid 75-99 %	5	7	9
Deltid - 74 %	7	5	5

Enligt det centrala kollektivavtalet HÖK mellan Kommunal och Sveriges kommuner och regioner SKR ska alla kommuner aktivt arbeta för att andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Heltid ska därmed vara norm i alla verksamheter och yrkesgrupper. En handlingsplan som sträcker sig till år 2021 har därför upprättats. Målet är att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställd medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än idag. SKR gör varje år i november en ranking över alla heltidsarbetande i samtliga kommuner i riket. Andelen heltidsarbetande ska inte förväxlas med andelen heltidsanställda. Enligt den hamnar Håbo kommun (2018) på plats 50 bland samtliga kommuner. Vård och omsorg ligger på plats 136. Andelen verksamhet på entreprenad kan påverka rankingen. Håbo kommun har (2018) 21 procent utlagt på entreprenad, att jämföra med snittet för kommunerna totalt som är 19 procent (2017). Vård och omsorg har (2018) 17 procent på entreprenad i jämförelse med rikets 19 procent (2017).

Hela kommunen har 73 procent heltidsarbetande och vård och omsorg har 50 procent heltidsarbetande enligt Kolada (november 2019).

Kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) anger att vid behov av arbetskraft ska kommunen, innan nyanställning sker, pröva om man kan erbjuda höjd sysselsättningsgrad till en redan deltidsanställd arbetstagare på arbetsstället och som skriftligen anmält intresse för detta.

Männen har fortsatt högre andel med heltidsanställning med 85,9 procent. 81,2 procent av alla tillsvidareanställda kvinnor i kommunen är heltidsanställda, vilket är något högre än tidigare år. Det är främst kvinnor som arbetar i verksamheter med många deltidsanställningar, som vård och omsorg och skolmåltidsverksamhet.

På kommunstyrelsens förvaltning är 96 procent av de tillsvidareanställda anställda på heltid. Motsvarande siffra för övriga förvaltningar är; 95 procent för teknikförvaltningen, 100 procent för bygg- och miljöförvaltningen, 90 procent för kultur- och fritidsförvaltningen, 88 procent för barn- och utbildningsförvaltningen och 62 procent för socialförvaltningen.

6.2 Åldersstruktur

Medelåldern bland kommunens alla månadsavlönade har ökat något till nuvarande 44,4 år. De tillsvidareanställdas medelålder är 45,0 år. Medelåldern för den tidsbegränsat anställda personalen är lägre med 38,9 år.

Andelen tillsvidareanställda över 50 år utgjorde den 31 augusti 38,2 procent av alla tillsvidareanställda (år 2018 36,8 procent, år 2019 36,9 procent).

Antal tillsvidareanställda	Kvinnor	Män	Alla
Totalt antal tillsvidareanställda	1 137	269	1 406
Indelning i åldersgrupp och procent			
20-29	85	32	117
30-39	254	67	321
40-49	369	62	431
50-59	314	74	388
60 och över	115	34	149

6.3 Arbetad tid och resursanvändning

För att beskriva hur de anställdas avtalade arbetstid används, redovisas den faktiskt arbetade tiden och olika former av frånvaro. Frånvaro delas upp i semester, sjukfrånvaro samt lagstadgad och annan överenskommen ledighet. Med avtalad arbetstid avses det möjliga antalet arbetade timmar per år, men med årets helgdagar borträknade. Vid beräkning av den totala arbetade tiden tar man dessutom hänsyn till mertid och övertid, som ligger utanför den avtalade arbetstiden.

Redovisningen av arbetad tid och frånvaro avser kommunens alla månadsavlönade och timavlönade enligt Allmänna bestämmelser. Den arbetade tiden för perioden 1 januari-31 augusti utgör 1 543 200 timmar, vilket motsvarar 72,9 procent av den avtalade tiden. Den arbetade tiden kan omräknas till 908 årsarbetare (en årsarbetare=1700 timmar).

Arbetad tid och frånvaro, timmar i 1000-tal	2018	%	2019	%	2020	%
Arbetstid enligt avtal	2 031	100	2 089	100	2 116	100
Summa frånvaro	552	27,2	562	26,9	590	27,9
Övertid och mertid	16	0,8	16	0,8	17	0,8
Totalt arbetad tid	1 495	73,6	1 543	73,2	1 543	72,9

6.4 Personalförsörjning och kompetensutveckling

Totalt har 13 personer gått i pension hittills under året. År 2019 var motsvarande siffra 19 personer och år 2018 11 personer.

Hittills har 4 anställda valt att gå i ålderspension vid 65 år (2019: 5 anställda). Ytterligare 7 anställda valde att gå i pension före 65 år (2019: 9 anställda) samt 1 person gick i pension efter 65 års ålder (2019: 5 anställda).

6.5 Sjukfrånvaro

Hälsotal

Sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med motsvarande period förra året. Sjukfrånvaron utgör nu totalt 7,8 procent av den tillgängliga ordinarie arbetstiden. Kvinnorna står för den högsta sjukfrånvaron.

Redovisningen omfattar alla arbetstagare oavsett anställningsform och avtal. Som sjukfrånvaro räknas frånvaro på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada, medicinsk behandling och arbetslivsinriktad rehabilitering. Sjukfrånvaron anges i procent av de anställdas sammanlagda tillgängliga ordinarie arbetstid och med hänsyn tagen till frånvaro utan lön, exempelvis tjänstledighet för annat arbete, tjänstledighet för vård av barn eller övrig frånvaro utan lön.

Nyckeltal sjukfrånvaro (%)	2018	2019	2020
Total sjukfrånvaro av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	6,6	6,0	7,8
Sjukfrånvaro för kvinnor av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	7,3	6,6	8,7
Sjukfrånvaro för män av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	4,0	3,6	4,5
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	6,5	5,9	8,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30-49	6,3	5,7	7,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	7,1	6,5	8,3
Andel i procent av total sjukfrånvaro som varat 60 dagar eller mer	38,7	38,2	34,1

Den 31 augusti 2020 var 34 anställda i kommunen långtidssjukskrivna i mer än 60 dagar på hel- eller deltid. År 2019 var motsvarande siffra 33 personer och år 2018 39 personer. Av dessa långtidssjukskrivna under perioden var en tredjedel deltidssjuka, det vill säga att de var i arbete på den andra deltiden.

Kommunstyrelsens mål är att minska korttidsfrånvaron dag 1-14. I överenskommelsen med Försäkringskassan är kommunens mål för år 2020 för den totala sjukfrånvaron max 6 procent och korttidssjukfrånvaron på max 3 procent.

Korttidsfrånvaron, beräknat på arbetad tillgänglig tid för perioden januari till augusti, har ökat till 5,4 procent (2019: 3,9 procent, 2018: 4,4 procent). Nyckeltalsinstitutets beräkningsätt har använts och avser personal anställda enligt avtal AB/HÖK och samtliga anställningsformer.

Både långtidssjukskrivningarna och korttidssjukfrånvaron dag 1-14 har ökat trots aktiva insatser såsom rutinmässig uppföljning av företagshälsovården Håbohälsan med alla upprepat korttidssjuka. Korttidssjukfrånvaroprojektet stoppades dock under en period på grund av coronapandemin. Sjukfrånvaro har också blivit påtvingad som en säkerhetsåtgärd vid minsta symtom på förkylning enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer. För att det ska bli enklare för kommunens chefer att hålla koll på och följa upp de anställdas sjukfrånvaro samt få information om när det är dags att påbörja rehabilitering finns systemet Adato.

Störst ökning av sjukfrånvaron är inom de största förvaltningarna Barn- och utbildningsförvaltningen samt Socialförvaltningen. Under våren har coronapandemin påverkat de flesta verksamheter.

Sjukfrånvaro per förvaltning i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid	2018	2019	2020
Kommunstyrelsens förvaltning	7,0	2,5	2,5
Tekniska förvaltningen	-	9,2	9,6
Bygg- och miljöförvaltningen	5,1	3,8	4,0
Kultur- och fritidsförvaltningen	-	1,6	3,5
Barn- och utbildningsförvaltningen	5,9	5,6	7,8
Socialförvaltningen	8,1	7,2	9,1

6.6 Arbetsmiljö och företagshälsovård

Kommunens företagshälsovårdsleverantör är Håbohälsan.

Anledningar till att vända sig till företagshälsovården är dels det förebyggande arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen dels det rehabiliterande arbetet med enskilda anställda som drabbats eller riskerar att drabbas av ohälsa och sjukskrivning. Företagshälsovården har också under året bidragit med vaccinationer, provtagningar och antikroppstester.

Kommunens totala kostnad för företagshälsovård hittills under året hos Håbohälsan per den 31 augusti 2020 var 451 tkr, vilket kan jämföras med 623 tkr år 2019 och 256 tkr år 2018. De stora skillnaderna de olika åren beror på projektet korttidsfrånvaro avseende dag 1-14, vilket hittills står för 165 tkr och 2019 med 340 tkr. Korttidssjukfrånvaron är den sjukfrånvaro som kostar arbetsgivaren mest. Korttidssjukfrånvaroprojektet stoppades under en period på grund av coronapandemin.

Antalet använda timmar hittills under året är 295 timmar. Det kan jämföras med 420 timmar för motsvarande period under år 2019 och 207 timmar under år 2018. Tjänsterna fördelar sig enligt följande: projekt korttidssjukfrånvaro 28 procent, beteendevetare/psykolog 56 procent vilket är en ökning med 13 procent, ergonom/sjukgymnast 5 procent, företagssköterska 9 procent samt företagsläkare 3 procent och skyddsingenjör 0 procent.

6.7 Friskvård

Kommunen ett antal friskvårdsinspiratörer fördelade på olika arbetsplatser, som ett led i kommunens åtgärder för att främja de anställdas hälsa och minska sjukfrånvaron.

Kommunens medarbetare har möjlighet att använda arbetstid till friskvård, den så kallade friskvårdstimmen, om verksamheten tillåter.

Friskvårdsbidrag erbjuds alla anställda till aktiviteter enligt skatteverkets regelverk. Syftet är att stimulera och främja personalens förutsättningar till ökad fysisk och psykisk hälsa.

Resultat – och balansräkning m m med noter

7 Räkenskaper

7.1 Resultaträkning

tkr	Not	Koncern				Kommun			
		31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Verksamhetens intäkter	1	324 069	493 033	309 153	237 536	374 017	238 120	308 600	497 500
Verksamhetens kostnader	2	-990 536	-1 552 832	-981 717	-945 939	-1 482 033	-949 495	-1 448 772	-1 517 243
Avskrivningar	3	-63 355	-96 518	-68 068	-39 407	-60 203	-43 759	-69 893	-66 608
Verksamhetens nettokostnad		-729 822	-1 156 317	-740 632	-747 810	-1 168 219	-755 134	-1 210 065	-1 086 351
Skatteintäkter	4	731 701	1 098 237	730 979	731 701	1 098 237	730 979	1 108 296	1 098 786
Generella statsbidrag och utjämning	5	69 373	103 491	116 315	69 373	103 491	116 315	138 399	174 571
Verksamhetens resultat		71 252	45 411	106 662	53 264	33 509	92 160	36 630	187 006
Finansiella intäkter	6	3 334	3 335	1 631	5 035	5 970	3 386	2 600	3 800
Finansiella kostnader	7	-12 148	-17 809	-12 667	-8 441	-12 621	-8 421	-16 000	-13 177
Resultat efter finansiella poster		62 438	30 937	95 626	49 858	26 858	87 125	23 230	177 629
Bokslutsdisposition	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Uppskjuten skatt	8	0	738	-39	0	0	0	0	0
Skatter på årets resultat	8	-3 223	-3 357	-2 195	0	0	0	0	0
Extraordinära poster (netto)		0	0	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	9	59 215	28 318	93 392	49 858	26 858	87 125	23 230	177 629

7.2 Balansräkning

tkr	Not	Koncern			Kommun		
		31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 601 299	2 642 900	2 744 125	1 607 630	1 670 974	1 760 375
Maskiner och inventarier	11	34 159	36 607	39 681	20 609	21 054	21 289
Finansiella anläggningstillgångar	12	16 004	16 004	16 004	13 035	13 035	13 035
Bidrag till statlig infrastruktur	13	27 867	27 360	26 347	27 867	27 360	26 347
Summa anläggningstillgångar		2 679 329	2 722 871	2 826 157	1 669 141	1 732 423	1 821 046
Omsättningstillgångar							
Förråd med mera	14	30	30	30	30	30	30
Exploateringsfastigheter	15	36 276	33 064	33 361	11 772	8 498	8 795
Fordringar	16	111 498	122 421	140 907	97 936	116 271	136 520
Kassa och bank	17	36 537	83 189	41 845	3 021	40 811	3 013
Summa omsättningstillgångar		184 341	238 704	216 143	112 759	165 610	148 358
SUMMA TILLGÅNGAR		2 863 670	2 961 575	3 042 300	1 781 900	1 898 033	1 969 404
EGET KAPITAL OCH SKULDER							
Eget kapital	18						
Eget kapital		726 854	717 334	810 728	650 401	627 401	714 526
I: Årets resultat		59 215	28 318	93 393	49 858	26 858	87 126
II: Resultat-utjämningsreserv		14 700	14 700	14 700	14 700	14 700	14 700
III: Övrigt eget kapital		652 939	674 316	702 635	585 843	585 843	612 700
Avsättningar							
Pensioner	19	120 076	123 603	130 812	112 360	115 829	122 258
Övriga avsättningar	20	18 773	18 892	18 858	0	0	0
Summa avsättningar		138 849	142 495	149 670	112 360	115 829	122 258
Skulder							
Långfristiga skulder	21	1 760 295	1 789 682	1 798 623	817 013	873 082	882 023
Kortfristiga skulder	22	237 672	312 064	283 279	202 126	281 721	250 597
Summa skulder		1 997 967	2 101 746	2 081 902	1 019 139	1 154 803	1 132 620
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 863 670	2 961 575	3 042 300	1 781 900	1 898 033	1 969 404
Pensionsförpliktelser		299 771	293 054	291 912	299 771	293 054	291 912

tkr	Not	Koncern			Kommun		
Varav löneskatt		38 757	60 719	56 992	38 757	60 719	56 992
Borgen och ansvarsförbindelser	23	9 072	8 445	8 445	893 672	893 045	893 045

7.3 Kassaflödesanalys

tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	59 215	28 318	93 393	49 858	26 858	87 126
Justering för av- och nedskrivningar	63 355	96 518	68 068	39 407	60 203	43 759
Justering för gjorda avsättningar	9 279	12 925	7 176	8 470	11 939	6 429
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster (not 24)	1 013	1 520	1 013	1 013	1 520	1 013
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	132 862	139 281	169 650	98 748	100 520	138 327
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet						
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter	14 187	19 129	3 633	14 187	19 129	3 633
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	13 426	-8 131	-18 486	11 732	-6 605	-20 249
Ökning/minskning av förråd och exploateringsfastigheter	11 146	14 359	-297	11 148	14 423	-297
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-85 804	-11 365	-28 798	-70 496	9 100	-31 125
Kassaflöde från den löpande verksamheten	85 817	153 273	125 702	65 319	136 567	90 289
Investeringsverksamheten						
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-130 611	-169 011	-123 374	-74 422	-133 872	-81 150
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-86	0	28	0	0	0
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	0	613	807	0	0	807
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar	0	625	5 000	0	625	5 000
Köp av mark	-5 271	0	0	0	0	0

tkr	Koncern			Kommun		
Pågående exploateringsprojekt	-24 528	-60 550	-52 440	-37 918	-60 550	-52 440
Omklassificeringar	976	-1 876	3 237	0	-1 876	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Köp av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-159 520	-230 199	-166 742	-112 340	-195 673	-127 783
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	0	50 000	0	0	50 000	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0	0
Amortering av skulder för finansiell leasing	0	-72	-182	0	-72	-182
Amortering av statliga investeringsbidrag	-104	-157	-122	-104	-157	-122
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-104	49 771	-304	-104	49 771	-304
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-73 807	-27 155	-41 344	-47 125	-9 335	-37 798
Årets kassaflöde	-73 807	-27 155	-41 344	-47 125	-9 335	-37 798
Likvida medel vid årets början	110 344	110 344	83 189	50 146	50 146	40 811
Likvida medel vid årets slut	36 537	83 189	41 845	3 021	40 811	3 013
Räntebärande nettoskuld						
Räntebärande nettoskuld vid årets början	1 618 275	1 618 275	1 668 275	733 675	733 675	783 675
Räntebärande nettoskuld vid årets slut	1 618 275	1 668 275	1 668 275	733 675	783 675	783 675
Förändring av räntebärande nettoskuld	0	50 000	0	0	50 000	0

7.4 Noter

7.4.1 Noter - Resultaträkning

Not 1

Verksamhetens intäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Försäljningsintäkter	12 467	12 567	7 815	6 613	10 513	5 869
Taxor och avgifter	86 913	128 593	89 274	86 779	128 322	89 167
Hyror och arrende	105 266	153 575	88 641	22 182	32 814	21 212
Bidrag	66 191	111 988	71 309	69 480	111 892	71 297
Varav ersättningar från staten	46 157	75 915	46 277	46 157	75 915	46 277
Därav periodiserade bidrag från migrationsverket *	4 218	2 184	874	4 218	2 184	874
Försäljning av verksamheter och entreprenader	26 856	46 053	33 943	26 245	43 981	32 489
Försäljning av exploateringsfastigheter	25 985	39 866	18 086	25 846	39 866	18 086
Försäljning av anläggningstillgångar	391	391	85	391	6 629	0
Summa totalt	324 069	493 033	309 153	237 536	374 017	238 120

*Bidragen periodiseras enligt extern bidragsgivares villkor.

Not 2

Verksamhetens kostnader, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Material, entreprenader, konsulter, bidrag och transfereringar	-236 651	-390 194	-263 530	-203 714	-324 351	-211 888
Kostnader för såld mark	-11 917	-15 299	0	-11 917	-15 299	0
Kostnader för arbetskraft	-561 948	-890 231	-595 510	-545 638	-855 084	-574 641
Övriga verksamhetskostnader	-180 020	-257 108	-122 677	-184 670	-287 299	-162 966
Summa	-990 536	-1 552 832	-981 717	-945 939	-1 482 033	-949 495

Not 3

Avskrivningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Fastigheter	-58 353	-88 971	-62 407	-35 357	-54 149	-39 308
Inventarier och maskiner	-5 003	-7 547	-5 661	-4 050	-6 054	-4 451
Summa	-63 356	-96 518	-68 068	-39 407	-60 203	-43 759

Not 4

Skatteintäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Kommunalskatt	737 974	1 106 960	740 966	737 974	1 106 960	740 966
Avräkningsskatt innevarande år	-7 190	-9 220	-5 368	-7 190	-9 220	-5 368
Avräkningsskatt justering förgående år	917	497	-4 619	917	497	-4 619
Summa	731 701	1 098 237	730 979	731 701	1 098 237	730 979

Not 5

Generella statsbidrag och utjämning, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Kommunal fastighetsavgift	27 853	41 254	29 061	27 853	41 254	29 061
Kostnadsutjämning	-5 160	-7 740	-17 257	-5 160	-7 740	-17 257
Generella statsbidrag	2 963	4 402	42 713	2 963	4 402	42 713
Inkomstutjämning	63 863	95 794	74 148	63 863	95 794	74 148
Regleringsavgift	10 037	15 056	14 933	10 037	15 056	14 933
LSS-utjämning	-30 183	-45 275	-27 283	-30 183	-45 275	-27 283
Summa	69 373	103 491	116 315	69 373	103 491	116 315

Not 6

Finansiella intäkter, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Ränteintäkter	55	1	0	1 756	2 637	1 756
Ränteintäkter checkkredit	0	0	0	0	0	0
Utdelning aktier och andelar	3 172	3 172	1 523	3 172	3 172	1 523
Övrigt	107	162	108	107	161	107
Summa	3 334	3 335	1 631	5 035	5 970	3 386

Not 7

Finansiella kostnader, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Räntekostnader	-9 631	-14 601	-10 406	-6 078	-9 648	-6 388
Avgår räntekostnad exploateringsfastigheter	461	834	267	461	834	267
Ränta på pensioner	-2 775	-3 749	-2 289	-2 621	-3 515	-2 142
Övriga finansiella kostnader (bank)	-161	-226	-225	-161	-225	-144
Checkkredit	-42	-67	-14	-42	-67	-14
Summa	-12 148	-17 809	-12 667	-8 441	-12 621	-8 421

Not 8

Skatt på årets resultat, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Aktuell skatt på årets resultat	-3 223	-3 357	-2 195	0	0	0
Summa	-3 223	-3 357	-2 195	0	0	0
Uppskjutna skatter	0	738	-39	0	0	0
Summa	0	738	-39	0	0	0

Not 9

Förändring av eget kapital, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Håbo kommun	49 858	20 620	87 125	49 858	26 858	87 126
Håbohus AB	11 840	9 154	8 054	0	0	0
Håbo Marknads AB	-2 547	-1 513	-1 884	0	0	0
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo	66	57	97	0	0	0
Summa	59 217	28 318	93 392	49 858	26 858	87 126

7.4.2 Balansräkning

Not 10

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Akkumulerat anskaffningsvärde				2 381 711	2 381 711	2 571 152
Akkumulerade avskrivningar				-846 302	-846 302	-900 178
Bokfört värde 1/1	2 505 985	2 511 263	2 642 900	1 535 409	1 535 409	1 670 974
Årets anskaffning	154 535	219 049	167 495	107 470	187 565	129 335
Årets avskrivning	-58 245	-88 675	-62 226	-35 249	-53 876	-39 127
Omklassificering	-976	1 876	-3 237	0	1 876	0
Utrangering	0	-613	-807	0	0	-807
Bokfört värde 31/8	2 601 299	2 642 900	2 744 125	1 607 630	1 670 974	1 760 375
Varav						
Markreserv och exploateringsfastigheter	69 603	40 765	40 765	170 625	170 615	170 615
Verksamhetsfastigheter	1 560 360	1 706 278	1 680 568	652 007	620 102	614 558
Fastigheter för affärsverksamhet	345 099	359 370	404 781	345 099	359 370	404 781
Publika fastigheter	174 603	276 497	283 850	174 603	276 497	283 850
Fastigheter för övrigt verksamhet	25 043	1 186	1 145	25 043	1 186	1 145
Pågående exploateringsprojekt	426 591	258 804	333 016	240 253	243 204	285 426
Summa	2 601 299	2 642 900	2 744 125	1 607 630	1 670 974	1 760 375

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar

Not 11

Maskiner och inventarier, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Akkumulerat anskaffningsvärde				132 682	132 682	140 166
Akkumulerade avskrivningar				-112 785	-112 785	-119 112
Bokfört värde 1/1	33 311	33 311	36 607	19 897	19 897	21 054
Årets anskaffning	5 874	11 139	8 944	4 871	7 484	4 867
Årets avskrivning	-5 112	-7 843	-5 842	-4 159	-6 327	-4 632
Försäljning	86	0	-28	0	0	0
Bokfört värde 31/8	34 159	36 607	39 681	20 609	21 054	21 289
Varav						

Maskiner och inventarier, tkr	Koncern			Kommun		
Maskiner	7	4	1	7	4	1
Inventarier	21 947	23 704	23 348	19 713	19 625	18 823
Bilar och andra transportmedel	11 316	11 470	14 508	0	0	641
Konstverk, samlingar	772	770	766	772	770	766
Övriga maskiner och inventarier	117	101	74	117	101	74
Finansiell leasing	0	554	984	0	554	984
Summa	34 159	36 603	39 681	20 609	21 054	21 289

För anskaffning av inventarier är beloppsgränsen 23 250 kronor. Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella tillgångar.

Not 12

Finansiella anläggningstillgångar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Aktier						
Kommunaktiebolaget 6 stycken	1	1	1	1	1	1
Håbo Marknads AB 1 300 stycken	0	0	0	1 300	1 300	1 300
Håbo Hus AB 1 789 stycken	0	0	0	1 789	1 789	1 789
Mälarbanan 90 stycken	90	90	90	90	90	90
Andelar						
Bålstavägen	6	6	6	6	6	6
Kommuninvest	12 036	12 036	12 036	6 018	6 018	6 018
Husbyggnadsvaror HBV förening UPA	40	40	40	0	0	0
Inera	43	43	43	43	43	43
Försäkringar						
Kapital- och pensionsförsäkringar	0	0	0	0	0	0
Långfristiga fordringar						
Förlagslån 45936 Kommuninvest	3 788	3 788	3 788	3 788	3 788	3 788
Summa	16 004	16 004	16 004	13 035	13 035	13 035

Not 13

Bidrag till statlig infrastruktur	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Medfinansiering Citybanan	28 880	28 880	27 360	28 880	28 880	27 360
Avskrivning bidrag infrastruktur	-1 013	-1 520	-1 013	-1 013	-1 520	-1 013
Summa	27 867	27 360	26 347	27 867	27 360	26 347

Not 14

Förråd, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
10 -årsmycke	30	30	30	30	30	30
Summa	30	30	30	30	30	30

Not 15

Exploateringsfastigheter	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Bokfört värde 1/1	47 424	47 427	33 064	22 920	22 923	8 498
Årets anskaffningar	733	838	1 608	733	838	1 608
Justering/försäljning av exploateringsfastigheter	-11 881	-15 201	-1 311	-11 881	-15 263	-1 311
Summa	36 276	33 064	33 361	11 772	8 498	8 795

Not 16

Fordringar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Eget kapital, VA	0	0	0	0	0	0
Kundfordringar	21 040	26 726	30 598	20 438	26 152	30 080
Andra kortfristiga fordringar	36 725	29 247	25 023	24 516	26 934	22 976
Avräkning skattekonto	2 859	9 857	37 112	2 832	9 829	37 123
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22 407	27 510	16 715	21 683	24 275	14 882
Upplupna skatteintäkter och avgifter	28 467	29 081	31 459	28 467	29 081	31 459
Summa	111 498	122 421	140 907	97 936	116 271	136 520

Not 17

Kassa och bank, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Kassa	30	25	25	30	25	25
Plusgiro	33 516	80 171	38 832	0	37 793	0
Bank	2 991	2 993	2 988	2 991	2 993	2 988
Summa	36 537	83 189	41 845	3 021	40 811	3 013

Not 18

Eget kapital, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Ingående eget kapital	667 636	689 015	717 335	600 543	600 543	627 401
Förändring eget kapital obeskattad reserv	0	-3 039	0	0	0	0
Årets resultat	59 218	31 358	93 393	49 858	26 858	87 125
Summa eget kapital Håbo kommun	726 854	717 334	810 728	650 401	627 401	714 526
Håbo kommun	545 582	537 723	624 848	650 401	627 401	714 526
Håbohus AB	196 237	193 551	201 605			
Håbo Marknads AB	-16 284	-15 250	-17 133			
Räddningstjänsten Enköping-Håbo	1 319	1 310	1 408			
Summa eget kapital koncern	726 854	717 334	810 728	650 401	627 401	714 526
Specifikation av egna kapitalet						
Årets resultat	59 215	28 318	93 393	49 858	26 858	87 125
Resultatutjämningsreserv	14 700	14 700	14 700	14 700	14 700	14 701
Övrigt eget kapital	652 939	674 316	702 635	585 843	585 843	612 700
Varav särredovisning Avfallsverket	1 521	1 876	2 036	1 521	1 876	2 036
Summa	726 854	717 334	810 728	650 401	627 401	714 526
Spec eget kapital - avfallsverksamhet	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Ingående balans				2 777	2 777	1 876
Årets resultat				-1 256	-901	160
Summa				1 521	1 876	2 036

1) Det egna kapitalet för avfallsverket ska särredovisas. Resultatet för respektive år ska avräknas mot inarbetat eget kapital. Överskottet för avfallsverket för delårsbokslutet 2019 uppgår till 160 tkr.

Avräkningen sker vid årsbokslutet 2019.

Not 19

Avsättningar pensioner, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Ingående avsättningar till pensioner inkl. löneskatt	110 797	110 796	123 603	103 890	103 890	115 829
Nyintjänad pension, varav						
Förmånsbestämt ålderspension	6 315	8 009	5 101	6 315	8 009	5 101
Årets utbetalningar	-2 777	-3 560	-2 939	-2 080	-2 910	-2 049
Räne- och basbeloppsuppräknig	2 621	3 515	2 205	2 621	3 515	2 205
Övrig post	-52	-78	359	-52	-78	359
Byte av tryggande	524	786	-442	524	786	-442
Förändring av löneskatt	2 648	4 135	2 925	1 142	2 617	1 255
Utgående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	120 076	123 603	130 812	112 360	115 829	122 258
Ansvarsförbindelse						
Ingående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	303 773	303 773	293 054	303 773	303 773	293 054
Ränte- och basbeloppsuppräknig	5 751	7 071	6 347	5 751	7 071	6 347
Nyintjänad pension	60	0	22	60	0	22
Årets utbetalningar	-9 499	-14 035	-9 923	-9 499	-14 035	-9 923
Övrig post	467	-1 493	2 635	467	-1 493	2 635
Byte av tryggande	0	0	0	0	0	0
Förändring löneskatt	-782	-2 262	-223	-782	-2 262	-223
Summa	299 770	293 054	291 912	299 770	293 054	291 912

Kommunen har inga förpliktelser när det gäller särskilda avtalspensioner mot chefer eller medarbetare, utan erbjuder löneväxling till medarbetare som önskar det.

Not 20

Övriga avsättningar, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Uppskjuten skatt Håbo Marknads AB	0	0	-34			
Avsättning skatter Håbohus AB	10 107	9 369	9 369			

Övriga avsättningar, tkr	Koncern			Kommun		
Uppskjuten skatt Håbohus AB	8 666	9 523	9 523			
Summa	18 773	18 892	18 858			

Not 21

Långfristiga skulder, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Långfristiga låneskulder 1/1	1 618 278	1 618 275	1 668 275	733 675	733 675	783 675
Nya upptagna lån under året	0	50 000	0	0	50 000	0
Amorteringar under året	0	0	0	0	0	0
Utgående långfristig låneskuld	1 618 278	1 668 275	1 668 275	733 675	783 675	783 675
Förutbetalda anslutnings- och anläggningsinkomster	105 889	84 152	87 785	79 210	84 152	87 785
Varav						
Årets anslutnings- inkomster VA- investeringar	2 457	5 739	1 686	2 457	5 739	1 686
Årets anslutnings- inkomster VA- exploatering	9 359	12 509	7 789	9 359	12 509	7 789
Omklassificering anslutningsinkomst VA exploatering		1 876	-5 000		1 876	-5 000
Årets anläggnings- inkomster gatu- och parkenheten exploatering	2 980	0	0	2 980	0	0
Årets periodiseringar av anslutnings- och anläggningsinkomster	-609	-995	-842	-609	-995	-842
Finansiell leasingkuld	0	555	985	0	555	985
Statliga investeringsbidrag	4 128	4 700	9 578	4 128	4 700	9 578
Övriga lån	32 000	32 000	32 000	0	0	0
Summa	1 760 295	1 789 682	1 798 623	817 013	873 082	882 023

Inkomster inom VA verksamheten samt bidrag från staten periodiseras i takt med anläggningstillgångarnas avskrivning. En omklassificering har gjorts mellan anslutningsinkomster VA-investeringar och statliga investeringsbidrag som avser bidrag från trafikverket.

Not 22

Kortfristiga skulder, tkr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Eget kapital, VA	10 888	11 464	7 380	10 888	11 464	7 380
Kortfristiga skulder lån, räntor	493	1 164	458	493	1 164	458
Checkkredit Nordea	7 583	0	10 880	7 583	0	10 880
Skuld HMAB markförvärv	0	0	0		0	0
Leverantörsskulder	54 516	110 869	70 572	49 887	98 449	57 589
Personalens källskatt	13 750	13 955	14 711	13 449	13 660	14 395
Social- och skolsamfund	845	851	851	845	851	851
Kortfristiga skulder	38 811	29 917	34 390	35 293	27 472	33 450
Depositionsavgifter	623	600	600	623	600	600
Upplupna löneskulder	32 496	46 539	31 719	31 647	45 540	30 816
Sociala avgifter	16 393	16 047	16 982	15 604	15 327	16 280
Upplupen pensionsskuld	21 647	41 612	38 075	21 278	40 956	37 544
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32 080	22 805	35 505	6 989	9 997	19 198
Förutbetald kommunalskatt	7 547	16 241	21 156	7 547	16 241	21 156
Summa	237 672	312 064	283 279	202 126	281 721	250 597

Not 23

Borgen och ansvarförbindelser, t kr	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Borgensåtaganden						
Håbohus AB	0	0	0	879 000	879 000	879 000
Föreningar	9 034	8 426	8 426	9 034	8 426	8 426
Räddningstjänsten	0	0	0	5 600	5 600	5 600
Delsumma	9 034	8 426	8 426	893 634	893 026	893 026
Ansvarförbindelser						
Egnahem kommunal kreditgaranti	38	19	19	38	19	19
Delsumma	38	19	19	38	19	19
Summa	9 072	8 445	8 445	893 672	893 045	893 045

7.4.3 Noter - Kassaflöde

Not 24

Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	Koncern			Kommun		
	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020	31 aug 2019	Bokslut 2019	31 aug 2020
Avskrivning bidrag statlig infrastruktur	1 013	1 520	1 013	1 013	1 520	1 013
Summa	1 013	1 520	1 013	1 013	1 520	1 013

Inga väsentliga händelser som påverkar kassaflödet avviker från det normala.

7.4.4 Noter övriga upplysningar

Not 25 Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

Årsredovisningen är upprättad enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

- Återföring av tidigare skuldförda investeringsbidrag. Enligt rekommendation RKR R2 intäkter, får endast offentliga bidrag initialt skuldredovisas för att sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. De bidrag som erhållits av privata aktörer och som tidigare har hanterats på detta sätt, har nu återförts och minskat långfristig skuld med 26,7 miljoner kronor samt anläggningstillgångar med 5,7 miljoner kronor. Totalt har 32,4 miljoner kronor återförts.
- Återföring av tidigare tillgångsförda detaljplanekostnader. Enligt rekommendation RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar får inte utgifter för detaljplaner ingå i anskaffningsvärdet. Dessa utgifter har nu återförts och minskat anläggningstillgångar och kortfristig fordran med 11,0 miljoner kronor.

Jämförelsetalen för tidigare år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

Värderings- och omräkningsprinciper

Försiktighetsprincipen är överordnad princip för värderingen av tillgångar och skulder. Det innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde. I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet räknas in. RKR R3 och R4 tillämpas.

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Inga fordringar eller skulder i utländsk valuta förekommer.

Gåvor är tillgångar som tagits emot utan ersättning eller till en ersättning som understiger tillgångarnas verkliga värde. De redovisas till det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten.

Avsättningar värderas till det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen.

Periodisering av utgifter och inkomster

Periodisering av utgifter och inkomster hänförliga till perioden har gjorts enligt god redovisningssed. Leverantörs- och kundfakturerings efter balansdagen som är hänförliga till perioden, har tagits upp som skuld respektive fordran. Utgiftsräntor har periodiserats.

Periodisering av skatteintäkter och generella statsbidrag

Enligt RKR:s rekommendation ska den prognostiserade slutavräkningen för skatteintäkter för föregående år redovisas under perioden januari-augusti innevarande år och prognostiserade skatteintäkter för innevarande år fördelas schablonmässigt med 1/12 per månad över räkenskapsåret.

Eftersom de extra generella statsbidragen avser att täcka kostnader samt minskade intäkter för en period som inträffar såväl före som efter att riksdagen fattat beslut, anser RKR att det är rimligt att kommuner och regioner under rådande omständigheter anteciperar delar av bidraget i delårsrapporten medan resterande del successivt intäktsredovisas över resterande del av räkenskapsåret.

Detta innebär att de extra generella statsbidrag som beslutats under tiden fram till delårsrapporten får fördelas ut schablonmässigt med 1/12 per månad över räkenskapsåret, dvs om ett generellt statsbidrag beslutas i exempelvis juni månad så tar kommunen upp 6/12 av beloppet i juni månads bokslut.

Om redovisningen sker i enlighet med ovan, ska upplysning lämnas i enlighet med 9 kap. 3–4 §§ lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Särredovisning

Särredovisning har upprättats av VA verksamheten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och återfinns som ett eget avsnitt i årsredovisningen. VA verksamhetens eget kapital har klassificerats till kortfristig fordran/skuld. Avräkning mot VA-verksamhetens egna kapital sker i årsbokslutet.

Avfallsverksamhetens överskott redovisats i bokslutet som en specifikation till det egna kapitalet.

Jämförelsetal

De finansiella rapporternas jämförelsetal har räknats om som om de nya redovisningsprinciperna i LKBR hade tillämpats även tidigare år. Den ackumulerade effekten av byte av redovisningsprinciper har redovisats som en korrigeringspost i ingående eget kapital.

Finansiella tillgångar och skulder

Skuldportföljen har en volym på ca 783,7 miljoner kronor. Vid årets slut förväntas den genomsnittliga räntan för hela skuldportföljen att uppgå till 1,23 (1,28) procent.

Både den genomsnittliga räntebindningen och räntan har förändrats. Den genomsnittliga räntenivån i portföljen har minskat med 0,05 procentenheter.

Kommunen använder aktivt derivatinstrument för att säkra upp ränterisken på underliggande lån. Av kommunens totala skuldportfölj har cirka 659 (449) miljoner kronor eller 84 (61) procent av lånen säkrats upp med derivatinstrument med olika förfallostruktur eller till fast räntebindning. Ränterisken vid en procents höjning av räntan uppgår till 1,2 (2,9) miljoner kronor på helår.

Skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindning är 2,91 (3,56) år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,61 (3,09) år. Av portföljen har 15,29 (7,66) procent en kapitalbindning på 1 år eller kortare och 24,23 (23,59) procent har en räntebindning på 1 år eller kortare. Utan derivat hade 45,92 (53,58) procent av portföljen haft en räntebildning på 1 år eller kortare.

Bidrag till infrastruktur

Under 2009 fattade kommunfullmäktige beslut om kommunal medfinansiering av Citybanan. Bidraget på 38,0 miljoner kronor är bokfört både som en tillgång och som en avsättning på balansräkningen. Upplösning av bidraget påbörjas det år utbetalningen sker och under 25 år. Utbetalningen påbörjades under 2013 med 4,5 miljoner kronor. Den avsättning som kommunen gjorde 2013 har indexuppräknats med index enligt avtal. För kommunen blev kostnaden för indexuppräkning för åren 2009-2016 cirka 7,6 miljoner kronor.

Nyttjandeperiod för materiella anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. För anskaffning av inventarier är beloppsgränsen 23 250 kronor. En väsentlighetsprincip ska gälla för utbyte av komponenter. Mindre byte av delar av komponent kostnadsförs direkt. Ett mindre byte har en bedömd förbrukningstid på tre år eller mindre. Komponentbyten som utgör mindre än 20% av komponent och som har en påverkan på mindre än 5% på balans och resultaträkning, kostnadsförs innevarande år.

Kommunen tillämpar komponentredovisning inom fastighet, gata, VA och avfall. Komponenter som har betydande skillnader i nyttjandeperiod har identifierats inom respektive verksamhet. Dessa komponenter särredovisas i anläggningsregistret.

För avskrivningstider och fördelning mellan komponenter har skrifter av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Svenskt Vatten varit vägledande. För byggnader är den genomsnittliga avskrivningstiden för nybyggnation 28 år. Inom gatuområdet, för de komponenter som är avskrivningsbara, är den genomsnittliga avskrivningstiden för nyanläggningar av lokalgator 60 år, huvudgator 30 år, huvudgator med genomfart av tung trafik 15 år och gång- och cykelvägar 15 år. Komponenten vägkropp avskrivs inte. Inom VA är den genomsnittliga avskrivningstiden för vattenverk cirka 30 år, reningsverk cirka 35 år, pumpstationer cirka 35 år och ledningar 70 år. Byggnader och markanläggningar, inklusive pågående arbeten, värderas på balansdagen till anskaffningsvärde med avdrag för planliga och bokföringsmässiga avskrivningar.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Maskiner och inventarier har värderats till anskaffningsvärde. Aktivering sker innevarande år. Avskrivningstider för maskiner och inventarier är 3, 5 eller 10 år.

Exploateringsmark redovisas under omsättningstillgångar.

Avsättning eller ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser

Från och med 1998 redovisar kommunen sina pensionsåtaganden enligt blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och att pensionsförmåner som tjänats in från och med 1998 ingår i verksamhetens kostnader och redovisas som skuld. Ränta på pensionslöften intjänande från och med 1998 redovisas i posten finansiell kostnad.

Den del av pensionskostnaden som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen har särredovisats. I balansräkningen har belopp som hänförs till den avgiftsbestämda pensionen klassificerats som en upplupen kostnad (kortfristig skuld).

Kommunala koncernföretag

I den kommunala koncernen ingår Håbohus AB, Håbo Marknads AB och Räddningstjänsten Enköping-Håbo.

Konsolideringsmetod

Konsolidering har skett i proportion till kommunens ägda del av de kommunala

koncernföretagen. Håbohus AB och Håbomarknads AB konsolideras med 100 %, kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo konsolideras med 35 %.

Mellanhavanden i den kommunala koncernen har eliminerats.

Räkenskapsrevision

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2020. Kostnaderna redovisas i årsredovisningen.

Leasing

Avgörande för om ett leasingavtal är ett finansiellt eller operationellt avtal är i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet av det aktuella leasing-objektet finns hos leasegivaren eller leasetagaren. Ett leasingavtal klassificeras som finansiellt om ekonomiska fördelar och risker överförs från leasegivaren till leasetagaren. Klassificeringen av avtalet görs vid avtalets början.

Under 2020 har tre finansiella leasingavtal tecknats. Totalt har kommunen fem finansiella avtal.

Leasing	Bokslut 2019	31 aug 2020
Operationell leasing		
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	10 032	14 395
Senare än 1 år men inom 5 år	8 031	8 590
senare än 5 år		
Summa	18 063	22 985
Finansiell leasing		
Totala minimileaseavgifter	566	1 004
Framtida finansiella kostnader	-11	-19
Nuvärdet av minimileaseavgiftrna	555	985
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	87	189
Senare än 1 år men inom 5 år	468	795
Senare än 5 år		
Summa	984	984

7.5 Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Delårs- bokslut 2019	Delårs- bokslut 2020	Prognos helår	Av- vikelse budget/ prognos
Kommunfullmäktige	-1 468	-1 514	-892	-851	-1 502	12
Stöd till politiska partier	-1 024	-1 050	-1 024	-1 062	-1 062	-12
Valnämnd	-215	-23	-205	-24	0	23
Revision	-1 161	-1 311	-536	-298	-1 311	0
Driftbidrag Räddningstjänsten	-20 820	-21 050	-13 880	-14 033	-21 050	0
Driftbidrag Håbo Marknads AB	-4 964	-500	-3 309	0	-1 202	-702
Kommungemensamt	-1 296	8 018	-1 262	-1	0	-8 018
Kommunstyrelsen	-71 668	-70 180	-44 861	-48 135	-75 036	-4 856
Kultur- och fritidsnämnden	-49 146	-55 959	-33 832	-36 278	-54 820	1 139
Socialnämnden	-63 608	-59 546	-42 004	-45 088	-71 075	-11 529
Bygg- och miljönämnd	-13 290	-14 674	-7 496	-7 434	-14 017	657
Barn- och utbildningsnämnd	-612 728	-618 176	-409 919	-405 343	-637 657	-19 481
Vård- och omsorgsnämnden	-273 828	-306 644	-178 576	-193 849	-294 544	12 100
Tekniska nämnden	-63 048	-55 081	-37 365	-32 137	-52 218	2 863
Överförmyndarnämnden	-2 097	-2 200	-1 491	-1 439	-2 200	0
Summa skattefinansierade verksamheter	-1 180 361	-1 199 890	-776 652	-785 972	-1 227 694	-27 804
Avfallsverksamhet	-901	0	-1 256	160	-1 063	-1 063
VA-verksamhet	0	0	0	0	1 258	1 258
Summa taxefinansierade verksamheter	-901	0	-1 256	160	195	195
Pensions- och upplupna lönekostnader	-27 077	-25 000	6 126	2 359	-25 000	0
Gem, avskr, fastskatt, bef kundförlust	-5 406	-2 175	-1 683	-2 146	-2 897	-722
Internränta	17 080	17 000	11 335	12 165	18 097	1 097
Reavinster	25 159	0	14 320	2 942	135 602	135 602
Investeringsbidrag från privata	3 285	0	0	15 359	15 346	15 346
Övertagna anläggningar	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 168 221	-1 210 065	-747 810	-755 133	-1 086 351	123 714
Skatteintäkter	1 098 237	1 108 296	731 701	730 979	1 098 786	-9 510
Generella statsbidrag och utjämning	103 491	138 399	69 373	116 315	174 571	36 172
Verksamhetens resultat	33 507	36 630	53 264	92 161	187 006	150 376
Finansiella intäkter	5 970	2 600	5 035	3 386	3 800	1 200
Finansiella kostnader	-12 621	-16 000	-8 441	-8 421	-13 177	2 823
Resultat efter finansiella poster	26 856	23 230	49 858	87 126	177 629	154 399
Extraordinära poster						
ÅRETS RESULTAT	26 856	23 230	49 858	87 126	177 629	154 399

Tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Delårs- bokslut 2019	Delårs- bokslut 2020	Prognos helår	Av- vikelse budget/ prognos
Resultat som andel av skattenettet	2,2 %%	1,9 %	6,2 %	10,3 %	13,9 %	
Avgår realisationsvinster	-25 158	0	-14 320	-2 942	-135 602	-135 602
ÅRETS BALANSKRAVSRESULTAT	1 698	23 230	35 538	84 184	42 027	18 797
Avgår investeringsbidrag/ anläggningar från privata	0	0	0	-15 359	-15 346	-15 346
ÅRETS RESULTAT SOM FINANSIELLT MÅL	1 698	23 230	35 538	68 825	26 681	3 451

7.6 Investeringsredovisning

Kommunens samtliga investeringar redovisas här för att ge en samlad bild, även de investeringar som ingår i avsnitt 9 Exploateringsredovisning. Endast utgifter ingår, inkomster redovisas inte här utan i kassaflödesanalysen.

tkr	Bokslut 2019	Utfall jan-aug 2019	Utfall jan-aug 2020	Budget 2020	Prognos	Avvikelse budget/prognos
Kommunstyrelsen totalt	-3 390	-2 017	-926	-2 700	-2 700	0
Kultur- och fritidsnämnden totalt	-346	-302	-2 018	-4 602	-2 685	1 917
Socialnämnden totalt	-200	0	-128	0	-128	-128
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-5 972	-4 751	-464	-13 228	-7 650	5 578
Vård- och omsorgsnämnden totalt	-978	-719	-722	-1 920	-2 050	-130
Tekniska nämnden totalt	-92 055	-53 566	-51 217	-188 117	-146 014	42 103
Taxefinansierad verksamhet	-30 307	-13 069	-25 675	-147 399	-109 453	37 946
Totalt	-133 248	-74 424	-81 150	-357 966	-270 680	87 286

Större pågående investeringsprojekt

tkr	Total budget	Totalt utfall	Total prognos	Budget 2020	Utfall jan-aug 2020	Prognos 2020
1184 Futurum om- och tillbyggnad	-165 000	-96 359	-182 000	-32 001	-19 509	-32 001
1199 Skeppsgården	-7 000	-6 279	-7 000	-5 907	-5 187	-5 907
1390 GC-väg Viby - Vilunda	-9 655	-824	-9 655	-8 965	-134	-8 965
1397 GC-väg Skokloster	-8 012	-84	-8 012	-2 500	-72	-800
1269 Utloppsledning arv Bålsta	-13 000	-1 237	-13 000	-12 555	-792	-12 555
1276 Reservoar ledning Krägga	-20 000	-747	-20 000	-10 000	-747	-10 000

Här redovisas större pågående investeringsprojekt som löper över flera år och som har fått igångsättningsbeslut. Futurum 17 miljoner i utökad budget beslutad i KS §181, behandlas i KF 28 september och ingår inte ovan.

Exploateringsinvesteringar

Tkr	Bokslut 2019	Utfall jan-aug 2019	Utfall jan-aug 2020	Budget	Prognos	Avvikelse budget/prognos
Exploateringsinvestering i skattefinansierad verksamhet	-58 543	-37 624	-48 813	-29 855	-94 335	7 769
Exploateringsinvestering i taxefinansierad verksamhet	-2 007	-612	-3 627	-28 441	-51 494	-27 829
Ökning omsättningstillgångar	-795	-614	-1 627	-16 445	-18 580	-15 831
Summa exploateringsinvesteringar	-61 345	-38 850	-54 067	-74 741	-164 409	-35 891

7.7 Noter/upplysningar för drift- och investeringsredovisning

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden.

Närmare beskrivning av hur den ekonomiska styrningen sker finns i kommunens ekonomistyrprinciper vilka fastställs årligen i samband med budgetbeslutet. Nedan beskrivs det som i ekonomistyrprinciperna gäller driftbudget och investeringsbudget.

Driftbudget

En total budgettram beslutas per nämnd och år av fullmäktige. Inom budgetramen kan nämnden fatta beslut om omfördelning så länge detta är förenligt med mål och direktiv beslutade av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Tilläggsbudget ska tillämpas med stor restriktivitet. Omständigheter som medför att det vid budgettillfället råder stor osäkerhet kan medföra att fullmäktige och/eller kommunstyrelsen innehåller budgetutrymme för att senare fördela via tilläggsbudget. Alternativt kan kommunen budgetera ett resultat inom vilket de svårprognostiserade kostnaderna ryms.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten fastställs av fullmäktige per nämnd och verksamhet.

Nämnden beslutar om investeringsbudget per projekt. En nämnds investering i årligt utbyte av inventarier kan redovisas som ett projekt och inventarier till nya verksamheter som exempel förskola, skola och boende, kan redovisas som ett projekt.

Investeringsbudgeten får inte omvandlas till driftbudget eller tvärtom.

För investeringsprojekt som omfattar minst 5 miljoner kronor ska igångsättningsbeslut fattas av ansvarig nämnd/styrelse innan projektet får starta. När sådana projekt avslutas ska slutrapportering om projektet redovisas till ansvarig nämnd/styrelse.

Ej förbrukad budget för pågående investering på projektnivå kan föras över till nästkommande år efter begäran från nämnd. Motivering ska lämnas av nämnden, varför investeringsprojekt ej slutförts samt när det beräknas slutföras.

En tioårsplan för investeringar ska tas fram årligen. Den ska ligga till grund för de investeringar som begärs i den årliga budgetprocessen.

Exploateringsbudget

För varje nytt exploateringsprojekt ska budget fastställas av kommunstyrelsen, eller i väsentliga fall kommunfullmäktige, senast i samband med igångsättningsbeslutet. Aktuella projekts budget samt en sammanställd exploateringsbudget redovisas i kommunens budget.

Väsentliga förändringar i projekten, vilka leder till avvikelser från projektets fastställda budget, ska tas upp till kommunstyrelsen för ny behandling.

Räntekostnad för bundet kapital under projekttiden debiteras tillgångarna i projektet, baserat på

genomsnittlig ränta.

Upplysningar om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningen intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 40,15 % av lönekostnaden
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,25 %. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- Hyreskostnader. Internhyran sätts till fastighetsavdelningens självkostnad inom ramen för fastighetsavdelningens budgetram, där även kostnaden för outhyrda lokaler ingår. Självkostnaden belastar den verksamhet som använder lokalerna, även kostnader för tillfälliga externa lokaler när det behövs vid renovering av befintliga lokaler.

Kommungemensamma ledningskostnader, IT-relaterade kostnader, löne- och ekonomiadministration och försäkring fördelas inte ut.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen personals timkostnader.

All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpåslag. Undantaget utgörs av Håbohus ABs uthyrning av bostäder och lokaler som sker på affärsmässiga grunder.

7.8 Exploateringsredovisning

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder för att anskaffa och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. Där ingår också att bygga gemensamma anordningar som gator, grönområden, VA-anläggningar med mera som krävs för att marken ska vara byggbar. Uppföljning görs av alla nu pågående projekt som redovisas totalt och per projekt samt för året och för hela projekttiden. Exploateringsverksamheten ingår i kommunens drift- och investeringsredovisning och resultat- och balansräkning men sär-redovisas här för att ge en samlad bild av exploaterings påverkan på kommunens ekonomi.

Nettoexploatering totalt

Nettoexploatering är summan av samtliga in- och utbetalningar i exploateringsprojekten. Den totala beslutade budgeten för alla pågående projekt är en negativ nettoexploatering på -46,0 miljoner kronor för hela projekttiden. Prognosen är dock att nettoexploateringen blir totalt -85 miljoner kronor. Detta innebär att pågående projekt väntas kosta kommunen 85 miljoner kronor i stället för att ge överskott, vilket är målsättningen.

I juni beslutade kommunstyrelsen att resecentrum, Bålsta Torg inklusive VA, busstorg inklusive taxislinga, tunnel och VA/gata-projektering inklusive tidigare nedlagda utgifter ska avgränsas till ett kommunalt investeringsprojekt på 79,4 miljoner kronor. Detta kommer därför att flyttas från exploateringsbudgeten till investeringsbudgeten under hösten och medför att nettoexploateringen förbättras.

Den främsta orsaken till att prognosen för nettoexploateringen är sämre, är att exploateringen i Draget innebär ett underskott på cirka 10 miljoner kronor, vilket är cirka 30 miljoner kronor sämre än budgeterat. Den andra stora avvikelser är att kvarter 3-4 i Björnbrö/Logistik Bålsta inte ger överskott på 43,8 miljoner kronor som beräknades vid projektets inledning, utan nu förväntas bli 31,4 miljoner kronor.

Det finns kommande exploateringar som påverkar kommunens ekonomi men budget som visar de ekonomiska effekterna, har inte antagits än och ingår därför inte.

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokfört till och med 2019	Utfall jan-aug	Budget 2020	Prognos 2020
Inkomster						
Försäljning av mark	164 473	242 493	132 267	2 632	32 206	106 947
Ersättning från företag	110 581	73 910	34 731	15 359	49 030	15 359
Gåva mottagna anläggningar	59 406	66 493	0	0	44 187	50 686
Offentligt investeringsbidrag	10 000	11 670	5 000	0	0	1 670
VA-anslutningsavgifter	61 835	65 293	21 536	7 789	12 748	7 655
Gåva i form av VA-anläggningar	14 383	15 975	0	0	14 383	15 975
Summa inkomster	420 678	475 834	193 534	25 780	152 554	198 292
Utgifter						
Utgifter för kvartersmark	-75 404	-78 501	-59 921	-1 627	-16 445	-18 580
Anläggningar egen regi	-251 248	-313 584	-186 476	-48 813	14 332	-43 649
Anläggningar mottagna	-59 406	-66 493	0	0	-44 187	-50 686
VA-anläggningar egen regi	-66 280	-86 239	-46 720	-3 627	-14 058	-35 519
VA-anläggningar mottagna	-14 383	-15 975	0	0	-14 383	-15 975
Summa utgifter	-466 721	-560 792	-293 117	-54 067	-74 741	-164 409
Nettoexploatering	-46 043	-84 958	-99 583	-28 288	77 813	33 883

Påverkan på årets resultat

Det är då vissa händelser sker i exploateringen påverkas kommunens resultaträkning:

- när markförsäljning sker och realisationsvinst uppstår
- när exploatören betalar bidrag/ersättning för infrastruktur som kommunen bygger och motkravet enligt avtal är uppfyllt. Byggandet av infrastrukturen redovisas som en investering, men bidraget ska redovisas som en intäkt det år bidraget erhålls.
- när kommunen övertar anläggning som exploatören har byggt. Övertagandet redovisas som en gåva, en intäkt för kommunen, även om det inte innebär att kommunen får några likvida medel.

Detta medför också att årets resultat kan variera kraftigt från år till år beroende på när händelserna inträffar.

Av tabellen nedan framgår att exploaterings påverkan på årets resultat prognostiseras till 149,4 miljoner kronor förutsatt att händelserna inträffar. Resultatet består i år av

- reavinst från markförsäljning 83,2 miljoner. Det är 75,6 miljoner som ska komma från försäljning i Logistik Bålsta kv3-4 och 8,2 miljoner från Björkvallen före årsskiftet.
- bidrag från privata/exploatörer 15,4 miljoner. 15,3 miljoner kronor avser Logistik Bålsta kv 3-4 som har inkommit för infrastruktur som kommunen byggt.
- och övertagande av anläggningar för 50,7 miljoner kronor. Det är anläggningar i Frösundavik för 39,5 miljoner och i Lillsjöns företagspark 10,8 miljoner som beräknas övertas före årsskiftet.

	Total budget	Total prognos	Bokfört till och med 2019	Utfall jan-aug	Budget 2020	Prognos 2020
TILL RESULTATRÄKNING						
Försäljning av mark	164 473	242 493	132 267	2 632	32 206	106 947
Ersättning från företag	110 581	73 910	34 731	15 359	49 030	15 359
Gåva mottagna anläggningar	59 406	66 493	0	0	44 187	50 686
Verksamhetens intäkter, summa	334 460	382 896	166 998	17 991	125 423	172 992
Bokfört värde försäljning mark	-75 404	-77 866	-50 841	-1 405	-21 345	-23 746
Exploateringskostnader (försäljn/nedvärd)	0	-635	-635	0	635	0
Verksamhetens kostnader, summa	-75 404	-78 501	-51 476	-1 405	-20 710	-23 746
Årets resultat	259 056	304 395	115 522	16 586	104 713	149 246
TILL BALANSRÄKNING						
Anläggningstillgångar	-310 654	-380 077	-186 476	-48 813	-29 855	-94 335
Anläggningstillgångar VA	-80 663	-102 214	-46 720	-3 627	-28 441	-51 494
Omsättningstillgångar	0	0	-8 445	-222	4 265	5 166
Tillgångar, summa	-391 317	-482 291	-241 641	-52 662	-54 031	-140 663
Skuld/förutbetalda intäkter ej VA	10 000	11 670	5 000	0	0	1 670
Skuld/förutbetalda intäkter VA	76 218	81 268	21 536	7 789	27 131	23 630
Skulder, summa	86 218	92 938	26 536	7 789	27 131	25 300

7.8.1 Exploateringsredovisning per projekt

Nedan redovisas de pågående exploateringsprojekten

Pågående projekt, tkr	Total budget	Total prognos	Bokfört till och med 2019	Utfall jan-aug	Budget 2020	Prognos 2020
9013 Logistik Bålsta kv 3-4	43 819	31 392	-61 728	985	83 223	70 245
9015 Logistik Bålsta kv 5-6	0	0	0	-3 967	-3 967	0
9021 Frösundavik	-18 767	-21 952	-21 744	-808	2 977	-208
9031 Draget	20 662	-10 526	-14 281	3 508	34 943	3 755
9041 Svarta Lutans Väg	581	3 581	3 665	-84	-3 084	-84
9051 Viby Äng	0	-898	1 302	0	-1 302	-2 200
9061 Våppeby Äng	12 103	11 425	10 997	428	1 106	428
9071 Mellanby	83	1 040	1 069	-29	-986	-29
9090 Bålsta C etapp 0 - del av etapp 1	-103 484	-100 121	-23 720	-24 426	-24 426	-23 282
9100 Tvåhusplanen	-2 850	-3 401	-74	-1 171	-10 084	-16 847
9110 Lillsjöns företagspark	1 810	4 502	5 002	-259	-3 192	-500
9120 Björkvallen	0	0	-71	-2 464	2 605	2 605
Summa nettoexploatering	-46 043	-84 958	-99 583	-28 287	77 813	33 883

9013 Björnbrö/Logistik Bålsta kvarter 3-4

Projektet Björnbrö/Logistik Bålsta omfattar cirka 150 hektar mark i sex kvarter nordväst om tätorten. Inom kvarter 3 pågår utbyggnad av infrastruktur och inom kvartersmark. För kvarter 4 pågår planläggning i samarbete med tilltänkt exploatör för del av kvarteret. Projektet som omfattar kvarter 3-4, bedöms inte ge det överskott, 43,8 miljoner kronor, som beräknades vid projektets inledning. Prognosen är ett lägre överskott med 31,4 miljoner kronor främst beroende på infrastrukturen är dyrare att bygga än i den ursprungliga kalkylen och att genomförandet har delats upp i tid. Infrastrukturen i denna etapp kommer dock att bidra till lägre utgifter i kommande etapper.

Prognosen har förbättrats sedan i mars som följd av kostnadsbesparingar inom projektet, bl.a. lägre kostnad för asfaltering men framförallt att partnerskapsavtalet drivit entreprenören till effektiviseringar.

Försäljningen av återstående mark Dagab samt Benders i kvarter 3-4 beräknas ske före årsskiftet.

9015 Björnbrö/Logistik Bålsta kvarter 5-6 (budget ej behandlad)

Ett ärende om exploateringsbudget förbereds och inledande arbeten har påbörjats till en total utgift av 4 miljoner kronor hittills. Projektet har ett mycket högt positivt resultat, då merparten av infrastrukturen redan är utbyggd.

9021 Frösundavik etapp 1

Frösundavik etapp 1 omfattar cirka 145 bostäder och förskola. Exploateringsavtal och projektbudget med underskott på 18,8 miljoner kronor beslutades i kommunfullmäktige år 2015. Projektet kommer att sluta på -21,7 miljoner kronor eftersom projektet nu bedöms avslutas utan att förväntade VA-anslutningsavgifter debiteras exploatören. Slutförande beräknas ske i december då övertagande sker av infrastruktur från exploatören till ett värde av cirka 40 miljoner kronor. En del av handelsytan är upplåten som tomträtt till en livsmedelsbutik och övriga handelskvarteret har sålts för uppförandet av en restaurang/kiosk.

9031 Draget

Mark och infrastruktur i Dragets industriområde färdigställdes 2017. Projektet budgeterades till ett överskott på 20 miljoner kronor men aktuell prognos visar i stället underskott med -10,5

miljoner kronor. Problem med markförhållanden, projektering, massahantering, VA-dimensionering, brist i kontinuitet av personella resurser gör att projektets ekonomi har försämrats väsentligt. VA-anslutningsavgifterna beräknas nu lägre än budget. Projektet föreslås nu avslutas utan att den sista tomten säljs, vilket medför en sämre prognos för projektet jämfört med tidigare. Slutrapporteringen kommer att tydliggöra orsakerna till fördyringen.

9041 Svarta Lutans Väg

Projektet avser anläggande av gata och utbyggnad av VA-ledningar för tre småhustomter i Eneby. Mark och infrastruktur är färdigställt och tomterna såldes 2017. Marknadsvärdet på tomtmark har stigit vilket gett högre intäkt än beräknat. VA-anslutningsavgiften har i år delvis krediterats och projektet ska slutrapporteras. Projektet ger överskott med 3,6 miljoner.

9051 Viby äng etapp E:2

Exploateringsavtalet med Bålsta Småstadsutveckling gällande Viby Äng etapp E:2 godkändes av kommunstyrelsen 2015. Området omfattar cirka 35 bostäder i småhus/parhus/radhus. Exploatören bygger ut området i deletapper och beräknar avsluta under året. Exploatören bygger ut infrastruktur och överlämnar anläggningarna utan ersättning till kommunen efter godkänd slutbesiktning. VA-anslutningsavgifter har inkommit.

9061 Väppeby Äng

Exploateringsbudget antogs 2016 och projektet bedömdes ge netto 12,1 miljoner kronor i överskott. BoKlok AB har byggt 163 lägenheter och Håbohus AB har byggt 86 lägenheter samt två gruppbofästelser med elva lägenheter. Även en mindre park är anlagd. Bygget av förskola av privat utförare för cirka 120 barn är klart och verksamheten startar inför hösten. Markbearbetningskostnaderna blev högre på grund av svåra geotekniska förhållanden. En allmän parkeringsplats har anlagts i Gröna Dalen till nytta för aktiviteter i Gröna Dalen. Investeringar i VA och gång- och cykelvägar utanför exploateringsområdet har lyfts ur projektet och ingår i kommunens ordinarie investeringsbudget. I och med detta har projektet gett överskott med 11,4 miljoner kronor vilket är något lägre än budgeterat. Projektet är avslutat och ska slutrapporteras.

9071 Mellanby

Mellanby angränsar till Frösundavik. Exploatör har utfört lokalgata och VA-anläggningar, dessa ska överlämnas till kommunen utan ersättning. Budget antogs i februari 2016. Återstår att under 2020 överta anläggningarna från exploatören och avsluta projektet. Högre VA-anslutningsavgifter har inkommit till följd av mer byggnation och överskott med cirka 1 miljon kronor förväntas. Projektet innehåller dock flertalet felaktiga entreprenader.

909 Bålsta centrum

I mars 2019 antogs en uppdaterad exploateringsbudget för del av Bålsta Centrum/Bålsta Torg etapp 1 och som omfattar tillfälligt och permanent busstorg samt pendelparkering. Vidare ingår utgifter för projektering, upphandling, projekt- och byggledning för gator, VA, torg, gång- och cykelväg med mera inom hela den första etappen. De sammanlagda kalkylerna för samtliga etapper i Bålsta Centrums etapper ingår ännu inte i budgeten men visar inte på något stort överskott.

i juni beslutade kommunstyrelsen att resecentrum, Bålsta Torg inklusive VA, busstorg inklusive taxislinga, tunnel och VA/gata-projektering inklusive tidigare nedlagda utgifter ska avgränsas till ett kommunalt investeringsprojekt på 79,4 miljoner kronor. Detta kommer därför att flyttas från exploateringsbudgeten till investeringsbudgeten under hösten. Kvar i exploateringsbudgeten kommer då att finnas parkeringsdäck 24 miljoner kronor samt nedlagda utgifter för mark som ska säljas 3,3 miljoner kronor.

9100 Tvåhusplanen

Tvåhusplanen är ett kommande bostadsområde med cirka 450 bostäder i södra Bålsta. Budget antogs av fullmäktige 2018 med underskott på 2,8 miljoner kronor. Detaljplanen har vunnit laga kraft och fastighetsregleringar och genomförande har startat. Detaljplanekostnaderna blev högre än beräknat, vilket ger något sämre prognos.

9110 Lillsjöns företagspark

Projektet innefattar ett större handelsområde vid södra infarten till Bålsta. Kommunstyrelsen antog budget i september 2019 med ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Exploatören slutför infrastruktur som överlämnas i år till kommunen utan ersättning. VA-anslutningsavgifter har tillkommit och projektet beräknas därför ge överskott med 4,5 miljoner kronor.

9120 Björkvallen

Projektet innefattar ett större handelsområde vid södra infarten till Bålsta. Kommunstyrelsen antog budget i september 2019 med ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Exploatören slutför infrastruktur som överlämnas i år till kommunen utan ersättning. VA-anslutningsavgifter har tillkommit och projektet beräknas därför ge överskott med 4,5 miljoner kronor.

9130 Entré Lillsjön (budget ej behandlad)

Entré Lillsjön utgörs av ett mindre handelsområde intill Södra Bålstaleden. Två etableringar har anvisats till området (McDonalds och Tanka) och detaljplan ska antas innan årsskiftet. Anläggning av en mindre rondell och anslutningsgata till området har beställts och påbörjas, med anledning av den pågående utbyggnaden i anslutande område. Total kostnad är beräknad till cirka 4,5 miljoner kronor. Fullständig budget för projektet utarbetas nu och kommer behandlas av kommunstyrelsen under hösten.

9140 Dalängen (budget ej behandlad)

Dalängen är ett nytt bostadsområde nära Bålsta centrum i norra delen Gröna dalen med drygt 130 bostäder i blandade upplåtelseformer. Marken är anvisad till MacFreeze och Bovieran. Detaljplanläggning pågår. Budget är under behandling och visar på ett överskott på 10,8 miljoner kronor.

Nämnder, styrelser och bolag

---

8 Kommunstyrelsen och övergripande verksamheter

8.1 Sammanfattning

Med anledning av Corona pandemin har kommunens krishanteringsorganisation varit aktiverad sedan den 23 mars. Krisledningsnämnden har varit aktiverad för att kunna ta beslut som går utanför ordinarie nämnds mandat. Krisledningen har beslutat om inriktning och samordning av kommunens åtgärder för att hantera konsekvenserna av pandemin.

Kommunfullmäktiges mål om att öka företagarnas nöjdhet, utveckla områden för bostäder och arbetsplatser samt service utifrån samhällets behov, utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet bedöms delvis uppnås under året. Även måluppfyllelsen har påverkats av coronapandemin.

Kommunstyrelsen inklusive övergripande verksamheter har en driftbudget på 87,6 miljoner kronor efter att lönesatsningsbudgeten fördelats ut på berörda nämnder. I delårsrapporten för mars beräknades att budgeten skulle överskridas med 11,0 miljoner kronor till årets slut om inte åtgärder vidtas. Nu beräknas att budgeten av olika orsaker överskrids med 13,6 miljoner kronor.

8.2 Väsentliga händelser

Corona

Med anledning av Corona pandemin har kommunens krishanteringsorganisation varit aktiverad sedan den 23 mars.

Krisledningsnämnden har varit aktiverad för att kunna ta beslut som går utanför ordinarie nämnds mandat. Krisledningen har beslutat om inriktning och samordning av kommunens åtgärder för att hantera konsekvenserna av pandemin.

Staben har varit bemannad för att stödja verksamheterna vid brist på egna resurser eller för att samordna åtgärder och underlätta i den gemensamma hanteringen.

Flertalet möten, både för tjänstepersoner och politiker, har genomförts via digitala plattformar. Flera processer har under våren övergått från manuell till digital hantering där nya rutiner och lösningar har tagits fram för att kunna hanteras på distans. För vissa medarbetarna har det varit nytt att arbeta hemifrån och för vissa chefer har det varit nytt att leda och följa upp på distans.

Krishanteringsorganisationen är tänkt att avaktiveras den 30/9 då arbetet återgår till ett nytt normalläge i linjeorganisationen.

HMAB

Kommunen inväntar tillsättning av likvidator vilket hanteras av Bolagsverket. Bolaget ska likvideras enligt beslut.

Resecentrum

Kommunstyrelsen beslutade 2020-06-11 att ge ett positivt igångsättningsbeslut för föreslagna investeringar gällande plan- och exploateringsprojektet Bålsta C. För att skapa ett sammanhängande projekt där upplevelsen är att projektet som helhet blir färdigt har delprojekt plockats ut och byggts ihop till ett nytt samlingsprojekt. Avgränsning som ett kommunalt investeringsprojekt som ligger inom kommunstyrelsens förvaltning.

Omorganisation

Arbetet med den nya samhällsbyggnadsorganisationen pågår och beräknas vara klar vid halvårsskiftet år 2021. Organisationen är samverkad och rekrytering av samhällsbyggnadschef är i slutskedet.

Enheten för Säkerhet och Beredskap

På grund av coronapandemin har enheten under våren fokuserat på att stödja kommunens krishanteringsorganisation i staben. Introduktion av ny beredskapssamordnare har därför inte kunnat genomföras enligt plan.

Näringslivsenheten

Pandemin har skapat ett stort behov av information och stöd för Håbos företag. Näringslivsenheten har initierat och genomfört ett antal åtgärder för att stötta företag. Det är matchningsfunktioner mellan företag, förlängd betalningstid för tillstånd och lov, en stödgrupp tillsammans med företagarföreningar samt information om statligt stöd till företag och vilka åtgärder Håbo kommun vidtagit för att underlätta för företagare. Ett presentkort har tagits fram till alla anställda och som kan användas hos lokala företag för att kompensera bortfall på grund av pandemin.

Upphandlingsenheten

Det fanns en stor backlog med ärenden och med det inflöde av ärenden fram till idag finns inte möjlighet att klara av dessa under året. Enheten har från april utökats med en upphandlare men då en annan slutade i juli har antalet ändå varit detsamma och backloggen har inte kunnat hanteras. På grund av coronaviruset har en medarbetare hanterat inköp till vård och omsorg och därför inte helt utfört sina ordinarie arbetsuppgifter.

Plan- och exploateringsavdelningen

Avdelningen har arbetat fram en färdig ny översiktsplan som ställts ut under sommaren, ett antagande beräknas ske först i slutet av 2020. Under året har två detaljplaner vunnit laga kraft.

I år har förhandlingar om nya markanvisningar i bland annat Logistik Bålsta och nya bostadsexploateringar pågått. Projektet Bålsta C har startat med genomförandet av området kring stationen d.v.s. resecentrum med torg samt delar av nuvarande Bålsta centrumanläggning, där Grosvenor bygger för bland annat en livsmedelsbutik. Kommunen har upplåtit mark för att möjliggöra en utbyggnad med avsikten att marken ska försäljas. Området Två-Hus i den bortre delen av Bålsta C har också startat, vilket har medfört att en betydande del av vatten- och avloppsutbyggnaden måste genomföras (även för delar där centrum projektet ej startat), vilket kommer innebära en framtung investering för kommunen. I projektet Logistik Bålsta har infrastrukturen färdigställt för utbyggnad av kvarter 3,4 samt 5/6. Ekonomiskt avviker infrastrukturkostnaderna men ett högre försäljningspris bedöms bibehålla god lönsamhet. Efterfrågan av verksamhetsmark är mycket hög och redan nu planeras för att detaljpanelläggning av den sista kommunala delen - kvarter 2, ska starta.

Planeringen av genomförandet av Gröna Dalen fortsätter och en detaljprojektering har startat. Diskussioner med genomförande av Dalängen har fortsatt med Balder och MacFreeze, bland annat har ett avtal om tidigareläggande av genomförande förhandlats.

I Frösundavik så har flera problem uppdagats med det så kallade området Mellanby. Exploatören har bland annat gjort felkopplingar av VA-nätet men sannolikt är det många fler byggfel. Kommunen har inte fått relationsritningar på området så omfattningen är ännu osäker.

Ekonomiavdelningen

Beslut har fattats om inköps hjälp för våra äldre och presentkort till medarbetarna för att stödja

det lokala näringslivet i kommunen. Ekonomiavdelningen har tagit fram rutiner för att hantera utbetalningarna till de berörda. Vissa avsteg har fått göras mot de ordinarie rutinerna.

Kommunikationsavdelningen

En stor del av kommunikationen till medborgarna har handlat om pandemin. Den externa kommunikationen har varit omfattande, men har fungerat väl och bedöms ha ökat medborgarnas förtroende för kommunen. All information har samlats på ett ställe för att besökarna ska få en samlad bild. Antalet besök på kommunens webbplats ökade markant samtidigt som Kontaktcenter inte fick några frågor om pandemin. Avdelningens tolkning är att medborgarna fick tillräcklig information.

Även den interna kommunikationen har under perioden präglats av pandemin. All information har samlats på ett ställe för att underlätta för medarbetarna.

Kontaktcenter

Under första halvåret av 2020 har Kontaktcenter börjat hjälpa miljöavdelningen med bokning och hantering av kunskapsprov inför serveringstillstånd.

Utöver detta arbetar enheten med de arbetsuppgifter enheten har sedan tidigare och som är beräknade på en personalstyrka på 8 plus en ansvarig. Idag, då enheten har färre i personalstyrkan och är cirka 5,5 person totalt, har enheten fortfarande samma arbetsuppgifter vilket är tufft att hinna med. Arbetsmiljön är stressig och resultaten blir inte så bra som de brukar bli. Invånarna får vänta längre på att få svar sina frågor och enheten har en längre svarstid i telefonen.

IT-avdelningen

Relativt stora förändringar har skett på personalsidan. Informationssäkerhetsansvaret flyttades till säkerhetsavdelningen och kvar på IT finns e-tjänstesamordningen. Supporten består nu av 3,75 tjänster. IT-chefen har gått i pension och ersatts internt. En person för e-tjänstesamordning, bredband och digitaliseringsamordning har därför kunnat rekryteras, eftersom bredband och digitalisering är nya ansvarsområden för IT-avdelningen. I samband med detta färdigställs den påbörjade e-tjänsteplattformsupphandlingen.

På tekniska sidan har ny hårdvara köpts in och lösning för Single-Sign-On och ID Provider är uppgraderad. Jobbet med att gå mot Teams Only och avsluta Skype 4 Business enligt Microsofts rekommendation, har påbörjats. Tillsammans med gymnasiet har projektet för Digitalisering Nationella Prov påbörjats, då gymnasiet är testskola.

Personalavdelningen

Den tidigare personalavdelningen som bestod av HR och Lön har delats upp i två enheter med var sin chef. Uppdelningen i samband med krishantering har gjort att tänkta åtgärder för att nå budget i balans inte har kunnat verkställas. Behovet att stöd från HR har varit betydligt högre än vad budgeten för 2020 tillåtit där behovet ute i verksamheterna kvarstår under hela 2020.

Löneavdelning / Lönenämnd

Håbo kommun har utökat lönenämnden med ytterligare en kommun. Håbo kommuns löneenhet ansvarar från 1 januari 2020 för lönehantering i Håbo-, Trosa- och Salems kommun. Från 1 april 2020 har lönesystemet uppgraderats vilket skapat nya möjligheter men också stora utmaningar. Uppgraderingen är fortsatt pågående då implementeringen har stött på betydande tekniska problem samtidigt som nya rutiner behöver utformas för samtliga tre kommuner. Från 1 september finns en chef för både personal- och löneavdelning.

8.3 Uppföljning kvalitet och mål

8.3.1 Ett starkt lokalt näringsliv och arbetsmarknad i fokus

Beskrivning

Företagandet i Håbo kommun ska vara starkt och möjliggöra en lokal arbetsmarknad, för att skapa en levande småstad att både bo och verka i. Det lokala företagsklimatet ska stärkas. Samverkan mellan kommun och näringsliv sker naturligt och utvecklas på efterfrågan från kommun eller företag. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska och digitala bemötande

◆ Mål delvis uppfyllt

Analys

Året började på ett bra sätt med tät dialog och samtal med företagareföreningarna och enskilda företagare. Efter Coronakrisens start koncentrerades arbetet till stödjande och rådgivande insatser för företagarna i kommunen. Förutom detta lanserade kommunen även ett omfattande åtgärds paket för att underlätta för näringslivet.

Kontakt och uppsökande verksamhet har skett under Coronakristiden, men det har oftast skett i digital form med bland annat Företagslotsmöten, informationsfilmer etc. Vidare har näringslivsenheten skickat ut informationsmail kontinuerligt till alla företagare i kommunen med anledning av Coronakrisen.

Kontakten och dialogen mellan näringsliv och kommun bedöms ha förbättrats under perioden men på grund av pågående pandemi/Coronakris har målet inte nåtts som helhet.

8.3.2 Samhällsbyggnad med helhetssyn och livsperspektiv i fokus

Beskrivning

I samhällsbyggnaden är det helhetssyn med livsperspektiv som ska vara i fokus, både översiktligt och i detalj. Alla aspekter ska belysas när Håbo kommun planerar och bygger samhället för framtiden – bostäder, näringsliv, rekreation, samhällsservice, kollektivtrafik och infrastruktur. Det kräver ett nära och tidigt samarbete mellan olika förvaltningar, med näringsliv och byggherrar samt medborgare. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov

◆ Mål delvis uppfyllt

Analys

Flera aktiviteter som startades under 2019 har inte färdigställt som planerat under 2020 på grund av förändrade prioriteringar till följd av Coronakrisen. Arbetet fortgår med översiktsplan, hållbarhetsstrategi m.m. dock kan förskjutningar i tid bli aktuella.

Kommunen ser ingen förändring i den stora efterfrågan på byggbar bostads- och industrimark i vårt område. Fortfarande är det många pågående detaljplaner i olika skeden som hanteras i kommunen.

Målet om ökad dialog och större planberedskap har inte skett under halvåret på grund av begränsningar i tillgängliga resurser samt pågående pandemi.

Sammantaget pågår många aktiviteter för att utveckla samhällsbyggandet i kommunen, i enlighet med KF's mål om hållbart perspektiv, men dock bedöms inte arbetet under 2020 kunna nå full måluppfyllnad och därmed blir resultatet delvis uppfyllt.

8.3.3 Mötesplatser för alla och ett engagerat föreningsliv i fokus

Beskrivning

I Håbo kommun ska det finnas möjligheter för alla att hitta sitt sammanhang. Håbo kommun ska erbjuda möjligheter till mötesplatser för människor i olika åldrar och olika delar av livet och ta tillvara på det engagemang som finns i föreningar och hos medborgare. Med ett väl utvecklat föreningsliv och bra förutsättningar för alla typer av föreningar att kunna bedriva sin verksamhet skapas möjligheter för alla. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål

Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet

◆ Mål delvis uppfyllt

Analys

Många planerade aktiviteter har på grund av pandemin/Coronakrisen flyttats fram. Tät dialog finns med föreningslivet och flera nya mötesplatser kommer att färdigställas under året.

Dock är bedömningen att forum för dialog och samverkan samt att arbetet med marknadsföring av befintliga och kommande mötesplatser måste utökas för att full måluppfyllelse ska kunna erhållas.

8.4 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Kommunfullmäktige	-1 468	-1 514	-851	-1 502	12
Valnämnd	-83	-23	-24		23
Kommunstyrelse	-3 890	-3 779	-2 435	-3 779	
Pensionärs- och funktionsrättsråd	-249	-189	-56	-189	
Stöd politiska partier	-1 024	-1 050	-1 062	-1 062	-12
Revision	-1 161	-1 311	-298	-1 311	
Allmänna val	-132				
Vigselavgifter, lotteritillstånd	21	20	6	20	
Medlemsavgifter	-1 624	-1 876	-1 132	-1 876	
Vänortsverksamhet		-100			100
Nämndadministration	-1 365	-1 274	-727	-1 121	153
Kommungemensamt	-1 296	8 018	-1		-8 018
Fysisk- och teknisk planering (PoE)	-11 901	-10 268	-8 544	-12 479	-2 211
Näringslivsfrämjande åtgärder	-4 964	-2 500	-1 058	-3 033	-533
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	-917	-1 114	-608	-1 064	50
Räddningstjänst	-20 820	-21 050	-14 033	-21 050	
Säkerhet	-211	-1 353	-676	-1 353	
Kommersiell verksamhet, arrende		500	414	500	
Kommundirektör	-4 766	-4 633	-5 653	-6 904	-2 271
Ekonomiavdelningen	-5 836	-6 294	-4 429	-6 892	-598
Personalavdelning	-9 053	-7 595	-5 236	-8 707	-1 112
Upphandling	-4 607	-5 224	-3 207	-5 224	
IT-avdelningen	-13 886	-14 397	-8 272	-14 051	346
Kommunens försäkringar	-1 315	-1 350	-1 316	-1 350	
Kansli	-5 097	-3 173	-1 429	-2 665	508
Kommunikation	-3 232	-3 078	-1 776	-3 069	9
Kontaktcenter	-3 743	-3 002	-2 001	-3 002	
Summa	-102 619	-87 609	-64 404	-101 163	-13 554

8.5 Kommentarer till driftredovisning

Sammanfattning

Kommunstyrelsen inklusive övergripande verksamheter har en driftbudget på 87,6 miljoner kronor efter att lönesatningsbudgeten fördelats ut till berörda nämnder. I delårsrapporten för mars beräknades att budgeten skulle överskridas med 11,0 miljoner kronor till årets slut om inte åtgärder vidtas. Nu beräknas att budgeten av olika orsaker överskrids med 13,6 miljoner kronor.

Nedan beskrivs de verksamheter som avviker väsentligt från budget.

Effektiviserings-/besparingskrav underskott 8,0 miljoner kronor

Under år 2019 startades en utredning avseende samhällsbyggnad- och kostverksamhet.

Målsättningen var att hitta ytterligare effektiviseringsvinster genom förändrat arbetssätt kontra plan- och exploatering och tekniska verksamheterna. Den nya samhällsbyggnadsorganisationen är planerad till år 2021. Effektiviseringar motsvarande 8,0 miljoner kronor i budget 2020 bedöms därmed inte kunna uppnås.

Vänort överskott 100 000 kronor

Ingen verksamhet i år på grund av coronapandemin.

Fysisk- och teknisk planering (plan- och exploateringsavdelningen) underskott 2,2 miljoner kronor

Plan- och exploatering har till uppgift att möjliggöra en hållbar utveckling av kommunens fysiska miljö. Detta i form av strategisk samhällsplanering, framtagande av detaljplaner, genomföra exploatering och företräda kommunen i olika markfrågor.

Verksamheten har inom flera delar förbättrad effektivitet. Trots detta har flera uppdrag tagit betydligt längre än beräknat. Den förbättrade effektiviteten är kopplad till effektivare processer och duktiga medarbetare men distansarbetet har också till viss del påverkat.

Orsaker till att tiden ökat varierar men osäkerhet kring beslut är ett av huvudskälen. Ett exempel är den strategiska planeringen där översiktsplanearbetet har tagit mer tid i anspråk och även krävt större förankring vilket påverkat övriga uppdrag som till exempel bostadsförsörjningsprogram, cykelplan och grönplan. Likaså har exploateringsverksamheten haltat när det gäller beslut kring inriktning till exempel i Bålsta centrum, där beslut från kommunstyrelsen inte tagits. Den största förändringen är dock resultatet av de förändrade redovisningsprinciperna för planprojekt vilket fått stort utslag på det prognostiserande resultatet. Delar av planarbete som kommunen själva bekostar måste numera finansieras inom den vanliga driftbudgeten. Det betyder att uppdrag måste prioriteras om för att inte påverka resultatet negativt. Någon sådan prioritering är ännu inte beslutad av kommunstyrelsen.

Det finns en viss osäkerhet om intäkter på plansidan eftersom taxan inte slutligt avgjorts efter överklagan.

Nämndadministration och kansli överskott 660 000 kronor

Uppkomna personalvakanser för arkivarie och nämndsekreterare återbesätts inte under resten av året. Cirka 160 000 kronor beräknas i stället användas till konsulttjänst för grupparbete med bland annat föreskrifter. Överskottet blir då 660 000 kronor.

Näringslivsfrämjande verksamhet inklusive driftbidrag till Håbo Marknads AB, underskott 530 000 kronor

Tidigare preliminära bedömning i maj 2020 från Håbo Marknads AB visade att bolaget behöver 1,2 miljoner kronor från kommunen i år. Bedömning från ekonomiavdelningen är att det kan tillkomma kostnader för likvidator, övriga driftkostnader för 1.0 medarbetare under uppsägningstiden samt övriga kostnader. Kostnaden är svår att bedöma i dagsläget då bolaget saknar en VD och bolagets bokföring sköts av en extern redovisningsbyrå. Efter att en likvidator har tillsatts av bolagets styrelse kommer en fullödlig kostnadsbedömning att kunna lämnas av bolaget för år 2020.

Kommunens egen näringslivsverksamhet har tilldelats budget, enligt beslut i kommunstyrelsen, från 1 mars med 2,0 miljoner kronor. Det är därför risk för att den totala budgeten för näringsliv på 2,5 miljoner kronor överskrids med cirka 530 000 kronor eller mer. Näringslivsenheten har ett visst överskott som följd av att covid-19 medfört inställda arrangemang.

Kommundirektör underskott 2,3 miljoner kronor

Ett antal utredningar har genomförts till en kostnad av 2,3 miljoner kronor om organisationsöversyn, granskningsrapport Håbo Marknads AB och översyn arvodesreglemente.

Ekonomiavdelningen underskott 598 000 kronor

Underskott om cirka 540 000 kronor hänförs till satsningen i form av presentkort till kommunens alla medarbetare för att stötta upp det lokala näringslivet som beslutades av kommunstyrelsen. Finansiering anslogs inte av kommunstyrelsen vid beslutet utan ekonomiavdelningen fick i uppdrag att hantera utbetalningarna av kommundirektören. Redovisning av kostnaden har skett på ekonomiavdelningen.

Personalavdelningen underskott 1,1 miljoner kronor

Besparingar som planerades har inte kunnat genomföras. Förslagen har visat sig vara omöjliga att genomföra utifrån covid-19 hanteringen och Salems intåg i lönenämnden. En personalavveckling har dessutom skett.

Åtgärder för att minska korttidssjukfrånvaron har pausats, vilket ger 350 000 kronor i överskott som bör lämnas tillbaka till nämnderna. Om det sker så kommer personalavdelningen underskott att öka till cirka 1,5 miljoner kronor.

Lönenämnden, som ingår här, beräknas följa budget.

IT-avdelningen överskott 346 000 kronor

Personalvakanser i samband med rekryteringar sjukfrånvaro och chefsbyte. Viss förstärkning planeras med hjälp av konsulter till support, men totalt beräknas överskott uppstå.

8.5.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Kommunstyrelsens underskott beräknas till 13,6 miljoner kronor vid årets slut. Enligt ekonomistyrprinciperna måste åtgärdsförslag tas fram. Kommunstyrelsen har inte beslutat om några åtgärder för år 2020 under året.

Löneenheten ser en betydande risk för ett behov av att utöka med ytterligare en löneadministratör för att hantera ett omfattande arbete gällande utveckling av nya rutiner kopplat till uppgraderingen av lönesystemet. Det är inte inräknat i prognosen.

Plan- och exploateringsavdelningen har förslag till åtgärder på 900 000 kronor för att minska underskottet från 2,1 miljoner kronor. Dessa behöver övervägas och beslutas av kommunstyrelsen.

Underskottet för kommundirektören uppgår till 2,3 miljoner kronor och beror på köp av utredningar av externa konsulter.

För underskottet för näringslivsfrämjande åtgärder på cirka 530 000 kronor har inga åtgärder presenterats. För Håbo Marknads AB som är under avveckling kan det uppstå ytterligare kostnader utöver det som är inräknat i prognosen, för bland annat likvidator och avveckling av personal.

HR-enheten går mot ett betydande underskott om 1,1 miljoner kronor för 2020 med anledning av det sparbetning som placerades på enheten. I och med Covid-19 hanteringen har personalavdelningen fått dispens av kommundirektören, om att inte fortskrida med planerade åtgärder under 2020 för att klara av krishanteringen.

Ekonomiavdelningens underskott med anledning av presentkorterna saknar finansiering.

Åtgärder för cirka 12,6 miljoner kronor saknas och beror till stor del på att effektiviseringsåtgärder inte kunnat genomföras med den planerade organisationsförändringen av verksamheterna inom samhällsbyggnad.

	Redovisade åtgärder i marsrapport, tkr	Redovisade åtgärder i augustirapport, tkr
Underskott enligt prognos	-11 000	-13 554
Åtgärder för att komma i balans:		
PoE: Minska egna planuppdrag	650	300
PoE: Teckna planavtal med externa intressenter	766	400
PoE: Minska köp av externa tjänster	447	200
PoE: Försäljning mark	668	
Ekonomiavdelningen: Minskade driftkostnader		60
Återstår att åtgärda	8 469	12 594
Summa (ska bli noll)	0	0

8.5.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Kommunstyrelsen har inte beslutat om åtgärder med anledning av det befarade underskott som redovisades i delårsrapporten för mars.

8.5.3 Ekonomiska effekter av covid-19

Kommunstyrelsens förvaltning redovisar 824 000 kronor per augusti månad i kostnader som följd av covid-19. Covid-19 har också påverkat verksamheterna i olika omfattning vilket har gett olika ekonomiska effekter som inte kunnat bokföras. Avdelningarna har i olika grad kunnat hantera kostnader inom sin befintliga budgetram. Det är svårt att bedöma hur utvecklingen ser ut under hösten.

Staten har beslutat att ersätta samtliga sjuklönekostnader för april-juli vilket för kommunstyrelsens del uppgår till 123 000 kronor.

Ekonomiavdelningen har kostnad för presentkortet på 156 000 kronor hittills vilket blir totalt 540 000 kronor om alla kort utnyttjas.

De ekonomiska effekterna för personalavdelningen har varit stora så till vida att planerade besparingar och åtgärder inte kunnat genomföras på grund av covid-19. Behovet av HR-stöd under pandemin har varit betydande där beslut fattades inom förvaltningen att minst två HR-specialister skulle arbeta hela sommaren. HR-enheten anställde därför en intern medarbetare från barn- och utbildning som arbetade centralt med Coronafrågor under sommaren.

Covid-19 har inneburit en ökad belastning för lönehanteringen då flera ändringar i frånvaron resulterar i mer fel i löneutbetalningarna. För att möta upp den ökade belastningen har en timavlönad medarbetare anställts på 40 procent under juli-oktober.

IT-avdelningen har köpt utrustning för konferenser via Teams, samt komplettering av headset för att möjliggöra teamsmöten på enskild dator.

Kommunfullmäktige har haft ett sammanträde i extern lokal och konferensutrustning har anskaffats.

En medarbetare på upphandlingsenheten har arbetat med inköp av skyddsutrustning med anledning av virusutbrottet, cirka 100 000 kronor.

Plan- och exploateringsavdelningen har främst drabbats genom att medarbetare deltagit i krisorganisationen och ej kunnat utföra ordinarie arbete.

Kansliavdelningen har kommande kostnader 94 000 kronor för konferensteknik för

kommunfullmäktige samt 10 000 för IT-teknik för att möjliggöra digitalt arbete

De ekonomiska effekterna för Kontaktcenter är ökad kostnad för desinfektionsmedel till entrén i kommunhuset samt att inköp av teknisk utrustning för att kunna arbeta hemifrån.

Överskottet på näringslivsenheten beroende på covid-19 beror främst på inställda evenemang där enheten skulle delta, arrangera eller medfinansiera. Portokostnad för brev till alla företag i kommunen med information om vilka åtgärder Håbo kommun vidtagit för att stötta företagen, 10 000 kronor.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Ekonomiavdelning: Presentkort	-156	-540
Personalavdelningen: Extra personalresurs	-204	-204
Lönenämnden/enheten: Extra personalresurs	-64	-120
IT-avd: Inköp utrustning för konferensutrustning Dustin och headset (IT)	-182	-182
Kommundirektör: Annonsering	-75	-75
Kommunfullmäktige: Ökade möteskostnader för externa lokaler och konferensutrustning	-62	-62
Diverse omkostnader	-81	-81
<i>Ej bokfört:</i>		
Upphandlingsarbete skyddsutrustning	-100	-100
Summa	-924	-1 364

8.6 Investeringsredovisning

(P) före projektnamnet betyder att budgeten är preliminär och att igångsättningsbeslut inte är fattat.

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
13	Övrig politisk verksamhet				
1630	(P) ABW, ombyggn kommunh	-912	-35		
21	Infrastruktur, skydd mm				
1701	Åsleden 20, byggnad	-518			
92	Gemensam administration				
3020	IT-investeringar	-1844	-2 200	-891	-2 200
3308	KS inventarier gem	-116	-500		-500
Summa	-3 390	-2 700	-926	-2 700	

IT-investeringar: Ny upphandling av datacenter är påbörjad. Planerad investering kring server/lagring görs efter avtalstecknande i slutet av året. Befintlig servermiljö kommer att bytas ut helt i början av nästa år. I år kommer lagringsdelen att köpas in och sättas upp i serverhall. Nästa år köps 4-5 stora servrar som ersätter de befintliga 4 serverna som hela servermiljön går på.

Investering i ombyggnation av kommunhus kommer att aktualiseras tillsammans med ett budgetäskande, eftersom budget inte är avsatt för 2020.

8.7 Förväntad utveckling

Plan- och exploateringsavdelningen

Exploateringsverksamheten driver flera mångåriga projekt som sannolikt påverkas av konjunkturen, men i närtid har ingen väsentligt förändring i efterfrågan noterats. Utbyggnaden av Axfoods centrallager motverkar sannolikt andra förändringar i omgivningen, då efterfrågan på bostäder och möjligheter till arbete kommer stiga.

Enheten för Säkerhet och Beredskap

Behovet av en resurs som kan samordna, utveckla och följa upp kommunens arbete med informationssäkerhet kommer att kvarstå och bli än mer viktigt framöver när vi arbetar mer mot digitala lösningar och en digital vardag.

Näringslivsenheten

Näringslivsenheten är nyinrättad och ansvarsområdet kan förändras både med tanke på kommande organisationsförändring och andra behov som tydliggörs med tiden. Behov finns av förstärkning inom områdena kompetensförsörjning för det privata näringslivet, entreprenörskap i skolan, besöksnäring, "arbetsförmedling" (kommunal matchning vid efterfrågan och behov) samt varumärkesarbete. Något eller några av dessa områden kan med fördel läggas inom näringslivsenhetens ansvarsområde. Då kommer mer resurser behövas.

Upphandlingsenheten

För att klara av de många stora och tidskrävande projekten framöver är det nödvändigt att inköpsprocessen implementeras i de styrprocesser som finns för hela kommunen. Utan ett strategiskt sätt att se på inköp kommer de kostnadsbesparingar som är nödvändiga inte att kunna göras. Uppföljning på varje nivå är viktigt för att uppnå målen med strategierna och därför krävs större resurser till detta på upphandlingsavdelning.

Löneavdelningen/Lönenämnd

Den förväntade utvecklingen är osäker då det krävs ett utökat arbete mellan Håbo, Salem och Trosa gällande förtydligande om vilket uppdrag Håbo kommun har gentemot kundkommunerna. Det behövs arbetas fram tydliga rutiner, processer och förtydliganden kring vad som ingår i överenskommen kostnad gentemot kundkommunerna. Beroende på vad som beslutas och överenskoms i lönenämnden kan det leda till en utökad verksamhet då det förs en dialog om ett utökat stöd och ansvar för Håbo kommun kopplat till systemansvar utöver själva lönehanteringen.

Ekonomiavdelningen

Under året har avdelningen förlängt avtalet för ekonomisystemet ytterligare 1 år. Nuvarande avtal löper ut den 31 december år 2021. Att byta ekonomisystem kräver stor insats från både medarbetarna på avdelningen och från den som ska leverera systemet. Redan idag är organisationen slimmad jämfört med närliggande kommuner och både controllers och ekonomihandläggare har tidvis många upparbetade timmar på flex att ta ut på grund av intensiva perioder. Att klara bytet av ekonomisystem med nuvarande bemanning blir svårt med risk för ökad korttidsfrånvaro.

Det är många chefsbyten på kommunens samtliga förvaltningar. Det leder till ökad belastning på ekonomerna med att bland annat utbilda cheferna i system och ekonomirapportering. Samtidigt ökar antalet chefer på grund av fler verksamheter och antalet chefer i snitt per controller blir fler. I samband med att ekonomin blir sämre behöver controllers tillsammans med chefer och förvaltningschefer lägga mer tid på analys av prognoser och även benchmarka med andra kommuner. För 2021 har behov lyfts till kommunstyrelsen om ytterligare 2,0 årsarbetare, dels för att förstärka med 1.0 controller på barn- och utbildning och dels 1.0

verksamhetscontroller inriktad mot målarbete, samordning och utbildning för kommunens internkontrollarbete och i vissa delar uppföljning/samordning av kommunens kvalitet och processarbete mot samtliga förvaltningar.

Kommunikationsavdelningen

Kommunen fortsätter att växa vilket innebär att behovet att kommunicera med medborgarna ökar. Antalet äldre kommer att öka markant under många år framöver vilket ställer speciella krav på kommunikationen. Behoven att anpassa kommunikationen till individen ökar och då blir olika digitala lösningar viktiga. Nya lagkrav på tillgänglighet för officiella webbplattnar har tillkommit vilket innebär att kommunen måste investera i uppgradering av befintliga gränssnitt.

Det krävs ytterligare digitalisering för att förenkla kommunikationen och göra den mer interaktiv. Det i sin tur kräver investeringar i nya kommunikationslösningar.

Kontaktcenter

Ju mer kommuninvånare lär sig att göra själv, desto mer förändras sättet på hur vi ska jobba. Det är även ett led i digitaliseringen. Kontaktcenter jobbar ständigt med att digitalisera fler och fler processer.

IT-avdelningen

För att stödja verksamheterna med digitalisering har upphandlingsarbetet av ny och modernare e-tjänsteplattform börjat och ska läggas ut i oktober. Ny e-tjänstesamordnare är anställd som vikarie fram till nyår eftersom tillförordnandet av IT-chef med grunduppdrag e-tjänstesamordnare upphör då. Om nuvarande IT-chef fortsätter som chef efter nyår är tanken att vikarien ska få tillsvidareanställning.

Personalavdelningen

HR-enheten har en hög arbetsbelastning där det väntar större projekt kopplat till arbetsmiljö, Rehabilitering, lönebildning och utökad samverkan med våra fackliga parter. HR-enheten består av fyra HR-specialister där det finns ett behov av att utöka med en tjänst för att möta behovet av stöd, utbildning och kontroll av Håbo kommuns arbetsgivarorganisation.

9 Kultur- och fritidsnämnden

9.1 Sammanfattning

Pandemin covid-19 har haft stor påverkan på verksamheterna under våren. Ändrade öppettider har begränsat besök på bibliotek och simhall. Aktiviteter har ställts in, exempelvis Håbo festdag, nationaldagsfirande och valborg. Fritidsgårdens verksamhet fortsätter utvecklas enligt plan mot ett mer aktivt och kulturellt innehåll som lockar en större målgrupp, Sommar i centrum och Sommar i Skokloster har genomförts med uppskattat resultat fyra veckor under sommaren.

Nämndens fyra mål bedöms vara delvis uppfyllda per augusti.

Prognos per augusti vid delårsuppföljning är ett överskott med 1,1 miljoner kronor. Ej budgeterade kostnader för lokalanpassningar och underhåll kompenseras av överskott på grund av inställda aktiviteter och lägre föreningsbidrag då även föreningarnas aktiviteter minskat på grund av Covid-19.

Kommunfullmäktige beslutade i §51 att tillföra nämnden 1,7 miljoner kronor för att kompensera utredningskostnader som uppstått under 2018-2020 för simhall och bibliotek.

9.2 Väsentliga händelser

Anläggning

Under 2020 påbörjar förvaltningen en handikappanpassning av Kalmarsand. Första åtgärden genomfördes under september genom etablering av en spång. 2021 installeras en ramp i vattnet samt en handikappanpassning av kiosk och omklädningsrum.

Kiosken på Kalmarsand har 2020 drivits av innebandyföreningen tillsammans med sommarjobbare med gott resultat.

Ishallen har målats invändigt som en del av kommunens sommarjobb.

Fritidsgården

Fritidsgårdens verksamhet flyttar till Medborgarhuset i syfte att förbättra aktivitetsutbudet för barn- unga och föreningslivet. Invigning under höstlovet.

Kalmarvägen 5 iordningställs som evakueringslokal för Talltorp och Knarrbackens replokalsverksamhet samt vävdamerna.

Sommar i centrum och Sommar i Skokloster har genomförts med uppskattat resultat fyra veckor under sommaren.

Kulturavdelningen

Håbo festdag inställt på grund av Covid 19. Fridegårdsfestivalen arrangeras 24 oktober enligt plan. Kulturprogram med musik en dag i veckan på kommunens äldreboenden har tagits fram i samverkan med omsorgsenheten och äldreföreningarna.

Bibliotek

Covid-19 har medfört stora förändringar i biblioteksverksamheten. Biblioteket minskade öppettiderna för att tillgängliggöra personal till prioriterade verksamheter. Samtliga arrangemang och planerade aktiviteter ställdes in under våren. För att underlätta för riskgrupperna ställde organisationen om och erbjöd ett antal digitala möten och program. Bokväskor görs iordning och lånas ut och levereras till låntagare utanför biblioteket. Samverkan med Röda Korset som levererar medier hem till låntagarna.

Omorganisation i förvaltningen med flytt av personal från biblioteket till ny övergripande tjänst i förvaltningen.

9.3 Uppföljning kvalitet och mål

9.3.1 Perspektiv: Målgrupp

9.3.1.1 Utvecklingsmål: Öka nyttjandegraden på anläggningarna.

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Förslag har tagits fram för evakuering av Fabriksvägen och IP-gallerian till Vänersborgsvägen. Politiker har gjort studiebesök. Tjänsteskrivelse om uppsägning av lokaler tas upp i novemberkommittén när underlag för avtal är formulerat med ny hyresvärd.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Färre externa lokaler				

9.3.2 Perspektiv: Verksamhet

9.3.2.1 Utvecklingsmål: Tydlig administrativ struktur

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet för en tydlig administrativ struktur har påbörjats under 2020. Följande har gjorts:

Inventering av administrativa arbetsmoment i förvaltningens samtliga verksamhetsområden. Slutförs under hösten. Översyn av anläggningsdriften påbörjas under hösten 2020. Driftplaner och rutiner för olika arbetsmoment kommer tas fram. Detta kombineras med att ta höjd för utökade arbetsuppgifter i nya anläggningar. Automatisering av vissa återkommande administrativa uppgifter, till exempel kundfakturerering. Arbetsmiljöplan är framtaget och antagen av nämnd. Internkontrollmål 2021 har tagits fram tillsammans med förvaltningen och politiker 11 september. Målet kommer att uppfyllas under året.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Arbetsmiljöplan				

9.3.3 Perspektiv: Medarbetare

9.3.3.1 Utvecklingsmål: Förbättrad arbetsmiljö genom systematiskt arbetsmiljöarbete

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Förvaltningsövergripande årshjul framtaget, en ökad medvetenhet om systematiskt arbetsmiljöarbete i hela förvaltningen genom fastställd arbetsmiljöplan i juni. Internkontrollplan framtagen för 2021 i samverkan med nämnden. Omorganisation i förvaltningen ökar behoven av åtgärder inom sociala och organisatorisk arbetsmiljö.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Systematiskt arbetsmiljöarbete				

9.3.4 Perspektiv: Ekonomi

9.3.4.1 Utvecklingsmål: Kompetenssäkring

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Säkerställa att förvaltningen har kompetenser för hantering av internkontrollåtgärder. En arbetsfördelning görs under hösten för åtgärder som behöver genomföras.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Fler visstidsanställda		6		

9.4 Volym- och resursmätt

9.4.1 Volymmätt

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Antal besök på biblioteket	165 315	102 135	84 108	140 000	115 000

Antal besök på biblioteket

Antal fysiska besök jan-aug: 44 549 Antal besök webb: 39 559

Antalet webbesök följer den normala kurvan under året men de fysiska besöken har minskat rejält under Covid-19. Jämfört med samma period 2019 är det en minskning med 18 027 besök på biblioteket. Troligen beror denna minskning på anpassningar för Covid-19. Under våren begränsades möjligheten till fysiska besök då öppettider och aktiviteter minskade. Därför har även prognos för helåret sänkts.

9.5 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Kultur- och fritidsnämnd	-299	-200	-101	-200	
Nämndadministration	-295	-389	-214	-307	82
Turistverksamhet			-131	-131	-131
Allmän fritidsverksamhet	-1 805	-732	-524	-763	-31
Bidrag fritid	-3 610	-3 618	-2 089	-2 400	1 218
Stöd till studieorgan.	-360	-360		-360	
Allmän kulturverksamhet	-2 946	-3 635	-1 073	-2 341	1 294
Bibliotek	-7 488	-7 588	-5 384	-7 815	-227
Utomhusanläggningar	-5 604	-7 703	-4 989	-8 112	-409
Ishall	-4 606	-5 155	-3 322	-5 054	101
Simhall	-4 823	-6 530	-4 033	-6 409	121
Föreningslokaler	-10 031	-10 120	-6 926	-10 701	-581
Fritidsgårdar	-3 495	-5 815	-4 297	-6 169	-354
Förvaltningsövergripande	-3 749	-4 114	-3 195	-4 058	56
Övrig kommungemensam admi	-35				
Summa	-49 146	-55 959	-36 278	-54 820	1 139

Enligt beslut KF§51 har budgetramen ökats med 1,7 miljoner kronor. Detta är fördelat på verksamheterna bibliotek och simhall.

Vid samhällsplanerande förändringar har kostnader för evakuering av verksamheter inte tagits i beaktande. Håbo FF står utan omklädningsrum, kiosk och rehablokaler. Talltorp och Knarrbacken behöver ersättas med lokaler för musikverksamhet, vävverksamhet, dans och Hembygdsföreningens arkiv etc. Det innebär att kultur och fritidsnämnden kommer belastas för evakueringskostnader i samband med omdaning av Björkvallen samt evakuering av Talltorp och Knarrbacken.

Utöver ovan utmaning belastas även kultur och fritidsnämnden av ökade kostnader för lokalunderhåll som ett resultat av ny gränsdragningslista.

Ej budgeterade kostnader för lokalanpassningar och underhåll bekostas 2020 genom överskott från inställda aktiviteter och minskade föreningsbidrag som ett resultat av Covid 19.

9.6 Kommentarer till driftredovisning

Prognos per augusti vid delårsuppföljning är ett överskott med 1,1 miljoner kronor mot budgeterat. Ej budgeterade kostnader för lokalanpassningar och underhåll kompenseras av överskott på grund av inställda aktiviteter och lägre föreningsbidrag då även föreningarnas aktiviteter minskat på grund av Covid- 19.

Kommunfullmäktige beslutade i §51 att tillföra nämnden 1,7 miljoner kronor för att kompensera utredningskostnader som uppstått under 2018-2020 för simhall och bibliotek.

Turistverksamhet underskott 131 000 kronor

Stenhusprojektets kostnader har belastat förvaltningen i samband med att nämnden fick besöksnäring som uppdrag. Budget för kostnader i samband med besöksnäring följde inte med.

Bidrag fritid överskott 1,2 miljoner kronor

Minskade föreningskostnader som resultat av Covid 19.

Allmän kulturverksamhet överskott 1,3 miljoner kronor

Ett antal arrangemang har ställts in och leder därmed till överskott: valborg, nationaldagen och Håbo festdag. Arrangemang som genomförs med föreningsstöd har också minskat.

Bibliotek underskott 227 000 kronor

Verksamheten bibliotek har ett effektiviseringskrav som balanseras av överskott inom andra verksamheter.

Utomhusanläggningar underskott 409 000 kronor

Underskottet beror främst på ej budgeterade kostnader för underhåll av anläggning, byggnation av spång vid Kalmarsands badplats, åtgärder för gäss vid Kalmarsand samt byggnationer för fullgod ersättning av Björkvallens anläggning.

Ishallen överskott 101 000 kronor

Minskade vikariekostnader bidrar till ett överskott för verksamheten.

Simhall överskott 121 000 kronor

Trots lägre intäkter än budgeterat redovisas ett överskott. Det beror på lägre personalkostnader då färre vikarietimmor har behövts under våren och personal varit utlånad till vård och omsorgsverksamheterna. Minskade aktiviteter som uthyrning till barnkalas drar ner behovet av vikarier.

Föreningslokaler underskott 581 000 kronor

Underskottet för verksamheten har ökat sedan prognos per mars. Orsaken till ökningen beror på lättnader för föreningar i form av hyresintäkter på grund av Covid-19. Beslutade utredningskostnader för investering av ny Multiarena Gröna Dalen är inte budgeterade kostnader med 250 000 kronor. Även viss anpassning av sporthallar enligt idrottsutövarnas behov har skett men inte varit budgeterat.

Fritidsgårdar underskott 354 000 kronor

Ökade kostnader i samband med restaurering av fritidsgårdarna samt evakueringskostnader i samband med avveckling av Talltorp och Knarrbacken leder till underskott för verksamheten. Större anpassning än förväntat behövs i lokalen på Kalmarsandsvägen för att fullgott ersätta tidigare lokaler vid Knarrbacken och Talltorp.

9.6.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Kultur och fritidsnämndens prognos visar på ett överskott för 2020. Risken att detta förändras inom fyra månader är liten.

9.6.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Delårsuppföljning per mars

Nämnden redovisade ett underskott på 1,7 miljoner kronor. Beslut togs att godkänna redovisningen och begära utökad ram med 1,7 miljoner kronor från KF. KFN nr 2020-03-31 §17

Vid övrig uppföljning har nämnden ett överskott.

9.6.3 Ekonomiska effekter av covid-19

Som ett resultat av Covid 19 har kultur- och fritidsnämnden haft minskade utgifter inom förenings- och arrangemangsbidragen. Den exakta summan som beror på just Covid-19 är svår att avgöra då det till stor del gäller ansökningar om bidrag för aktiviteter som inte har skickats in till förvaltningen.

En intäktsminskning på lokalhyror genom minskade bokningar i hallar men även genom hyreskompensation till föreningar som sökt om hyreslättnader. Efter sommaren har många föreningar återgått till sina ordinarie träningstider och hallarna är uppbokade fram till årsskiftet.

Uteblivna inkomster från försäljning och avgifter då biblioteket har haft öppet färre timmar vilket inneburit färre besök och utlån. Lägre prognos på ersättning från Migrationsverket då inga anvisningar till kommunen skett efter mars på grund av Covid-19.

Även simhallen har ett intäktsbortfall på grund av Covid-19, det gäller både besök samt uthyrning av simhallen för exempelvis barnkalas.

Redan bokfört utfall består av personalkostnader, ökad fokus på handhygien (handsprit) och städning på flertalet verksamheter.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Kostnad personal, ökad handhygien, krediterade hyror	-118	-140
<i>Ej bokfört:</i>		
Uteblivna intäkter fasta hyror		-119
Uteblivna intäkter hallhyror	-120	-120
Uteblivna intäkter bibliotek	-156	-235
Uteblivna intäkter simhall	-511	-511
Summa	-905	-1 125

9.7 Investeringsredovisning

(P) före projektnamnet betyder att budgeten är preliminär och att igångsättningsbeslut inte är fattat.

		Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall Jan-aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
32	Bibliotek					
1386	Nytt bibliotek, (KuL)	-152				
3004	Bibliotekswebb	-54				
3307	Inventarier bibliotek	-48				
34	Idrotts- o fritidsanl.					
1396	Upprustn Gröna Dal IP	-48	-2 952	-610	-905	2 047
6651	Ljudanläggning idrott		-100		-230	-130
6802	Maskin redskapsbärare		-1 385	-1 270	-1 385	
35	Fritidsgårdar					
6652	Möbler fritidsgårdar		-165	-138	-165	
6801	Invent möbler administrat	-44				
Summa		-346	-4 602	-2 018	-2 685	1 917

Projekt 1396 upprustning IP Gröna Dalen överskott 2020 2 miljoner kronor

Under 2020 har en släggbur (kastbur) köpts in och installerats. En upphandling för övrig upprustning av arenan har nu genomförts och entreprenör lägger upp tidsplan för arbetet. Då vissa arbetsmoment behöver utföras vid bättre väderförhållanden planeras större delen av kostnader ligga på 2021. En begäran om överförd budget till 2021 med 2 050 000 kronor kommer därför göras i samband med årsredovisningen.

Projekt 6651 Ljudanläggning idrott underskott 130 000 kronor

För att Lundby ridhus ska utgöra en ändamålsenlig anläggning finns behov av en ljudanläggning. Denna är beställd och kommer installeras under hösten.

Projekt 6805 Maskin redskapsbärare i balans med budget

Redskapsbäraren levererades i maj. Viss utrustning samt justering av garageport återstår.

Projekt 6652 Möbler och kök fritidsgårdar i balans med budget

Budget beräknas användas. Det är kostnader för kök och viss övrig upprustning på Slottsgården samt upprustning och möbler på medborgarhuset.

9.8 Förväntad utveckling

Som en del av förvaltningens omorganisation där två tjänster från biblioteket omlokaliserats till kansliet och fritidsgården behöver Kultur och fritidsnämnden ta höjd för att få bemanning i balans där dessa två tjänster ersätts. Idag finns två projektanställda medarbetare som föreslås erbjudas tillsvidare tjänster för att säkerställa kompetens och bemanning på biblioteket. Åtgärden är viktig sett till kommunens ökade befolkning med ökat besöksstryck från besökare.

Riktlinjer för underhållskostnader samt verkställighet av underhåll i de lokaler kultur- och fritidsnämnden hyr från tekniska nämnden behöver revideras så att gränsdragning mellan Fastighetsenhetens serviceenhet överensstämmer med kultur- och fritidsnämndens arbetsmiljöansvar och kommunens ekonomiska styrprinciper.

10 Socialnämnden

10.1 Sammanfattning

Den enskilt största händelsen inom Socialnämndens ansvarsområde är att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Alla verksamheter inom nämnden område har påverkats direkt eller indirekt. Året har präglats av att minska smittspridning och hitta nya sätt och metoder och anpassa dessa former för att möta medborgare och medarbetare. Distansarbete, digitala möten har blivit en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsuppdrag. Tillgängligheten och utredningstid har påverkats.

Nämnden kommer delvis uppfylla alla 3 mål per augusti.

Vid uppföljning per augusti har Socialnämnden en avvikelse från budget med 11,5 miljoner kronor. De lagstyrda verksamheterna har totalt ett underskott med 15,7 miljoner kronor. Prognos och ekonomisk planering fokuserar på att sänka underskottet där det är möjligt. Ökade kostnader på grund av covid-19 beräknas bli 2,9 miljoner kronor.

10.2 Väsentliga händelser

Den enskilt största händelsen inom Socialnämndens ansvarsområde är att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Alla verksamheter inom nämnden område har påverkats direkt eller indirekt. Året har präglats av att minska smittspridning och hitta nya arbetsmetoder för att möta klienter, medborgare och medarbetare. Distansarbete, digitala möten har blivit den nya formen att utföra nämndens kärnuppdrag. Det har påverkat tillgängligheten och utredningstid. Pandemin har även medfört att delar av nämndens förvaltning har varit tvungen att lägga ordinarie arbetsuppgifter åt sidan för att fokusera på nya uppgifter inom kommunens och förvaltningens organisationer för krisledning.

På enheten för barn och unga har medborgare inte träffat handläggare i samma omfattning som tidigare. Enheten har haft som mål att utredningstiden ska bli kortare vilket inte skett som önskat. Under perioden har en stor ökning av ärenden samt i svårighetsgrad i ärenden, inneburit en prioritering i arbetet, detta har lett till fortsatt långa utredningstider. Det har även varit svårt att få tider för besök för medborgarna. Enheten har även haft en målsättning att minska antalet placeringsdygn. Under våren/sommaren har antalet placeringar ökat markant. En anledning till detta är att ungdomar inte haft samma möjlighet till vardagliga rutiner då fler bl.a. inte fått gå i skolan. Det har även varit svårt att samverka med andra aktörer utifrån rådande pandemi.

Inom Enheten för ekonomiskt bistånd har enheten fortsatt att arbeta med sitt grunduppdrag som innebar att handlägningsrutinerna och arbetssätt i flera avseenden ändrades. Nya besök som normalt ska hållas fysiskt har hållits mestadels via telefon, fysiska besök har bokas enbart om det varit nödvändigt. Akuta besök samt uppföljningsmöten beroende på karaktär har hållits via telefon eller via fysiska besök. Sökande har dock fått sin ansökan prövad samt beslut i vanlig ordning.

Stöd- och behandlingsenheten har påverkats genom att verksamhetens grupper för medborgarna inte till fullo kunnat genomföras, verksamheten har behövt lägga om sitt arbetssätt. De flesta möten sker idag via digitala lösningar eller telefon.

Mottagande av nyanlända pausades helt från mars på grund av pandemin. Migrationsverket informerade i juli att överföringar av nyanlända kommer återupptas till hösten.

Insatser i form av praktik, arbetsträning, sysselsättning från Arbetsförmedlingen stoppades från mars på grund av pandemin vilket har gjort att flera personer kvarstannat helt eller delvis med försörjningsstöd och inte kommit vidare ut i annan försörjning/ planering.

Under 2020 görs en utredning för att säkerställa ett effektivt sätt att organisera en arbetsmarknadsenhet i Håbo kommun som beräknas starta under 2021.

Avdelningen för samverkan, kvalitet och utveckling har den pågående pandemi inneburit att stora delar av avdelningen behövt prioritera andra arbetsuppgifter under året, vilket gör att kvalitet- och utvecklingsfrågorna delvis lagts åt sidan.

Inom bistånd missbruk och öppenvård missbruk har en planeringen att utveckla öppenvården inletts så att det finns möjlighet att ha gruppbehandling på hemmaplan. Samlokaliseringen med Familjeteamet och ungdomsteamet ger möjlighet till att samarbeta bättre och lättare utifrån ett helhetsperspektiv.

Beslutet om att regionen flyttar sin beroendemottagning till Enköping kommer att påverka alla som har ett missbruk/beroende och som är i behov av medicinsk behandling. Nämndens samarbete med Regionens Uppsalas beroendemottagning kommer påverkas då tillgängligheten försämras. Nya samarbetsformer behöver utvecklas.

För att motverka social oro bland ungdomar har ungdomscoacherna och familjeteamet ett nära samarbete med kultur- och fritidsnämndens verksamhet fritidsgård.

Från 1 juli har ansvaret för alkohol- och tobakshandläggning överförs till Bygg- och miljönämnden.

10.3 Uppföljning kvalitet och mål

10.3.1 Perspektiv: Målgrupp

10.3.1.1 Utvecklingsmål: Inom relevanta verksamhetsområden ska nämnden verka för att den enskildes individuella förutsättningar och möjligheter tillvaratas för att nå självförsörjning

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Inom enheten för ekonomiskt bistånd sker ett samarbete med projektet Framsteget för att kunna möjliggöra individens egna förutsättningar för självförsörjning. Målet är att slussa personer från försörjningsstöd till arbete eller studier. Tack vare medel från samordningsförbundet kan projekt som Framsteget och FIA genomföras med lyckat resultat. Fia- projektet fokuserar på personer som står lång ifrån arbetsmarknaden. Detta projekt är ett led i hur socialsekreterarna ska arbeta med klienterna fortsättningsvis.

Fler personer än planerat har nu självförsörjning. Målet är uppfyllt och kommer att utvecklas ytterligare under hösten.

Under 2020 görs en utredning för att säkerställa ett effektivt sätt att organisera en arbetsmarknadsenhet i Håbo kommun. Då arbetet inom enheten bedöms kunna starta upp efter årsskiftet 2020/21 bedöms målet bli delvis uppfyllt under 2020.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisning kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

10.3.2 Perspektiv: Verksamhet

10.3.2.1 Utvecklingsmål: Utveckla och förstärka förvaltningens systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Under året har hittills en rad aktiviteter gjorts i syfte att utveckla och förstärka nämndens systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete. En kvalitetsberättelse utifrån SoL och LSS har tagits fram, i likhet med den patientsäkerhetsberättelse som skrivs årligen. Tidigare riktlinje kring kvalitetsledningssystem har reviderats och en kompletterande kvalitetsmanual är under framtagande. Arbetet med att definiera och fastställa processer har fortsatt om än i mycket begränsad omfattning, då rådande pandemi har gjort att förvaltningen behövt prioritera om i arbetsuppgifter. Ett arbete pågår med att förtydliga och förbättra arbetet med riskanalyser, egenkontroller, avvikelser och synpunkter och klagomål, bland annat vad gäller sammanställning och analys på aggregerad nivå. Rådande pandemi har dock bromsat upp arbetet till stor del.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisning kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

10.3.3 Perspektiv: Medarbetare

10.3.4 Perspektiv: Ekonomi

10.3.4.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Att följa ekonomistyrprinciperna och ha en ekonomi i balans

■ Mycket låg kvalitetsnivå

Analys

Bedömningen är att Socialnämnden inte har möjligheten att följa ekonomistyrprinciperna och ha en budget i balans. Nämndens budgettram minskades totalt med 7,8 miljoner kronor från 2019 till 2020. De lagstyrda verksamheternas budgettramar sänktes med 20 procent från 2019 till 2020, motsvarande 9,2 miljoner kronor, och förklarar till stor del att dessa verksamheter nu har totalt 15,7 miljoner kronor i underskott från budget.

Kommunfullmäktiges beslutade budgettram till Socialnämnden var tydligt fokus på förebyggande arbete för att sänka kostnader för placeringar och försörjningsstöd under 2020. Att sänka kostnader för lagstyrd verksamhet genom förebyggande arbete ger ekonomiskt resultat i ett långsiktigt perspektiv, dock bedöms det inte möjligt under innevarande budgetår att nå effekten på 7,8 miljoner kronor pga. den snäva tidsramen. Nämnden har under de senaste 5-7 åren arbetat fokuserat med förebyggande arbete och hemmaplanslösningar vilket har lett till lägre kostnader för placeringar för både vuxna och unga. Socialnämnden har en nettokostnadsavvikelse 2019 på -7,2 procent vilket är 5 miljoner kronor lägre kostnader än statistiskt förväntat.

I kvalitetsmättet nedan visas avvikelse från budget sedan 2017 då ett överskott på 6 miljoner kronor redovisades i årsbokslutet. Avvikelsen för 2020 är prognostiserat underskott.

Kvalitetsmått	Avvikelse 2017	Avvikelse 2018	Avvikelse 2019	Avvikelse 2020
Ekonomirapport, avvikelse från budget	6 007	-2 704	321	-11 529

10.3.4.2 Utvecklingsmål: Genom effektivisering i förvaltningens handläggning av ansökningar skapa möjligheter att frigöra resurser för att arbeta med socialt arbete och stödja de personer vi finns till för

Bedömning

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Förvaltningen arbetar med att införa förenklad handläggning och ökad digitalisering via robot för att frigöra tid hos handläggare inom ekonomiskt bistånd. Helt genomfört första halvåret 2021.

Under året har förvaltningen fått medel från samordningsförbundet för att kartlägga och stötta personer som har haft ekonomiskt bistånd under en längre tid att komma ut till arbete eller studier. En arbetskonsulent arbetar med att kartlägga personernas förmågor och möjligheter via bedömningsinstrumentet FIA. Målet var att först kartlägga alla och sedan arbeta mer fördjupat med 15 personer. Målet är redan uppfyllt gällande 15 personer och flera har kommit ut i arbete, studier eller praktik. Arbetssättet ska implementeras i ordinarie verksamhet efter projektiden.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisning kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

10.4 Volym- och resursmått

10.4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Antal med försörjningsstöd som är arbetslösa.	158	118	133	190	210
Antal hushåll med försörjningsstöd.	227	183	259	275	300
Antal bidragsmånader försörjningsstöd.	1 313	845	1 222	1 400	2 000
Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i Håbo kommun.	4	4	0	6	1
Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i annan kommun.	27	26	4	20	2
Antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd (Projekt. Inte i driftsbudget)	97	88	63	100	75
Antal bidragsmånader försörjningsstöd för skyddsbehövande (Projekt. Inte i driftsbudget.)	639	431	282	690	480
Antal avslutade ärenden som gäller barn som varit aktuella för insatser på familjeteamet.	87	59	81	80	105

Antal med försörjningsstöd som är arbetslösa.

Antalet personer som uppbär försörjningsstöd som är arbetslösa har ökat under året. Den främsta orsaken beror på den rådande pandemin med ökat antal varsel och personer med osäkra anställningar som blivit arbetslösa. Förvaltningen förväntar en fortsatt ökning under hösten då arbetslösheten i länet har ökat markant, främst bland ungdomar och unga vuxna från 18 - 29 år.

Antal hushåll med försörjningsstöd.

Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat under året, främst beror det på den rådande pandemin som gjort att personer utan annan försörjning har ökat.

Insatser i form av praktik, arbetsträning, sysselsättning från Arbetsförmedlingen stoppades från mars på grund av pandemin vilket har gjort att flera personer kvarstannat helt eller delvis med försörjningsstöd och inte kommit vidare ut i annan försörjning/ planering. Förvaltningen förväntar att utfallet vid årsskiftet kommer vara högre än budgeterat.

Antal bidragsmånader försörjningsstöd.

Antalet bidragsmånader förväntas bli högre än budgeterat, detta beror främst på den rådande pandemin och att arbetslösheten har ökat i länet. Personer som står långt från arbetsmarknaden kommer ha fortsatt svårt att komma ut i egen försörjning. Jämfört med augusti 2019 är det nästan 400 fler bidragsmånader i augusti 2020. Prognosen för helåret är ökad med 600 bidragsmånader. Håbo ligger idag på en arbetslöshet på 6,4%. Håbo kommun förväntas drabbas hårdare än andra kommuner i länet enligt Regions Uppsalas prognos, då Håbo kommun är en pendlingskommun och har många små företag som är känsliga för konjunktursvängningar.

Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i Håbo kommun.

De nyanlända och ensamkommande barn som varit placerade i Håbo kommun har fått ett omfattande stöd vilket inneburit att de idag lyckats ordna egna bostadskontrakt och ej längre är i behov av stöd i form av placering. Migrationsverket har informerat att det under slutet av år 2020 kan bli aktuellt att anvisa ensamkommande kvotflyktingar till kommunen. Därför antas en placering i slutet av året.

Antal ensamkommande nyanlända och skyddsbehövande flyktingbarn placerade i annan kommun.

De flesta nyanlända har varit i landet under många år och de har erhållit ett gott stöd. Detta har inneburit att de flesta ungdomar blivit självgående och de har på egen hand lyckats ordna egna boendekontrakt. En del av de ensamkommande har fortsatt behov av hjälp med sin försörjning utifrån att de går i skolan men de ansöker om det stödet i den kommun de är bosatta i.

Antal skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd (Projekt. Inte i driftsbudget)

Antalet skyddsbehövande hushåll med försörjningsstöd förväntas bli lägre än budget. Skälet för det är att fler har kommit ut i egen försörjning och fler än förväntat har flyttat från kommunen. En bidragande orsak är även att anvisningarna från Migrationsverket har pausats sedan mars.

Antal bidragsmånader försörjningsstöd för skyddsbehövande (Projekt. Inte i driftbudget.)

Antalet bidragsmånader försörjningsstöd för skyddsbehövande förväntas bli lägre än budget. Skälet för det är att fler har kommit ut i egen försörjning och fler än förväntat har flyttat från kommunen. En bidragande orsak är även att anvisningarna från Migrationsverket har pausats sedan mars.

Antal avslutade ärenden som gäller barn som varit aktuella för insatser på familjeteamet.

En personalförstärkning på familjeteamet har möjliggjort att öka antal ärenden och därmed kunna avsluta pågående ärenden som gäller barn. Per augusti 2020 har 22 fler ärenden kunnat avslutas än under samma period 2019. Då budget redan nåtts i augusti prognostiseras en ökad volym för årsbokslutet med 25 avslutade ärenden som rör barn.

10.5 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Nämndverksamhet	-383	-399	-262	-456	-57
Nämndadministration	-159	-189	-114	-175	14
Konsument- och energiråd	-36				
Tillstånd	70		-37	-110	-110
Förvaltningsövergripande	-6 276	-6 120	-3 674	-5 664	456
Missbrukarvård för vuxna	-4 979	-5 748	-4 280	-6 648	-900
Barn- och ungdomsvård	-29 922	-28 083	-21 277	-33 355	-5 272
Familjerätt	-2 215	-2 956	-1 571	-2 625	331
Övriga insatser vuxna	-597	-1 455	-1 123	-1 478	-23
Ekonomiskt bistånd	-16 596	-11 666	-12 211	-19 356	-7 690
Flyktningmottagande	-1 730	-1 430	-534	-902	528
Arbetsmarknadsåtgärder	-190	-1 500	-6	-306	1 194
Summa	-63 013	-59 546	-45 089	-71 075	-11 529

Enligt beslut KF§51 har vissa omfördelningar i budgetram skett. 595 000 kronor överförs till Tekniska nämnden. 200 000 kronor tillförs Socialnämnden för digitaliseringsprojektet. Enligt beslut KF§58 övergår ansvaret för tillstånd enligt alkohol- och tobakslagarna till Bygg- och miljönämnden från 1 juli. Budgetjustering har skett även på denna verksamhet.

10.6 Kommentarer till driftredovisning

Vid uppföljning per aug har Socialnämnden en avvikelse från budget med 11,5 miljoner kronor.

Prognos och ekonomisk planering fokuserar på att sänka underskottet där så är möjligt. De lagstyrda verksamheterna har totalt ett underskott med 15,7 miljoner kronor. De verksamheter som inte är lagstyrda i samma utsträckning har ett överskott med 4,2 miljoner kronor. Ökade kostnader på grund av pandemin covid-19 är med i prognosen och beskrivs närmare i avsnitt 6.3.

Tillstånd, alkohol och tobak underskott 110 000 kronor

Myndighetsutövningen gällande tobak - och alkoholhandläggning har tagits över av Bygg- och miljönämnden från den 1 juli. Tillsyn har inte kunnat utföras enligt plan och därför prognostiseras ett underskott.

Förvaltningsövergripande överskott 456 000 kronor

Överskottet beror på lägre personalkostnader samt färre aktiviteter på grund av covid-19.

Missbrukarvård vuxna underskott 900 000 kronor

Verksamhetens underskott beror på fler och dyrare placeringar än budgeterat. I en del placeringar är bedömningen att om placering inte gjorts så hade det troligtvis medfört ett stort lidande för den enskilde, med risk för att personen dött. I de fallen hade tvångsplaceringar i

form av LVM blivit aktuellt. Alla placeringar har korta beslut, på max tre månader, som följs upp regelbundet under placeringen för att säkerställa att uppdraget följs. Vid avslut övergår placeringen i öppenvård. Redan innan planerad placering finns en plan för hur det ska se ut under och efter avslutad placering.

En annan anledning till placering är att enheten inte kan erbjuda en öppenvårdsbehandling med gruppbehandling i den omfattning som erbjuds på ett HVB hem. Det beror på att öppenvården i dagsläget inte har en lokal som är anpassad till att erbjuda gruppbehandlingar. I kommunen saknas även ett bra alternativ till boende för de klienter som saknar boende. Vilket gör att placeringar på HVB blir det enda alternativet.

En extra kostnad som uppstått är kostnaden för medicinsk avgiftning/abstinensbehandling. Region Uppsala har haft väntetid på upptill två veckor för inskrivning för medicinsk avgiftning/abstinensbehandling vilket inneburit att förvaltningen varit tvungna att köpa plats av annan huvudman.

Barn och ungdomsvård underskott 5,3 miljoner kronor

Underskottet beror främst på placeringar på HVB-hem och konsulentstödda familjehem. Verksamheten arbetar aktivt för att så snart det är möjligt avsluta placeringar och att ungdomen kan flytta hem. Detta görs genom att socialtjänstens öppenvård stöttar barn, unga och deras familjer. Detta arbete kommer inte att leda till att få en budget i balans, utan ett underskott kommer kvarstå. Budget för ökad satsning på öppenvård/förebyggande insatser prioriteras om till kostnader för placeringar. Verksamheten har även ett underskott för personalkostnader på grund av minskade statsbidrag.

Familjerätt överskott 331 000 kronor

Överskottet beror till stor del på att en av tjänsterna varit vakanta sedan mitten av april. Konsult har anlåtats för några uppdrag men mycket har gått att genomföra av ordinarie personal då flertalet arbetsuppgifter skjutits upp utifrån pandemin.

Ekonomiskt bistånd underskott 7,7 miljoner kronor

Verksamheten prognostiserar ett underskott med anledning av att det är fler bidragssökande som har rätt till bistånd än vad som budgeterats. Prognosen för utbetalt försörjningsstöd är 1,5 miljoner kronor högre än utfallet för 2019. Arbetet fortskrider med digitaliseringsprojektet som ska få en effekt på längre sikt med lägre kostnader för försörjningsstöd och beräknas vara färdigt april 2021.

Flyktingmottagandet (ensamkommande barn unga) överskott 528 000 kronor

Verksamheten prognostiserar visa på ett överskott vid årets slut. Flera placeringar har och kommer att avslutas och detta innebär i sin tur att intäkterna minskar från Migrationsverket. Flera av de som kommit till kommunen som ensamkommande barn har idag flyttat till andra kommuner. Migrationsverket har informerat att det under slutet av år 2020 kan bli aktuellt att anvisa ensamkommande kvotflyktingar till kommunen.

Arbetsmarknadsåtgärder överskott 1,2 miljoner kronor

På grund av hög arbetsbelastning för pandemin covid-19 är denna satsning svår att genomföra med önskad effekt 2020. En utredning genomförs under 2020 för att få fram en effektiv organisation och arbetssätt för Håbo kommun så denna satsning ger största möjliga effekt 2021 och framåt.

10.6.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Prognosen är ett underskott mot budget med 11,5 miljoner kronor. Budgeten för lagstyrda verksamheter sänktes med 20 procent från 2019 till 2020, motsvarande 9,2 miljoner kronor, och förklarar till stor del att dessa verksamheter nu har totalt 15,7 miljoner kronor i underskott från budget. 2,9 miljoner kronor finns med som kostnader i prognos orsakade av pandemin covid-19.

Inom verksamheterna missbruk vuxna och barn- och ungdomsvård har budget för ökad satsning på öppenvård/förebyggande insatser prioriterats till kostnader för placeringar. Prognos för båda verksamheterna innefattar ett litet antal okända placeringar för hösten men inga dyrare såsom LVM och SIS-placeringar. Inom dessa verksamheter finns inte möjlighet till besparingar.

Prognosen för placeringar både unga och vuxna är 3,4 miljoner kronor högre än utfallet 2019. Då Håbo kommun under flera år haft ett fåtal placeringar kan några enstaka dyrare ha stor effekt på det ekonomiska utfallet. Under perioden jan- juni 2020 är det lika många placeringar som helår 2019 och 2018.

Prognosen för ekonomiskt bistånd är fortsatt osäker. Tidigare har de största osäkerhetsfaktorerna varit försäkringskassan och arbetsförmedlingens organisationer och ändrade riktlinjer. Nu tillkommer två osäkerhetsfaktorer till:

* Beslut om integrationsstrategi. Om beslut tas att bostadskontrakt ska gälla två år kommer detta leda till ökade kostnader i driftbudgeten för ekonomiskt bistånd. Ingen ökad kostnad är med i denna prognos.

* Coronaviruset covid-19, se beskrivet nedan i rubrik 2.3.

Minskade personalresurser, en översyn görs och där så är möjligt kommer antal tjänster minska. Helårseffekt blir först under 2021 och högst 200 000 kronor beräknas för 2020.

Arbetsmarknadsåtgärder bedöms kunna vara igång under 2021. Under året kommer en utredning genomföras för att detta arbete ska kunna organiseras och utföras så effektivt som möjligt framöver.

Förvaltningens bedömning är att socialnämnden inte kommer uppnå en budget i balans 2020.

En fortsatt dialog krävs mellan nämnd och förvaltning för möjligheten att ha en budget i balans 2021.

	Redovisade åtgärder i marsrapport, tkr	Redovisade åtgärder i augustirapport, tkr
Underskott enligt prognos	-9 000	-11 500
Åtgärder för att komma i balans:		
SN§42 Administrativa effektiviseringar		160
SN§42 Föreningsbidrag		117
SN§42 Arbetsmarknadsenhet		1 200
Återstår att åtgärda	9 000	10 023
Summa (ska bli noll)	0	0

10.6.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Månadsuppföljning per februari, underskott 12 miljoner kronor.

Nämndsmöte 31 mars då årets första ekonomiuppföljning skulle redovisas blev inställt därför att kommunfullmäktige ännu inte tagit beslut om digitala möten på grund av covid-19. Vid följande möte 12 maj godkänner nämnden ekonomiuppföljning per sista februari SN§21 Dnr 2020/00016.

Delårsredovisning per mars, underskott 9 miljoner kronor

2020-05-12 SN§22 Dnr 2020/00028

1. Socialnämnden godkänner delårsredovisningen.
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med åtgärdsplan för att komma i balans med budget 2020.
3. Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda möjligheten att öka kraven på försörjningsstödstagare samt återkomma med en handlingsplan för att sänka kostnaderna gällande försörjningsstöd.

Handlingsplan för budget i balans

SN§42 Dnr 2020/00035 2020-08-25

1. Socialnämnden avslår förslaget om att avveckla Bålstapolarna.
2. Socialnämnden avslår förslaget gällande nya taxan för familjerådgivning.
3. Socialnämnden godkänner handlingsplanen i övrigt för budget i balans 2020.
4. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att undersöka och riskbedöma arbetsuppgifterna inom Bålstapolarnas verksamhet ur perspektivet minderårigas arbetsmiljö.

Socialnämnden anser att punkt 3 SN §22 är besvarad.

Förvaltningens bedömning är att socialnämnden inte kommer uppnå en budget i balans 2020.

10.6.3 Ekonomiska effekter av covid-19

Socialnämndens ansvar för individ och familjeomsorgen i kommunen innebär att när bland annat social ohälsa, missbruk och arbetslöshet ökar är det Socialnämnden som får ökade kostnader. Ökat behov av stöd i olika former på grund av covid-19 kommer finnas. Osäkerheten är stor gällande hur mycket och när dessa kommer uppstå.

Nämnden har ökade kostnader för placeringar unga i främst HVB-hem. En del av dessa kostnader har sin orsak i att det stöd man varit i behov av på hemmaplan ej gått att genomföra. Några placeringar bedöms även ha genomförts utifrån brist på samverkan med andra aktörer vilket inneburit uteblivet stöd för ungdomar och deras familjer. Detta sammantaget med att ungdomar inte haft en meningsfull sysselsättning kan ha lett till att de istället gjort andra val vilket i sin tur lett till ett ökat placeringsbehov. En planerad besparing för placeringar unga fördröjs på grund av covid-19. Det har varit stora svårigheter att rekrytera till hemmaplanslösning.

Kostnader för ökat behov familjerådgivning/ familjeteamet är inte med i prognos men behovet av stöd inom dessa verksamheter förväntas öka på grund av isolering och arbetslöshet.

För placering vuxna finns kostnad på grund av Covid-19 då inställelse på anstalt inte kunde ske på grund av folkhälsomyndighetens restriktioner. Övriga ökade kostnader på grund av covid-19 inom missbruksvård vuxna förväntas bli synliga tidigast vid årsskiftet och under 2021.

Det finns redan nu stora varsel vilka kan antas leda till ökat antal arbetslösa och det kan komma påverka kostnaden för ekonomiskt bistånd. Omvärldsanalys i länet av varsel och uppsägningar tenderar visa att Håbo kommuns ökade kostnader för ekonomiskt bistånd skulle kunna öka med ca 7% under året. Vid bokslut per augusti finns redovisat 421 000 kronor och prognos för

helåret är 751 000 kronor.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Placeringar vuxna	-285	-453
Placeringar unga	-1 029	-1 564
Försörjningsstöd	-421	-751
Handläggning försörjningsstöd	-181	-181
<i>Ej bokfört:</i>		
Summa	-1916	-2 949

10.7 Investeringsredovisning

		Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall Jan-aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
4817	Kontorsmöbler IFO	-201		-128	-128	-128
Summa		-201		-128	-128	-128

Under hösten 2019 beslutades att socialförvaltningen ska sitta kvar i kommunhuset. Därför behövdes en större omflyttning ske inom förvaltningens rum. Vissa kostnader redovisas under 2020 då möbler till besöksrum behövde kompletteras.

10.8 Förväntad utveckling

Socialnämnden kommer även fortsättningsvis påverkas markant av den rådande pandemin genom att det krävs att nämnden tar fram nya arbetsmodeller för att kunna utföra sitt kärnuppdrag på distans och på ett smittskyddssäkert sätt gentemot medborgarna. Men framförallt kommer de ekonomiska effekter som pandemin medför förväntade ökande kostnaderna inom nämndens olika verksamhetsområde under hösten 2020 och hela 2021 och 2022.

Nämnden förväntas ha en ökad ärendemängd under hösten, både gällande utredningar gällande barn och unga men även för familjerätten. Det finns en tendens till en ökad våldsproblematik, konflikter/våld mellan föräldrar, separationer samt barn och unga som inte går till skolan. Denna ökning skulle för nämnden innebära att förvaltningen får hantera fler och svåra ärenden. Det kan leda till ökad utredningstid. Redan under våren 2020 har nämnden sett en kraftig ökning av orosanmälningar gällande barn. Vissa har lett till placeringar. Något som nämnden befarar även kommer ske framöver.

Då Sverige var på väg in i en lågkonjunktur redan innan pandemin, så har pandemin fördjupat den pågående lågkonjunkturen ytterligare. Arbetslösheten förväntas stiga i Sverige till närmare 11 % första halvåret 2021. Håbo ligger idag på en arbetslöshet på 6,4 %. Håbo kommun förväntas drabbas hårdare än andra kommuner i länet enligt Region Uppsalas prognos, då Håbo kommun är en pendlingskommun och har många små företag som är känsliga för konjunktursvängningar.

Till följd av en ökad arbetslöshet, förväntas utvecklingen av antal sökande till ekonomiskt bistånd komma öka. I nuläget ser nämnden ingen stor ökning men befarar att det kan bli en eftersläpning under hösten och även kommande år. Detta till följd av att flera kan komma stå

helt eller delvis utan egen försörjning. Ungdomar och nyanlända är två stora grupper som kommer stå utanför arbetsmarknaden. Flertalet av de som redan idag står långt från arbetsmarknaden kommer ha ännu längre väg till att komma ut i egen försörjning. Arbetsmarknadsinsatser i form av praktik, arbetsträning har pausats på grund av smittorisken. Flera beräknas även komma hamna i psykisk ohälsa vilket kan leda till att vägen till egen försörjning även här blir längre.

Nämnden ser ytterligare behov av att och utveckla välfärdstekniken inom nämndens områden. Detta ställer krav på resurser och kompetens för att arbeta med dessa frågor.

Upphandling av nytt verksamhetssystem kommer att ske, arbetet beräknas starta upp senast sommaren 2022.

11 Bygg- och miljönämnden

11.1 Sammanfattning

Verksamhet

Perioden präglas av anpassning till rådande pandemi. Miljöavdelningen påverkas av neddragning av tillsyn i enlighet med kommunens stödpaket till näringslivet. Ny lag införs från den 1 juli om tillsyn av trängsel på serveringsställen. Nämnden får ansvar för handläggning enligt alkohol- och tobakslagen från den 1 juli 2020.

Intresset att vara med och utveckla kommunen med fler bostäder/verksamheter är stort från fastighetsägare/exploatörer.

Personal

Perioden påverkar personalen genom nya sätt att arbeta kopplat till pandemin. Flertalet arbetar hemifrån, fysiska möten undviks, digitala möten utvecklas, flera har arbetat inom vård och omsorg.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för nämndens fyra mål bedöms som relativt god.

Ekonomi

Utifrån faktiskt utfall är bedömningen av prognos för årsutfallet att verksamheten kommer att ge ett överskott om 657 000 kronor. Kort förklaring till överskottet är högre intäkter inom bygglov och lägre kostnad inom bostadsanpassningsbidrag.

11.2 Väsentliga händelser

Under våren bröt Coronapandemin ut och Håbo kommun går upp i stabsläge från den 23 mars. Situationen påverkar hela förvaltningens verksamhet. Personal lånas ut till stabsarbete och inom vård och omsorg. Det blir omprioriteringar bland arbetsuppgifter, och ekonomin påverkas med uteblivna intäkter, vilket gör att nämnden tidigt prognostiserar ett underskott om cirka 400 000 kronor i årsutfall.

Håbo kommun fattar beslut om ett företagspaket som innebär att tillsyn som inte bedöms vara av kritisk art inte ska utföras. Stora delar av tillsynen för miljö- och hälsoskydd tas bort. Det som prioriteras är stora verksamheter som därmed har mer kritiska miljöaspekter och betalar årlig tillsyn.

Livsmedelskontroll är en samhällsviktig verksamhet som inte kan tas bort. Det är extra kritiskt att komma ut på kontroller under 2020 för att minska risken för matförgiftning. Utbrott av matförgiftning belastar annars vården som under 2020 varit hårt belastad till följd av corona.

Under våren deltar miljöavdelningen i många möten angående följder av corona. För livsmedelskontrollen rör det prioritering av vad som ska kontrolleras, vikten av kontroller och hur man kan göra kontroller på ett säkert sätt utifrån smittskyddssynpunkt. Även hur kontroller kan genomföras via skrivbordskontroll belyses. Fokusgrupp för livsmedel startar upp för att reda ut frågor och får en väl strukturerad tillsyn på livsmedel i krissituationen. Under våren uppmanar smittskyddsläkarna att miljö- och hälsoskyddsinspektörer ska göra tillsyn på trängsel för att minska smittspridningen.

Den 1 juli börjar en ny lag gälla som avser tillsyn av trängsel på serveringsställen, vilket ger lagstöd för att göra kontrollerna. Avgift för tillsynen tas dock inte ut av verksamheterna. Regeringen beslutade istället att bidrag kan sökas senast den 30 september 2020 för kostnader med tillsynen angående trängsel. Kompensationen gäller dock bara tillsyn från och med den 1 juli 2020.

Under våren stöttar miljöavdelningen socialförvaltningen med handläggning enligt alkohol- och tobakslagen. Från den 1 juli 2020 överförs ansvaret för handläggningen från socialnämnden till bygg- och miljönämnden genom att reglementet ändras.

Inom bygglov och kart- och mättjänster införs en helt ny e-tjänst som underlättar såväl för den sökande som för den/de som ska administrera och handlägga. Ansökningar i bygglovsärenden är fortsatt hög. Många passar på i dessa tider med att genomföra diverse småprojekt, men även större projekt flödar in till kommunen. Från och med i januari 2020 går verksamheten inom bygglov över till digital handläggning. Inga pappersakter förekommer längre.

Två exploateringsområden i Bålsta startar genomförande och det är inom Tvåhusplanen samt Björkvallen. Projekt Björkvallen erhåller under perioden bygglov för sammanlagt 124 lägenheter, och inom Tvåhusplanen lämnas första bygglov om 100 lägenheter. Inom Draget beviljas bygglov för några verksamheter som nyetablerar. Bland annat är det ett hotell avsett för hotellgäster i form av konsulter, projektledare och byggare men även privatpersoner. Varpsund Home of Shooting utökar sin verksamhet med en till skjuthall på cirka 1000 kvm. En ny förskola på Våppeby Äng blir färdigbyggd.

Verksamhetsutveckling fortsätter bland annat med stöd av planen för digitalisering och geodatastrategin. Den goda takten fortsätter mycket tack vare bidrag från kommunstyrelsens pott för digitalisering.

En betydande rättstvist pågår gällande plan- och bygglovtaxan inklusive kart- och mättaxa. Beslut om taxan togs i kommunfullmäktige den 6 maj 2019 och beslutets laglighet har ifrågasatts genom begärd laglighetsprövning enligt kommunallagen. Förvaltningsrätten har ännu inte tagit ställning. Om fullmäktiges beslut upphävs följer ett omfattande arbete med nya beslut i samtliga ärenden (cirka 500 stycken per augusti 2020), ibland med lägre avgift och ibland med högre avgift som samtliga måste justeras utifrån den tidigare taxan.

11.3 Uppföljning kvalitet och mål

11.3.1 Perspektiv: Målgrupp

11.3.1.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Rättssäker och effektiv handläggning

■ God kvalitetsnivå

Analys

Rättssäker och effektiv handläggning så som en av förvaltningens grundläggande kritiska kvalitetsfaktorer bedöms generellt ha en god kvalitetsnivå under perioden. Genom att personalstyrkan är i god balans med nivå av ärendemängd så ger det goda förutsättningar att också handlägga sitt ärende utan alltför stor tidspress, vilket gagnar att rätt tid läggs på ärendet för att uppnå rättssäkerhet och god effektivitet. Kundnöjdheten ökar i takt med kortare handläggningstid och ökad tillgänglighet.

När det gäller "nöjda nyttjare" som utgör det så kallade Nöjd-Kund-Index, NKI, kommer det förvisso en halvårsrapport, men den är kommunen tillhanda tidigast under oktober månad. Kommande rapport riskerar att ha låg svarsfrekvens då enkät inte har gått ut till företagare under våren och sommaren för att avlasta dem under pandemin. Först efter sommar- och semestertiden återupptogs utskicken och erfarenheten visar att ju längre tid det dröjer innan enkäten kommer från tidpunkten för beslutet/tillsynen så minskar intresset av att svara.

Utvecklingen av NKI visar över tid en väldigt positiv trend inom alla tre verksamhetsområdena.

I den mätning av företagsklimat som offentliggjordes i april ligger Håbo kommun på plats 34 av de 55 deltagande kommunerna i Stockholm Business Alliance. I den större

jämförelsegruppen om 172 kommuner placerar sig Håbo kommun på plats 110. Resultatet för kommunens samlade myndighetsområden innebär därmed viss förflyttning bakåt i dessa jämförelsegrupper jämfört med föregående år. Konstateras att förvaltningens livsmedelsverksamhet har mycket bra ranking på plats 3 och även bygglov placerar sig i topp på plats 16. Dessa siffror och ranking avser verksamhetsåret 2019.

När det gäller rättssäkerheten är det inte rimligt att samtliga ärenden står sig, utan rimlig nivå är att cirka 85 procent av överklagade ärenden håller. Här uppvisar bygglovsärenden något högre utfall än måtalet och högre än föregående år. Andel överklagade ärenden har ökat på bygglovavdelningen, det kan tänkas bero på den ökade tillsynen som skett. Miljöärendena har något lägre utfall än måtalet och föregående år. Utfallet för år 2020 gäller endast för perioden januari till augusti.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjda nyttjare inom bygglov	NKI 50	NKI 61	NKI 68	
Nöjda nyttjare inom miljö- och hälsoskydd	NKI 69	NKI 70	NKI 67	
Nöjda nyttjare inom livsmedel	NKI 75	NKI 86	NKI 84	
Rättssäkerhet bygglov (andel överklagade ärenden som stått sig de senaste fem åren)	-	98%	76%	90%
Rättsäkerhet miljö (andel överklagade ärenden som stått sig de senaste fem åren)	-	69%	94%	78%

Utfallet för mått i kolumnen Utfall 2020 avser endast perioden januari till augusti månad. Nöjd-kund-index för halvåret 2020 presenteras först under oktober månad, och därför kan inget resultat redovisas här.

11.3.1.2 Utvecklingsmål: Förbättrad tillgänglighet

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Genom att coronapandemin sätter sin prägel på perioden påverkas tillgängligheten inom förvaltningen såtillvida att de fysiska mötena undviks enligt folkhälsomyndighetens rekommendationer som kommunen följer. Till exempel blir det endast två Öppet Hus som genomförs i början av året, och därefter ställs de in. Inga frukostmöten med näringslivet arrangeras heller under perioden. Ett flertal andra större sammankomster ställs in, till exempel årsmöte för kommunerna inom bygglovalliansen.

Övriga fysiska mötena ersätts till större delen av digitala möten. Efter en viss inkörning har medarbetarna arbetat upp en god mötesteknik och vana att genomföra digitala möten. När den goda nivån nås så finns ändå en god tillgänglighet, men under andra former. Det är många återkommande samordningsmöten som sker kring pandemin. Vissa möten så som tekniska samråd sker dock ofta fysiskt. Där det behövs fysiska möten arrangeras de så att de ändå kan genomföras tryggt och säkert.

Förbättrad tillgänglighet uppnås även med utveckling av digitala tjänster och bättre information.

Bygg- och miljöförvaltningen konstaterar att trots pandemin och den nya situationen medför periodens arbete förbättringar inom tillgängligheten. Därför bedöms målet komma bli uppfyllt för det som planerats för 2020.

11.3.2 Perspektiv: Verksamhet

11.3.2.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Rättssäker och effektiv handläggning

■ God kvalitetsnivå

Analys

När det gäller andel bygglovsärenden klara inom tio veckor från att de är kompletta ligger utfallet per augusti på 100 procent, vilket är väldigt tillfredsställande. Just över sommar- och semesterperioden finns annars en risk för överskridande av de tio veckorna.

Den faktiska handläggningstiden för bygglovärenden är nu 1,3 veckor och det tillsammans med endast 3,5 veckor från att en inkommen ansökan är komplett visar på effektiv handläggning. Handläggningstiden har sedan år 2017 kortats med 37 procent. Med den nya e-tjänsten förväntas antalet ansökningar som inkommer kompletta öka då tjänsten bättre än den tidigare hjälper sökanden att förstå vilka uppgifter och handlingar som ska lämnas.

Uppföljning av kvalitetsmålet inom miljö gällande handläggningstid för inspektionsrapporter visar sig inte vara helt enkelt att följa upp på tidseffektivt sätt med stöd av det nya ärendehanteringsprogrammet. Därför kan inget resultat redovisas och kvalitetsmålet kommer från 2021 att bytas ut.

När det gäller handläggningstid nybyggnadskarta för enstaka småhus är utfallet januari till och med augusti 2,8 veckor. Fyra veckor är det måltal som eftersträvas. Bakgrunden till den avsevärt kortare handläggningstiden är att kart- och mätverksamheten från och med hösten 2019 har tillförts en ny heltidstjänst. Verksamheten hade dessförinnan svårt att hinna med den ökande ärendevolymen.

Kvalitetsmätt	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Andel bygglovsärenden som är klara inom 10 veckor från komplettförklaring	92%	90%	99%	100%
Handläggningstid bygglovsärenden, från komplett ärende till beslut (veckor)	3,5	2,8	1,5	1,3
Handläggningstid för inspektionsrapporter (dagar)	5	14	8	
Handläggningstid nybyggnadskarta, enstaka småhus (veckor)	3,4	3,8	5	2,8
Tid mellan inkommen bygglovansökan och komplettförklarad ansökan (veckor)			5	3,5

Utfall för inspektionsrapporter kan inte redovisas då nya ärendehanteringsprogrammet inte har stöd för sådan uppföljning.

11.3.2.2 Utvecklingsmål: Effektiva processer och stödverktyg

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Processkartläggning fortsätter under perioden med målet att flera av de viktigaste processerna inom bygglov slutförs och går över i ska-läge. Inom geodataverksamheten påbörjas kartläggning av ett flertal processer. Inom miljöavdelningen är det fokus på införande av nytt ärendehanteringssystem vilket går in i skarpt läge under februari. Efterföljande månader görs en del nödvändigt utvecklingsarbete för att anpassa mallar och rutiner till den nya programvaran. Resultatet är att miljöverksamheten nu har ett helt nytt modernt program med stor potential till att nå digital handläggning, ökat antal e-tjänster och liknande.

Kart- och mätverksamheten inleder 2020 med att lägga upp sin ärendehantering i ByggR, vilket

effektiviserar och ger en bättre överblick och transparens, det blir lättare att få fram statistik, fakturering hanteras enklare och så vidare. Under våren påbörjas införande av ny programvara, TopoDirekt, som är en plattform för MBK-verksamheten (Mätning, Beräkning, Kartering) med syfte att effektivisera och underlätta automatisering. Till exempel kommer rapportering av data till Lantmäteriet att kunna göras framöver med en helt ny automatiserad lösning. TopoDirekt är också en databasmodell för lagring av sömlösa detaljplaner och digital översiktsplan.

Såväl bygglov som kart- och mätverksamheterna inför en helt ny e-tjänst under maj månad som ska underlätta för den sökande och förutsättningarna för att få in kompletta handlingar ökar. I övrigt fortsätter bygglov med utvecklingen med stöd av smarta lösningar kopplat till verksamhetssystemet. År 2020 inleds med helt digital handläggning, inga pappersakter förkommer längre. Stödet med robot utvecklas och ger viss automatisering. Under hösten 2020 kommer dessutom ett system som heter Nova att implementeras. Nova är ett helhetskoncept för hela bygglovsprocessen. Den gör ärendehantering automatiserad och smidig då den arbetar med både ärendehanteringssystemet samt alla moduler som till exempel Atom. Nova innebär att handläggarna/inspektörerna inte behöver gå in i flera system för att arbeta med hantering av bygglovsärenden utan endast i Nova. Nova skickar då informationen till de andra systemen och det uppdateras där automatiskt.

Sammantaget konstaterar bygg- och miljöförvaltningen att det är väldigt mycket som görs under perioden för att åstadkomma än bättre processer och stödverktyg. Bedömning görs att målet kommer att bli uppfyllt för det som planerats för 2020.

11.3.2.3 Utvecklingsmål: Utveckla samverkan internt och externt

Bedömning

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Då 2020 från mars månad karaktäriseras av en pandemi så har samverkan till stor del ändrat inriktning från fysiska möten till digitala möten. En konsekvens är viss negativ påverkan av samverkan då många möten skjuts upp på oviss framtid, särskilt för de större sammankomsterna. Till exempel skulle Håbo kommun stå värd för Bygglovalliansens årsmöte, men det ställdes in. Inom nätverket Bygglovalliansen är det ett tjugotal kommuner främst inom Stockholms län som samverkar. En positiv effekt är trots allt att alla har utvecklat en kompetenshöjning och vana med att genomföra effektiva digitala möten.

Regelbunden extern samverkan sker bland annat genom miljösamverkan i Uppsala län, som 2020 utvidgas med kommunerna i Dalarnas län. Utökningen innebär mer resurser till miljösamverkan och en samsyn inom ett större område. Respektive medlem erlägger en årlig avgift och med aktuell utökning utökas projektledningen nu till 1 1/2 heltidstjänst. Grunden för samverkan är kommunernas tillsyn och det görs satsningar inom vissa tillsynsområden med gemensamma projektupplägg. Utbildningstillfällen arrangeras. Samverkan är så pass framgångsrik att kommunerna i Västmanlands och Gävleborgs län är intresserade av att ingå. Om det blir så ökar samsynen i mellansverige.

Inom geodataverksamheten samverkar Håbo, Enköping och Knivsta sedan föregående år. Ett exempel på konkret åtgärd är gemensam upphandling av flygfotografering och laserscanning som planeras och där övriga kommuner i Uppsala län har anmält intresse av att delta.

Den interna samverkan behöver vara i fokus för utveckling. Till exempel behöver utveckling ske inom hela stadsbyggnadsprocessen med den etablerade projektmodellen som bas. Det är dock inte förvaltningen som är huvudman för sådana forum.

Sammantaget konstaterar bygg- och miljöförvaltningen att det är väldigt mycket som görs

under perioden för att åstadkomma än bättre samverkan. Bedömning görs att målet kommer att bli uppfyllt för det som planerats för 2020.

11.3.3 Perspektiv: Medarbetare

11.3.3.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Attraktiv och trivsam arbetsplats

■ God kvalitetsnivå

Analys

De kvalitetsmått som tagits fram för att följa läget gällande en av de viktiga kritiska kvalitetsfaktorerna som "Attraktiv och trivsam arbetsplats" följs i huvudsak upp på årsbasis. I redovisningen finns ändå utfall för korttidsfrånvaron och friskvårdsbidraget.

Bedömningen i augusti vad gäller bygg- och miljöförvaltningen som en attraktiv och trivsam arbetsplats är att den av personalen uppfattas så. Innevarande verksamhetsår har dock medfört mycket annorlunda arbetssituation genom pandemin som har präglat arbetsplatsen sedan mars månad. Flertalet arbetar hemifrån, möten hålls i huvudsak digitalt, tillsynsverksamhet har varit lågt prioriterad till följd av kommunens företagspaket för att stödja företagen, flera av medarbetarna har arbetat inom helt andra områden kopplat till vård- och omsorg.

Trots det annorlunda läget så finns inget som tyder på att det finns oro eller stress i organisationen. I juni genomfördes en enkät om hur just hemarbetet har fungerat och samtliga framför att det har fungerat från ganska bra, bra till mycket bra. Ingen anser att det har fungerat dåligt. Flera anser till och med att det går att arbeta mer effektivt hemifrån än från kontoret. Arbetsmiljön på hemmaplan fungerar tillfredsställande. Över hälften säger sig dock sakna det sociala sammanhanget med att träffa kollegorna.

Förvaltningen ser det som viktigt med sociala aktiviteter som bygger team och ger vi-känsla, därför finns en trivselgrupp som arrangerar aktiviteter. Tillfällena blir färre under perioden än planerat, men genomförs via Teams med till exempel frågesport, fika och stretching. Årets plan för arbetsmiljöåtgärder lägger en viktig grund.

Vad gäller korttidsfrånvaron kan noteras att siffran per sista augusti är 3,8 procent vilket är högre jämfört med de senaste två åren. Förklaringen är pandemin och rekommendationen att verkligen inte gå till arbetet när man känner symptom och att stanna hemma två dagar extra för att minimera smittspridning. Därmed ligger förvaltningens korttidsfrånvaro strax över kommunens målsättning om 3,5 procent.

Erfarenheten från att nyttja friskvårdsbidraget är att det är först mot slutet av varje år som det blir aktuellt med att söka nytt bidrag för kommande årskort/säsongskort eller liknande. Fram till och med augusti månad är det ett fåtal som har ansökt om friskvårdsbidrag, och därför är utfallet relativt lågt.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Medarbetarenkät (nöjda medarbetare)	67 %	83 %	78 %	
Korttidsfrånvaro	3,5%	2,8%	2,2%	3,8%
Andel medarbetare som nyttjat friskvårdsbidraget		58%	53%	33%

Ingen medarbetarenkät är genomförd under perioden.

11.3.4 Perspektiv:

11.3.5 Ekonomi

11.3.5.1 Utvecklingsmål: Samtliga taxor är aktuella med rimlig kostnadstäckningsgrad

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Bygg- och miljöförvaltningen har fyra taxor som rör verksamheten:

- Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdena
- Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område
- Taxa för tillstånd och tillsyn för alkoholserving, tobaks- och folkölsförsäljning samt vissa receptfria läkemedel
- Plan- och bygglovtaxa inklusive kart- och mättaxa

Inför verksamhetsåret var det taxorna inom miljöbalken och livsmedelsområdena som var i behov av omarbetning för anpassning till ändringar i andra regelverk som till exempel förändringar i EU-förordningar. Dessutom finns önskemål från nämnden att öka kostnadstäckningsgraden till nivå som motsvarar liknande kommuner som Håbo. Förslag till nya taxor har därför tagits fram med målet att de ska kunna behandlas politiskt under hösten och gälla från och med januari 2021. En utgångspunkt är att taxorna ska baseras på Sveriges Kommuner och Regioners modell från 2016 som baseras på handläggningskostnad per timme.

Den modellen ligger även till grund för plan- och bygglovtaxan som antogs i maj 2019. Dock är kommunfullmäktiges beslut gällande plan- och bygglovstaxan överklagad och hanteras för närvarande av Förvaltningsrätten. Det är beslutets laglighet som har ifrågasatts genom begärd laglighetsprövning enligt kommunallagen. Behov finns att se över vissa moment i taxan, men det låter sig göras först efter att kommunfullmäktiges beslut inte längre är ifrågasatt.

Taxan gällande alkoholserving med mera gäller från den 1 juli 2019 och är därmed relativt ny. Bygg- och miljönämnden har från och med den 1 juli 2020 formellt övertagit ansvaret för den verksamheten.

Samtliga taxor har en konstruktion med årlig uppräkningsindex.

11.4 Volym- och resursmätt

11.4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Antal inspektioner per handläggare, miljö	117	107	155	150	150
Antal livsmedelsärenden per handläggare	67	57	40	120	80
Antal miljöbalksärenden per handläggare	60	57	50	60	60
Antal beslut, byggavdelningen, st	381	256	253	400	400
Antal myndighetsbeslut till nämnd	50	19	26	60	40
Antal beslut bostadsanpassningsbidrag	183	149	87	180	130
Antal nybyggnadskartor	52	32	31	45	45

Antal inspektioner per handläggare, miljö

På grund av att miljöavdelningen får tillsynsansvaret för trängsel på serveringar görs en kraftinsats som medför många utförda inspektioner. Trängseltillsynen och att ärenden legat kvar sedan tidigare år gör att antalet ärenden per handläggare inom miljö når över budget i augusti.

Antal livsmedelsärenden per handläggare

Livsmedelskontroll utgör en så kallad samhällsviktig verksamhet och som inte kan prioriteras bort. Den kontrollen är extra viktig under pandemin för att inte behöva belasta vården i "onödan" vid matförgiftningar. Livsmedelsinspektören får fler ärenden än beräknat som inte är inspektioner och det tar tid från de planerade inspektionerna. Exempel på sådana ärenden är nyregistreringar som nu är 13 fler än beräknat. Tid läggs på att hitta nya rutiner för säkra kontroller och skrivbordstillsyn vilket också tar tid från inspektioner. Detta är förklaringen till det lägre utfallet samt prognos av inspektioner.

Antal miljöbalksärenden per handläggare

Antalet inspektioner ser ut att nå lagd budget trots kommunens företagspaket med ändrad inriktning med färre inspektioner. Förklaringen är att verksamheten får i uppdrag från staten att inspektera trängsel på serveringar från och med halvårsskiftet.

Antal beslut, byggavdelningen, st

Antal ärenden ser ut att ligga i nivå med föregående år. Däremot har det förekommit flertalet större ärenden med bland annat flerbostadshus, förskola, hotell och verksamheter. De ärenden som summeras i antal beslut under detta mått är bygglov, Attefallsåtgärder och eldstäder.

Antal myndighetsbeslut till nämnd

Antalet nämndbeslut är något fler augusti 2020 jämfört med föregående år. Däremot är det inte troligt att måltalet om 60 nås till årets slut, utan prognosen till årets slut bedöms stanna vid cirka 40 stycken.

Antal beslut bostadsanpassningsbidrag

Antal beslut inom bostadsanpassningsbidrag minskar jämfört med augusti 2019. Detta bedöms till del bero på covid-19 utifrån att man har dragit sig för att ansöka om åtgärd för att undvika risk för smitta och därför valt att "isolera" sig.

Antal nybyggnadskartor

Det råder stor efterfrågan på nybyggnadskartor vilket är ett gott tecken på aktiv byggverksamhet i kommunen. Utfallet per augusti är i nivå med föregående år och måltalet för året bedöms rimligt att uppnå.

11.5 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Bygg- och miljönämnd	-283	-243	-118	-196	47
Nämndadministration	-297	-311	-172	-253	58
Fys- tekn plan, bostadsfö	-2 062	-2 817	-1 833	-3 461	-644
Bygglovavdelning	-697	-1 751	713	-905	846
Förvaltningsledning	-3 206	-2 706	-1 696	-2 741	-35
Miljö- och hälsoskydd	-4 230	-4 185	-2 999	-4 231	-46
Tillstånd			30	-46	-46
Bostadsanpassning	-2 515	-2 661	-1 360	-2 184	477
Summa	-13 290	-14 674	-7 435	-14 017	657

Enligt beslut KF§51 sker vissa omfördelningar i budgetram. 900 000 kronor tillförs Bygg- och miljönämnden för digitaliseringsprojekten. Enligt beslut KF§58 övergår ansvaret för tillstånd enligt alkohol- och tobakslagarna till Bygg- och miljönämnden från den 1 juli, och budgetjustering sker även för denna verksamhet. Bygg- och miljönämnden tillförs 309 000 kronor i budget för lönesatsning, enligt ett förslag som beslutas av kommunfullmäktige i samband med delårsrapporten. Beloppet ingår i budget år 2020 i tabellen.

11.6 Kommentarer till driftredovisning

Bygg- och miljöförvaltningens bedömning för årsprognosen är att verksamheterna lämnar ett överskott om sammanlagt 657 000 kronor. Intäkterna prognostiseras högre än budget, medan kostnaderna prognostiseras lägre än budgeterat. Överskottet förklaras till större delen av högre intäkter inom bygglov samtidigt som kostnaderna inom bostadsanpassningsbidrag är lägre och därmed genererar ett överskott.

Kart, mät GIS underskott 644 000 kronor

Verksamheten har främst högre kostnader som förklarar underskottet. Merparten är kopplat till digitalisering med ny programvara, TopoDirekt, som är en plattform för MBK-verksamheten (Mätning, Beräkning, Kartering) med syfte att effektivisera och underlätta automatisering. Den nya programvaran kräver också utbildningsinsatser för samtliga inom verksamheten. Personalkostnaderna är högre under perioden beroende på succession på två tjänster där ny personal har gått parallellt med avgående i cirka två månader. Dessutom krävs inköp av tre bärbara datorer för att kunna arbeta hemifrån under pandemin.

Bygglov, överskott 846 000 kronor

Den enskilt största orsaken till överskottet handlar om högre intäkter än budget. Förklaringen är framförallt att det är fler ärenden av större omfattning så som flerbostadshus, förskola, hotell och verksamhetsetableringar. Till exempel är det ett antal större ärenden inom exploateringsområden som Logistik Bålsta, Draget, Tvåhusplanen och Björkvallen. De större projekten genererar motsvarande större intäkt. Nästan ingen tillsyn har utförts på grund av covid-19.

Miljö- och hälsoskydd, underskott 46 000 kronor

Verksamheten har genom covid-19 och kommunens företagspaket fått ändra inriktning och inte utföra planerade tillsynsuppdrag för att avlasta företagarna, vilket är orsak till lägre intäkter i storleksordningen 200 000 kronor.

Kostnaderna är lägre än budget vilket bland annat förklaras av vakant chefstjänst under hösten, allmänna neddragningar inom flertal områden för att minimera underskottet. Kostnader för

utbildning blir lägre dels på grund av neddragning men också inställda utbildningstillfällen på grund av covid-19. En icke budgeterad kostnad tas dock höjd för och det är införande av en e-tjänst att addera till ärendehanteringsprogrammet.

Den så kallade tillsynsskulden om cirka 220 timmar gällande sparad kontrolltid för livsmedelskontroll är relativt stor och skulle behöva minskas till att vara i balans mellan årsavgifterna och den sparade kontrolltiden. Minskning kan göras genom extra kontroller vilket medför utökad kostnad för personal eller konsult. Alternativt kan en lösning vara att erlagd avgift betalas tillbaka till respektive livsmedelsverksamhet. Båda tillvägagångssätten kräver cirka 250 000 kronor för att bli kvitt en så kallad "tillsynsskuld". En mindre del av tillsynsskulden har förutsättningar att arbetas bort mot slutet av året.

Bostadsanpassning, överskott 477 000 kronor

Under perioden inkommer färre ansökningar än förväntat. En del av förklaringen kan vara att man har dragit sig för att ansöka om åtgärd på grund av pandemin och eventuell smittorisk. Samtidigt är det ett fåtal större, komplexa och mer kostsamma ärenden än ett normalår. Arbetsterapeuterna har dessutom utvecklat en del smarta och förbilligande lösningar vad gäller till exempel utjämning av trösklar.

11.6.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att budgeten totalt sett är i balans per sista augusti och även så vid årets slut.

Vid tidigare prognos befarades ett underskott för helåret på grund av covid-19 och minskade intäkter kopplat till kommunens företagspaket med minskad tillsyn och åtföljande lägre intäkter. Då bedömdes även lågkonjunktur i pandemins tecken ge resultat av minskat antal bygglovärenden och lägre intäkter än budget, men så blir det inte.

Verksamheten inom miljö redovisar som förväntat lägre nivå för intäkterna än lagd budget. Inom bygglov visar intäkterna på en högre nivå än budget. Att notera är även att kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag prognostiserar en nivå en bra bit under budget. Inom kart, mät, GIS ger satsningen på ny programvara med kostsamma utbildningar ett underskott.

11.6.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Bygg- och miljönämnden har fattat beslut under året genom att godkänna av förvaltningen upprättad delårsuppföljning mars 2020 samt månadsuppföljningar för perioden. Nämnden har godkänt uppföljningarna utan krav på åtgärder.

11.6.3 Ekonomiska effekter av covid-19

Bygg- och miljöförvaltningen har från och med mars månad kommit att påverkas starkt av covid-19. Det har handlat om nytt sätt att arbeta med digitala möten, arbeta hemifrån i största möjliga utsträckning, stabsarbete, stöttat inom vård och omsorg, anpassa tillsyn till kommunens företagspaket med mera.

Sett till de ekonomiska effekterna av covid-19 så är det för förvaltningens del främst lägre intäkter inom miljö- och hälsoskydd, livsmedel samt alkohol- och tobak. Detta som en konsekvens av stödpaketet till kommunens näringsliv som bland annat påverkar tillsynsverksamheten inom miljöavdelningen. Där framgår att kommunen har beslutat att tillsynsbesök som inte är kritiska ska skjutas på framtiden. Det är endast ett fåtal tillsynsbesök som kan betecknas som kritiska.

Kommunens budskap om att arbeta hemifrån om arbetet så tillåter kräver till att börja med att medarbetaren har tillgång till en bärbar dator, och det saknar tre av medarbetarna inom kart, mät, GIS. Tre bärbara datorer med kapacitet för kart- och mätverksamhet ger ökad kostnad som

inte är budgeterad.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Datorer för att möjliggöra hemarbete	-56	-56
<i>Ej bokfört:</i>		
Intäktsbortfall tillsyn miljöskydd	-98	-98
Intäktsbortfall tillsyn hälsoskydd	-125	-125
Intäktsbortfall livsmedel tillsyn	-205	-205
Intäktsbortfall tillsyn alkohol och tobak		-46
Summa	-484	-530

11.7 Förväntad utveckling

Pandemin fortsätter att påverka verksamheten under hösten i enlighet med kommunens företagspaket med neddragning av tillsynsverksamheten. Den förväntade påverkan av en lågkonjunktur inom byggbranschen till följd av pandemin tycks ännu inte påverka Håbo kommun med tanke på inflödet av bygglovsärenden under innevarande år.

Bygg- och miljöförvaltningen har som målbild att förenkla myndighetsutövningen för såväl invånare och företagare som för handläggare. Genom att fortsätta med genomförande av vår treåriga handlingsplan för förvaltningens digitaliseringsresa utvecklas effektivare processer med kortare handläggningstider. Invånarna har allt större krav och förväntningar på att deras ärende ska få en snabb hantering.

Att använda e-tjänster är en självklarhet idag och förvaltningen kommer att fortsätta utveckla e-tjänster tillsammans med digital handläggning och successivt ökad automatisering. Näst på tur för helt digital handläggning är miljöverksamheten som under 2021 har för avsikt att nå dit. Samtidigt utreds ny e-tjänst för ansökningar i syfte att underlätta för såväl sökande, som handläggare och administrationen. Förstudie tas fram för att åstadkomma ett öppet arkiv inom såväl miljö som bygglov.

Hantering av geodata med system för att presentera och analysera geodata kommer fortsatt att vara föremål för utveckling. Förvaltningen samverkar med grannkommuner och vill verka för att Region Uppsala lyfter geodatafrågor i samverkan med länets kommuner. Till exempel planeras gemensam upphandling inom flygfotografering.

En helt ny samhällsbyggnadsorganisation planeras starta tidigast från och med halvårsskiftet 2021. Under hösten och början av nästa år måste förberedelser för den nya organisationen med funktioner, bemanning, roller, processer, reglemente, budget med mera utredas och landa. Bygg- och miljönämndens hela verksamhet avses inkluderas i den nya organisationen. En separat myndighetsnämnd är en förutsättning för att hålla isär tillsyn från till exempel driftsfrågor inom den tekniska förvaltningen.

Kommunen ligger i en tillväxtregion och konkurrensen om arbetskraft är hård från såväl andra kommuner som privata företag. Utmaningen de kommande åren är att både lyckas behålla personal och att vara en attraktiv arbetsgivare vid nyrekryteringar.

12 Barn- och utbildningsnämnden

12.1 Sammanfattning

Verksamhet

Avvikelser i volymer jämfört med budget påverkar prognosen. Antal placeringar på fritidshem är lägre både i egen och annan regi. Detta är sannolikt en effekt av pandemin som gör att flera vårdnadshavare arbetar på distans.

Måluppfyllelse

Skolverket kommer från och med september att endast publicera statistik på riksnivå. Statistik om enskilda skolor kommer inte att publiceras. Detta efter en dom som menar att uppgifter om friskolors elevsammansättning och betyg är affärshemligheter. Med anledning av förändringen kan kvalitetsmått från Kolada inte hämtas in i systemet och utgöra underlag för analys av resultat.

Ekonomi

Utfallet visar ett minskat underskott. Verksamheternas arbete med effektiviseringar har gett resultat. Prognosen visar att ytterligare effektiviseringar krävs för en budget i balans.

Oförutsedda kostnader kopplat till investeringsprojekt på Futurum och Viby ökar underskottet.

12.2 Väsentliga händelser

12.2.1 Verksamhet förskola

Arbetet med att utveckla en likvärdig förskola i de kommunala förskolorna fortsätter under verksamhetsåret 2020. För att säkerställa en hög kvalitet som svarar upp mot det statliga grunduppdraget leder rektorerna förskolorna utifrån en gemensam pedagogisk grundstruktur för verksamheten. Grundstrukturen lägger grunden till en god kvalitet som främjar det livslånga lärandet. Då bristen på förskollärare är stor på nationell nivå, arbetar pedagogiska handledare övergripande i Håbo tillsammans med samtliga rektorer för att stärka och bibehålla kvaliteten på det pedagogiska uppdraget i verksamheten.

Implementeringen av ett kommungemensamt program som tagits fram för att säkerställa goda pedagogiska lärmiljöer fortgår i samtliga förskolor. I utformningen av lärmiljön ska pedagogerna särskilt sträva efter att fånga barns intresse genom att skapa en lärmiljö som väcker fantasi och nyfikenhet. Miljön ska uppmuntra till kommunikation, lek, utforskande och lärande via många olika intryck och den ska vara föränderlig utefter barnens behov och rättigheter.

I den nya läroplanen, LpFö18, förstärktes förskolans uppdrag att arbeta språkligt medvetet i undervisningen för att främja barnets språkutveckling. För att utveckla pedagogernas kunskap om barns språkutveckling och vara till stöd arbetar språk-, läs- och skrivutvecklare (SLS:are) i verksamheterna.

Under rådande pandemi leder SLS:are arbetet digitalt genom förskolans nätverk KUL (kollegialt, utvecklande, lärande) Nätverket har till syfte att etablera kollegiala samtal mellan pedagoger för att relatera till barns literacy utveckling. Literacy är ett begrepp för barns språkutveckling och innefattar bilder, symboler, olika medier, multimodala texter, muntligt språkbruk i både monolog och dialog, dans, rörelser, musik genom ljud, gestik och ansiktsuttryck.

Som övrigt stöd i förskolan arbetar specialpedagoger och förskolecoacher från förskoleteamet på barn-och elevhälsan. Därutöver finns datatekets IKT-pedagog (informations- och

kommunikationsteknik) som stöd på pedagogcentrum. Fortbildning för pedagoger fortgår och förskolan utrustas kontinuerligt med digitala verktyg. För att säkerställa en likvärdig utveckling av IKT sker arbetet genom en gemensam organisatorisk struktur.

Då förskolan lägger stor vikt vid värdegrundsarbetet är stödverksamheterna en mycket viktig del i detta arbete. Att arbetet är framgångsrikt bekräftas av vårens enkät där trygghetsvärdet visar höga resultat. Gruppstorlekarna i förskolorna varierar beroende på rektors organisation av småbarns- eller syskongrupp. I detta arbete tas hänsyn till barngruppens sammansättning och behov.

En stor utmaning är att möta den nationella bristen på utbildade förskollärare. Denna utmaning kräver en framtida plan i arbetet med att förbli en attraktiv arbetsgivare både när det gäller nyanställningar men även för att behålla personal.

Under rådande pandemi har verksamheten fungerat väl med både ordinarie pedagoger och vikarier. Rektorena i förskolan har kontinuerligt veckovis redovisat närvaro och frånvaro av barn och personal till förvaltningen.

För verksamheten förskola i egen regi finns ett underskott som till stor del beror på att planerad omorganisation av verksamheten har uteblivit. Andra orsaker till underskottet beror på uteblivna intäkter då egen regi har färre inskrivna barn än beräknat samt att behovet av enskilda resurser har ökat i verksamheten.

Paviljonger på Viby förskola kommer att avvecklas i oktober 2020 eftersom behovet av platser i egen regi har minskat då en ny fristående förskola har etablerats. Inga inskrivna barn påverkas när paviljongerna avvecklas.

12.2.2 Verksamhet grundskola

Grundskolornas meritvärden har ökat på samtliga skolor för de elever som i våras gick ut årskurs nio. Meritvärdet totalt för Håbo kommunala grundskolor exklusive små kommun-gemensamma undervisningsgrupper är i år 228,46 meritpoäng. Ingen av grundskolorna ligger under 200 meritpoäng vilket också visar på en större likvärdighet mellan skolor. Den skola där eleverna har högst meritvärde är Futurum med 251 meritpoäng. Det är dock är bit kvar innan meritvärdena är på samma nivå på alla skolor.

Våren 2020 har präglats av pandemin covid-19. Kostnader för vikarier till personal som varit sjuka och/eller är i riskgrupp har ökat i samband med pandemin. Omställning till en digital undervisning som delvis genomförts har krävt tid och resurser. Material har införskaffats som möjliggjort att skolorna arbetat utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Det första halvåret 2020 har kretsat kring att säkra upp och trygga skolan som arbetsplats för både personal och elever utifrån pandemin. Ett stort fokus har varit att ta fram konsekvens-analyser och handlingsplaner utifrån det aktuella läget tillsammans med grundskolans ledningsgrupp och därefter på respektive skola. Arbetet med att snabbt kompetensutveckla arbetslag i digitala verktyg och digitala läromedel har varit viktigt för att stå förberedd inför en eventuell skolstängning. Grundskolans verksamhetsutvecklare är ett stort stöd i det arbetet. Kompetensutvecklingen har gjort att alla lärare är väl förberedda att ha fjärr- och distans-undervisning samtidigt som elever varit på plats fysiskt i skolan. En mycket positiv effekt är att pedagoger har fått en ökad kompetens vad gäller digitala verktyg och digital undervisning.

Pandemin innebar att åk 8 inte kunde genomföra sin praktik under våren och en plan för alternativa aktiviteter under hösten tas fram.

Grundskolorna i Håbo kommun har ett pågående förbättringsarbete som på lång sikt ska resultera i en verksamhet som ännu mer präglas av likvärdighet för alla elever och en tillgänglighet så att varje elev kan tillgodogöra sig de mål som finns i läroplanen. Det ska inte spela någon roll vilken av Håbo kommuns skolor eleven går på. Arbetet utgår från ett

välgrundat systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer i stöd- och styrkedjan. Ett systematiskt och hållbart kvalitets- och analysarbetet är en del av grundskolans utvecklingsarbete.

Utveckling av undervisningen pågår ständigt i varje klassrum. Under året finns insatser som stärker målet. De insatserna är:

- Utbildning för förstelärare och skolledare, totalt cirka 35 personer med stöd av SPSM, (Specialpedagogiska skolmyndigheten) Insatsens innehåll är att stärka tillgängligheten i lärmiljön pedagogiskt/undervisningen, socialt och fysiskt så att alla elever får den för dem bästa möjligheten till kunskapsutveckling och god undervisning.
- Ledning- och styrning matematik, en satsning för elever i förskoleklass till årskurs 3. Syftet är att utveckla undervisningen och öka måluppfyllelsen i matematik.
- SBS, samverkan för bästa skola, ett treårigt projekt. Två av Håbos grundskolor har fått möjligheten att delta i Skolverkets satsning för att utveckla skolor. Utifrån en kartläggning ser skolan över vad som behöver utvecklas för att eleverna ska öka sin måluppfyllelse.

De nämnda insatserna ger redan resultat för eleverna vilket är synligt i de måldialoger som förvaltningen genomför. Skolornas insatser är mer stringenta och kvalitetsarbetet blir mer fördjupat och systematiskt. Elevers resultat på tester som DLS och LS (läs- och skrivtester som genomförs i åk 2, 4 och 7) ger positiva resultat.

De insatser som nu görs ger energi och kraft och är starkande vilket gör att skolornas attraktivitet ökar. Varumärket Håbo kommuns grundskola får fler aktörer att visa intresse, attraktiviteten för kommunen som arbetsgivare ökar.

I rektorsgruppen är det från höstterminen fyra nya rektorer. Tre av rektorena är internrekryterade och även det visar på att grundskolan lever upp till målet med att vara en kommun där medarbetare kan växa och utvecklas. Kommunen tar tillvara den kompetens som finns och stabiliteten i ledningsgruppen är riktigt bra.

Behovet av grundskoleplatser är stort och det är svårt att placera elever då tillgången på platser är mycket begränsad. Flera skolplatser krävs för att tillgodose behovet eftersom antalet barn ökar hela tiden.

Futurum har varit under om- och tillbyggnad under flera år. En försening i projektet har skett med anledning av att allvarliga arbetsmiljöproblem i mellanbyggnaden upptäcktes under våren 2020, vilket har lett till oförutsedda kostnader. Arbetsmiljöproblemen är orsakade av mögel och en snar utrymning av lokalerna krävdes. Under slutet av vårterminen hade skolan undervisning för de berörda eleverna i alternativa lokaler i skolan, bland annat i idrotts-hallarna. Sanering av de skadade lokalerna pågår hela hösten och beräknas vara klar i slutet av året. Med anledning av detta har flera paviljonger har hyrts in. Det medför en ökad driftkostnad och genererar även en ökning av andra kostnader med omkring 400 000 kronor för bland annat flytt, containrar, företagshälsovård och ökat behov av administrativ personal.

12.2.3 Verksamhet gymnasieskola

Yrkesprogrammet Barn- och fritid har startat höstterminen 2020 med mycket goda söksiffror. Detsamma gäller skolans övriga utbildningar.

Effektiviseringar har genomförts genom att integrera programmet språkintrödnation med övriga introduktionsprogram, då elevantalet i det förra minskat kraftigt under föregående läsår. Budgeten för båda programmen stärks och inkluderingen för eleverna stärks.

Det kommunala aktivitetsansvaret är sedan läsårsstart en del av Fridegårdsgymnasiets organisation för studie- och yrkesvägledning. Genom detta stärks samarbetet med vuxenutbildningen och introduktionsprogrammen, som är de primära mottagarna av ungdomar inom KAA (kommunala aktivitetsansvaret). Ett nära samarbete med studie- och yrkesvägledningen

på de nationella programmen kan också fånga upp elever som hoppar av utbildningar på ett mer effektivt sätt.

Arbetet med att säkerställa en god planering och uppföljning av ekonomin på kommunens eget gymnasium har under våren 2020 fortgått med införande av rollen skolintendent.

Ny rektor är tillträdd med tydligt fokus på det pedagogiska ledarskapet och verksamhetschef på heltid har förstärkt processerna kring den politiska styrningen och förvaltningen av kompetensområdet gymnasium och vuxenutbildning.

En förstudie för en större gymnasieskola i Håbo kommun pågår eftersom behovet av gymnasieplatser ökar i Håbo och i samverkansområdena.

Planering för att ge större möjligheter för analys och underlag för budgetering och uppföljning av gymnasium köp är igångsatt.

Regionsamverkan Storsthlm har under året utvecklats genom att nätverk för samverkan bildats inom de geografiska branschklustren. Håbo ingår i kluster nordväst tillsammans med Upplands-Bro, Järfälla, Sigtuna, Upplands Väsby och Sollentuna.

12.2.4 Verksamhet vuxenutbildning

Håbo vuxenutbildning har ingått samverkansavtal med Upplands Bro vuxenutbildning för SFI (svenska för invandrare), grundläggande vuxenutbildning och vuxenutbildning på gymnasienivå. Genom att avtalet innefattar administration kring mottagande och antagande effektiviseras Håbo vuxenutbildnings administration avsevärt, liksom kvalitén på utbildningen.

Håbo vuxenutbildning har också genomfört upphandling av främst yrkesutbildningar och distanskurser.

Under året granskades också vuxenutbildningen av kommunens internrevision vad gäller plan för insyn och uppföljning av externa utövare. Barn- och utbildningsförvaltningen uppfyllde lagkraven till större delar.

12.2.5 Administration

Upphandling av ett nytt elevhanteringssystem pågår, vilket kommer att effektivisera och förbättra handläggning, dokumentation av elevers kunskapsutveckling, närvaroregistrering med mera. Skolskjutsleverantör och handläggningssystem för skolskjuts är också under pågående upphandling.

Arbetet med att anpassa och kvalitetssäkra verksamheten för att svara upp mot dataskyddsförordningen (GDPR) är ständigt pågående.

12.3 Uppföljning kvalitet och mål

12.3.1 Perspektiv: Målgrupp

12.3.1.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Varje barn och elev får utifrån sina förutsättningar möjlighet att utveckla sina kunskaper och förmågor maximalt.

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Skolverket kommer från och med september att endast publicera statistik på riksnivå. Statistik om enskilda skolor kommer inte att publiceras. Detta efter en dom som menar att uppgifter om friskolors elevsammansättning och betyg är affärshemligheter. Med anledning av detta kan inte kvalitetsmåten från Kolada hämtas in i systemet och utgöra underlag för analys av resultat.

Statistiken framtagen i kommunen visar att meritvärdet i de kommunala skolorna för årskurs 9 har ökat från 217 år 2019 till 228,5 år 2020. Detta är en mycket positiv utveckling och grundskolorna arbetar målmedvetet för att bibehålla och höja resultatet ytterligare. Övriga kvalitetsmått finns inte att hämta i den lokalt framtagna statistiken.

Statistik för gymnasieskolan hämtades, liksom övrig skolstatistik, från Kolada innan förändringen gällande sekretessen. De kvalitetsmått som barn- och utbildningsförvaltningen har haft för avsikt att följa finns inte att tillgå för gymnasiet i den statistik som finns lokalt.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	216	226	217	
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), genomsnitt (17 ämnen)	223	231	220	
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	86,8%	87,8%	79,1%	
Elever i åk. 9 som är behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen, kommunala skolor, andel (%)	82,7%	84,7%	77%	
Elever i åk. 9 som är behöriga till estetiska programmet, kommunala skolor, andel (%)	86,4%	86,5%	78,3%	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%)	57%	55,5%	58,4%	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, lägeskommun, andel (%)	65,7%	65,1%	62,4%	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	53,2%	44,6%	36%	

12.3.1.2 Utvecklingsmål: Ökad måluppfyllelse avseende studieresultat

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Egen statistik

Grundskola VT2020

Enligt egen statistik är meritvärdet 228,5 för årskurs 9. Grundskolorna har genomfört flera kvalitetshöjande insatser och även arbetat med handlingsplaner för årskurs 9 i syfte att höja elevernas resultat, vilket har gett avsedd effekt.

Gymnasiet VT2020

Program	Antal elever	Examen	Studiebevis	Examen %	Studiebevis %	Meritpoäng
EK	29	25	4	86 %	14 %	14,3
NA	28	19	9	68 %	32 %	13,3
SA	50	40	10	80 %	20 %	12,1
TE	26	19	7	73 %	27 %	14,1
Summa	133	103	30	77 %	23 %	13,45

Nyckelindikatorer från Kolada kan inte kommenteras då resultat inte finns att tillgå eftersom förändrad sekretess gör att den officiella statistiken inte publiceras på enhetsnivå.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), genomsnitt (17 ämnen)	220			
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	217			
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	58,4%			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	62,4%			

12.3.1.3 Utvecklingsmål: Elevers självledarskap kring den egna hälsan ska öka

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Analys genomförs inte i detta område i samband med delårsuppföljningen. Uppföljning sker per helår.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Antal spontanbesök hos skolsköterska ska ha minskat	2 134			
Andel (%) chefer i BoU som har gått ABC mot psykisk ohälsa	2,86 %			

12.3.1.4 Utvecklingsmål: Trygg och Tillgänglig lärmiljö

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Skolenkätens resultat för år 5, åk 9 och gymnasiet saknas i utfallet. Enkäten genomförs vartannat år.

Grundskola, elevenkäter

Nöjdheten och uppfattningen att skola arbetar aktivt för att förhindra kränkande behandling är högre i de yngre åldrarna. Ett arbete pågår där elever intervjuas i syfte att få en tydligare bild av hur eleverna upplever undervisningen och skolan som helhet. Resultatet av arbetet kommer att ligga till grund för utvecklingsarbete på skolorna.

Grundskola, enkät vårdnadshavare

Nöjdheten hos vårdnadshavarna ligger på samma nivå som genomsnittet beräknat på alla elever åk 3-9. Vårdnadshavare anser i högre grad att skolan arbetar aktivt för att förhindra kränkande behandling än elever i åk 6-9 anser, men i lägre grad än elever i åk 3-5 anser.

Förskola, enkät vårdnadshavare

Generellt uttrycker vårdnadshavare en hög nöjdhet med sina barns förskola. Utfallet är högre än måltalet.

Gymnasieskola, gymnasieantagningens årliga enkät för jämförelse av skolor

Utfallet 2020 indikerar att eleverna känt sig mer otrygga under rådande pandemi. Enkäten genomfördes i månadskiftet februari mars. Detta antagande styrks också av enhetens egna återkommande enkäter under vårterminen. Jämförelsetalet för samverkansområdet Storstockholm var 2020 64%.Utfall 2020 85% känner sig helt trygga på Fridegårdsgymnasiet. Utfall 2019 90% känner sig helt trygga på Fridegårdsgymnasiet

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Tillgänglig lärmiljö; Observationer	-			
Elevenkät åk 3-5 "Jag är nöjd med min skola som helhet."	86,5%	90%	86,5%	96,11%
Elevenkät åk 6-9 "Jag är nöjd med min skola som helhet."	66,2%	90%	66,2%	73,56%
Enkät vårdnadshavare i förskolan "Jag är nöjd med mitt barns förskola som helhet."	92%	90%	92%	102,22%
Enkät vårdnadshavare grundskolan "Jag är nöjd med mitt barns skola som helhet."	75,9%	90%	75,9%	84,33%
Elever i åk 5: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)				
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)				
Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%).		100%		
Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling (%)		90%		

12.3.2 Perspektiv: Verksamhet

12.3.2.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Attraktiv skolkommun

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Utfallet visar en positiv trend från 2017 och framåt.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjd Medborgar-Index - Förskolan	62	59	63	
Nöjd Medborgar-Index - Grundskola	51	52	54	
Nöjd Medborgar-Index - Gymnasieskola	55	62	63	

12.3.2.2 Utvecklingsmål: Ökad effektivitet i verksamheten

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Analys genomförs inte i detta område i samband med delårsuppföljningen.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Antal (st) enheter som har ett systematiskt arbete och nedskrivna rutiner gällande SBA	100%			
Antal (st) enheter som har ett systematiskt arbete och nedskrivna rutiner gällande arbetsmiljön	90 %			
Antal (st) enheter som har ett systematiskt arbete och nedskrivna rutiner gällande miljö och hälsa.	70 %			
Andel (%) av våra enhetschefer upplever att de får ett bra stöd av förvaltningen				
Budgeten är i balans	-23,4	0		

12.3.2.3 Utvecklingsmål: Säkerställa kontinuitet i verksamheten utifrån risk och sårbarhetsanalys (RSA)

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Alla enheter har arbetat med att skapa kontinuitetsplaner i samband med corona avseende hantering av personalfrånvaro. Detta innebär att utfallet beträffande att minst två kontinuitetsplaner ska färdigställas är att till hälften nått relaterat till måltalet.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Rutiner och organisation för kris- och beredskap finns på samtliga nivåer i organisationen	100 %			
Minst två kontinuitetsplaner färdigställs per år			50%	

12.3.3 Perspektiv: Medarbetare

12.3.3.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Medarbetare med hög kompetens

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Kvalitetsmått gällande legitimerade lärare i förskola, grundskola och gymnasieskola följs inte upp i delårsrapporten med anledning av att officiell statistik inte publiceras.

Sjukfrånvaron kan inte analyseras relaterat till tidigare utfall med tanke på att pandemin har påverkat situationen väldigt mycket.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Heltidstjänster med förskollärarlegitimation, kommunal regi, andel (%)	28%	31%	29%	
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola, kommunala skolor, andel (%)	60,1%	64%	60,9%	
Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)	83,9%	85,8%	86,1%	
Personalomsättning (%)	10,9%	10,9%	10,5%	10,5%

Kvalitetsmätt	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Andel (%) sjukfrånvaro totalt för förvaltningen	6,2%	6,3%	6,1%	

12.3.3.2 Utvecklingsmål: Attrahera och behålla kompetens

— Ingen bedömning har genomförts

Analys

Uppföljning sker per helår.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Jag får använda hela min kompetens i mitt arbete	80%			
Jag känner kontroll över mina arbetsuppgifter				
Jag kan utvecklas vidare som medarbetare i Håbo kommun				
Jag är delaktig i utveckling och kan påverka verksamheten där jag arbetar.				

12.3.4 Perspektiv: Ekonomi

12.3.4.1 Kritisk kvalitetsfaktor: God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv, och ett ekonomiskt ansvar.

Ingen bedömning har genomförts

Kvalitetsmätt	Avvikelse 2017	Avvikelse 2018	Avvikelse 2019	Avvikelse 2020
Ekonomiskt utfall				

12.3.4.2 Utvecklingsmål: Ekonomi i balans i alla verksamheter

■ Inte uppfyllt

Analys

Fortsatt arbete pågår för budget i balans. Bedömningen är dock att årsredovisningen kommer att visa ett underskott.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Budgeten är i balans	-23,4	0		

12.4 Volym- och resursmätt

12.4.1 Volymmätt

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Antal barn i förskola, egen regi	1 117	1 141	1 007	1 145	1 122
Antal barn i förskola, annan huvudman	203	196	197	212	232
Antal barn i pedagogisk omsorg, annan huvudman	15	17	12	12	9
Antal barn i fritidshem, egen regi	1 061	1 059	1 087	1 080	1 009
Antal barn i fritidshem, annan huvudman	169	167	148	162	151
Antal barn i förskoleklass, egen regi	245	240	274	265	267
Antal barn i förskoleklass, annan huvudman	37	38	35	37	35
Antal barn i grundskola, egen regi	2 312	2 312	2 297	2 343	2 304
Antal barn i grundskola, annan huvudman	531	527	531	536	535
Antal barn i grundsärskola, egen regi	15	14	21	15,5	17,5
Antal elever i gymnasieskola, egen regi	554	544	507	573,5	515
Antal elever i gymnasieskola, annan huvudman	511	491	543	526	543
Antal elever i gymnasiesärskola, egen regi	23	20	10	22	10
Antal elever i gymnasiesärskola, annan huvudman	2	2	2	2	2

Antal barn i förskola, egen regi

23 barn färre än budgeterat på grund av att fristående verksamhet har ökat antal förskoleplatser. En ny förskola har öppnat och två andra av de fristående förskolorna har utökat sin kapacitet.

Antal barn i förskola, annan huvudman

En ökning med 20 barn jämfört med budget.

Antal barn i fritidshem, egen regi

En oväntad nedgång av antal barn placerade i fritidshemmet, både egen regi och annan huvudman. En trolig orsak är pandemin och många hemarbetande vårdnadshavare.

Antal barn i fritidshem, annan huvudman

En oväntad nedgång av antal barn placerade i fritidshemmet, både egen regi och annan huvudman. En trolig orsak är pandemin och många hemarbetande vårdnadshavare.

Antal barn i grundskola, egen regi

39 färre elever än budgeterat.

Antal barn i grundsärskola, egen regi

2 barn fler i grundsärskola jämfört med budget.

Antal elever i gymnasieskola, egen regi

En av orsakerna till att det är färre elever än budgeterat på gymnasiet, egen regi är att färre har

antagits höstterminen 2020 på Fridegårdsgymnasiets Introduktionsprogram och att 4 platser i klassen NA20 är vakanta.

Antal elever i gymnasieskola, annan huvudman

17 fler elever än budgeterat är antagna på gymnasier med annan huvudman.

12.4.2 Resursmätt

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Kostnad kr per inskrivet barn i förskolan, egen regi	108 524	70 842	78 161	110 696	107 503
Kostnad kr per inskrivet barn i fritidshem, egen regi	23 533	15 795	14 901	21 956	25 677
Kostnad kr per inskriven elev i förskoleklass, egen regi	50 856	29 434	31 051	44 060	54 131
Kostnad kr per inskriven elev i grundskola, egen regi	94 813	65 352	62 118	90 076	96 795
Kostnad kr per inskriven elev i gymnasieskola, egen regi	64 601	47 579	56 252	75 222	76 103

Kostnad kr per inskrivet barn i förskolan, egen regi

Kostnaden per inskrivet barn är lägre än budgeterat trots att färre barn är i verksamheten. Viss anpassning av verksamheten har skett i syfte att effektivisera. Delar av planerade anpassningar har inte genomförts.

12.5 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Barn och utbildningsnämnd	-542	-504	-363	-504	
Nämndadministration	-351	-365	-186	-312	53
Allmän kulturverksamhet	-614	-673	-233	-620	53
Musikskola	-5 938	-6 344	-4 504	-6 344	
Öppen förskola	-2 207	-2 300	-1 403	-2 300	
Omsorg på OB-tid	-3 356	-2 071	-2 035	-3 390	-1 319
Förskola	-144 564	-148 306	-95 861	-147 582	724
Pedagogisk omsorg	-1 248	-1 053	-610	-790	263
Fritidshem	-28 992	-28 081	-18 546	-29 662	-1 581
Förskoleklass	-14 481	-13 346	-9 525	-16 045	-2 699
Grundskola	-267 421	-264 620	-171 739	-268 768	-4 148
Grundsärskola	-6 459	-7 616	-5 009	-9 623	-2 007
Gymnasieskola	-95 913	-102 825	-69 298	-101 162	1 663
Gymnasiesärskola	-8 381	-7 497	-4 478	-6 729	768
Grundl vuxenutbildning	-631	-870	-245	-636	234
Gymnasial vuxenutbildning	-1 171	-3 412	-1 348	-1 971	1 441
Särvux	-879	-997	-533	-977	20
Aktivitetsansvaret	-1 212	-600	-557	-600	
Svenska för invandrare	-2 810	-1 216	298	-2 890	-1 674
Övergripande verksamhet	-25 558	-25 480	-19 169	-36 752	-11 272
Summa	-612 728	-618 176	-405 344	-637 657	-19 481

Barn och utbildningsnämnden tillförs 1,2 miljoner kronor i budget för lönesatsning, enligt ett förslag som beslutas av kommunfullmäktige i samband med delårsrapporten. Beloppet ingår i budget år 2020 i tabellen.

12.6 Kommentarer till driftredovisning

Barn och utbildningsnämnden redovisar ett underskott med 19,5 miljoner kronor för året 2020, vilket är en förbättring med 10,8 miljoner kronor sedan föregående prognos. Förbättringen beror på genomförda effektiviseringar i verksamheterna, men också på att volymer, föräldraavgifter, köp och sälj av skolplatser inte var kvalitetssäkrade i föregående prognos.

Omsorg på OB-tid underskott 1,3 miljoner kronor

Behovet av omsorg på obekvämt arbetstid har sjunkit och prognosen är att volymerna blir fortsatt låga under hösten. Personalresursen kommer inte kunna anpassas under hösten.

Förskola överskott 724 000 kronor

Färre barn än budgeterat är inskrivna i de kommunala förskolorna och flera barn är inskrivna i förskolor med annan huvudman. När flera barn är inskrivna hos annan huvudman ökar kostnaderna. Föräldraavgifter samt sålda platser ligger högre än budgeterat, vilket ger en ökad intäkt.

För verksamheterna förskola i egen regi finns ett underskott på 675 000 kronor. Underskottet beror till stor del på att planerad omorganisation av verksamhet uteblivit. Andra orsaker till underskottet beror på uteblivna föräldraintäkter då egen regi har färre inskrivna barn än

beräknat samt att behovet av enskilda resurser har ökat i verksamheten.

Kostnaderna för måltider och kökspersonal är lägre än budgeterat.

Pedagogisk omsorg överskott 263 000 kronor

Färre barn inskrivna barn ger ett överskott. En dagbarnvårdare har slutat under året.

Fritidshem underskott 1,6 miljoner kronor

I egen och annan regi är färre barn inskrivna på fritids. Detta är en trend som förvaltningen inte har sett tidigare. Då antalet barn är färre kommer även intäkten i form av föräldraavgifter att bli lägre än budgeterat. Totalt sett prognostiseras ett överskott på 2,1 miljoner kronor för köp av fritidshemsplatser eftersom färre platser köps.

Fritidshem egen regi har ett underskott på totalt 3,7 miljoner kronor. Vårdnadshavare har i större utsträckning än tidigare valt att inte ha sitt barn på fritidshem i slutet av vårterminen 2020 och början på höstterminen 2020. Anledningen till att färre barn är inskrivna i fritidshem, både i egen och annan regi, kan bland annat bero på Covid-19. Fler vårdnadshavare arbetar hemifrån och har då möjligheten att ha omsorg om sitt barn i hemmet.

Förskoleklass underskott 2,7 miljoner kronor

Antalet inskrivna barn är enligt budgeterat antal. Något flera barn går i egen regi.

Förskoleklass egen regi har ett underskott på totalt 3 miljoner kronor.

Förskoleklass är nu en obligatorisk skolform och med det har följt en stringens i uppdraget. En kartläggning av alla elevers språkliga medvetenhet och matematiska tänkande ska genomföras. Att genomföra kartläggningen, åtgärda och följa upp den kräver tid och resurser. En utökning av behöriga lärare samt resursförstärkning har genomförts för att säkerställa att lagkravet uppnås.

Grundskola underskott 4,1 miljoner kronor

Antalet barn är färre än budgeterat vilket innebär en minskad kostnad för elevsättning med 6 miljoner kronor. Även ett ökat antal sålda skolplatser och mer statsbidrag bidrar till ett överskott för övergripande resursfördelning 7,3 miljoner kronor.

Grundskolor i egen regi har ett underskott på 13,5 miljoner kronor. Kommunala grundskolornas underskott kvarstår trots att åtgärder har gjorts.

Prognosen är att covid -19 medför ökade kostnader med 1,3 miljoner kronor till årets slut, se rubrik 6.3.

En fristående enhet har utökat med ytterligare en klass. vilket kommunen fick kännedom om i slutet av vårterminen. Det ger konsekvenser med minskade elevintäkter i egen regi. Två skolor hade redan anställt lärare utifrån förväntat elevantal hösten 2020. Effekten blir 2,1 miljoner kronor i kostnad som bidrar till underskottet, det vill säga förlorade intäkter på 734 000 kronor och ökade kostnader för två tillsatta lärartjänster, totalt 1,4 miljoner kronor.

På två skolor är klassrummen små och kan inte ha det önskvärda elevtalet vilket medför högre kostnader. Avsaknad av matsal på en skola gör att fler personella resurser krävs för att äta i klassrummen. Det medför en särskilt stor påverkan under pandemin.

Kostnader för genomförande av digitaliseringsstrategin i form av fortbildning och komplettering av digitala verktyg ger en ökad kostnad med omkring 300 000 kronor.

Utökning av timplanen i ämnena idrott och hälsa samt matematik på kräver rekrytering av flera behöriga lärare. Beräknad kostnad 1,5 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden avslog förslag till beslut av åtgärder som grundskolorna presenterade vid uppföljning av delårsboks slutet i mars. Dessa neddragningar skulle inneburit en effektivisering på 3,85 miljoner kronor.

Nyanställningar driver upp lönekostnader. Varje nyrekrytering av en behörig lärare då någon som har varit anställd länge slutar ger ökad lönekostnad på individnivå med omkring 10-15%. Lärarbristen, samt närheten till Stockholm, gör att lönenivåerna är höga.

Grundskolan fortsätter sitt arbete med att ta fram underlag för en hållbar ekonomisk verksamhet där grunduppdraget och det lagstadgade uppdraget är säkerställt.

Grundsärskola underskott 2 miljoner kronor

Anslaget för grundsärskolan i egen regi har i år minskat från 5,7 miljoner kronor 2019 till 4,97 miljoner kronor 2020. Det innebär en minskning med cirka 700 000 kronor.

Volymökning med 2 elever jämfört med budget. Personalkostnaderna är cirka 1,1 miljoner kronor högre än budgeterat med anledning av ökat elevantal.

Gymnasieskola överskott 1,6 miljoner kronor

Fler utbildningsplatser köps i samverkansområden, till följd av att fler platser säljs på kommunens enhet Fridegårdsgymnasiet. Detta påverkar prognosen för Fridegårdsgymnasiet och för gymnasiet som helhet.

Gymnasiesärskola överskott 760 000 kronor

Färre elever än budgeterat är antagna.

Grundläggande Vuxenutbildning överskott 234 000 kronor

Färre elever än beräknat är antagna. Fler elever kan tillkomma under hösten, då elever går vidare till studier på grundläggande nivå från SFI.

Gymnasial vuxenutbildning överskott 1, 4 miljoner kronor

Fler elever blir antagna under hösten. Speciellt denna höst är söktrycket högre. Eventuellt ökat statsbidrag, lägre personalkostnader än budgeterat och köp av flera platser påverkar prognosen.

SFI underskott 1,7 miljoner kronor

SFI har anslagsbudget och är en rättighetsutbildning. Detta medför att alla sökande med rätt till utbildningen antas. Det årliga anslaget för SFI behöver ses över, då flertalet antagna elever påbörjar sin utbildning med låg utbildningsnivå och kräver det längre utbildningsspåret.

Övergripande verksamhet underskott 11,3 miljoner kronor

Futurumskolan:

4,3 miljoner kronor av underskottet avser paviljonger på Futurum. Kostnaderna utgörs av hyra och markarbeten vid etablering av flera paviljonger inför hösten 2020. Ytterligare paviljonger inför hösten 2020 innebär en oförutsedd kostnad med anledning av att mögel har upptäckts på ännu en plats i skolan.

Vibyskolan:

7,9 miljoner kronor av underskottet avser upparbetade kostnader i avslutat projekt för ombyggnation av Vibyskolan (4,2 miljoner kronor) samt bokfört värde för skolan som behöver utranteras (3,7 miljoner kronor). Det är inte troligt att den upparbetade kostnaden för Viby kommer att leda till beslut om projekt där tidigare utredningsarbete kan användas. Därför tas den kostnaden med i driften.

Västerängsskolan:

Upparbetade kostnader om 5,4 miljoner kronor finns för det avslutade investeringsprojektet Västerängsskolan. De upparbetade kostnaderna för Västerängen kan troligen användas som en del av kommande projekt och finns därför inte i driften i prognosen för 2020.

Utredning som underlag för beslut om kommande projekt pågår gällande Vibyskolan och Västerängsskolans investeringsprojekt.

Underskottet kompenseras till viss del av personalvakanser på förvaltningen.

12.6.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Förskola

Förskola i egen regi visar ett underskott på 675 000 kronor. Främst beror underskottet på att planerad omorganisation av omsorg på obekvämt arbetstid uteblev då politiskt fattat beslut återtog. Verksamheten har svårt att vidta åtgärder för att nå en budget i balans innan årets slut då kostnaden för verksamheten omsorg på obekvämt arbetstid räknades bort i budgetarbetet inför 2020.

Grundskola egen regi

Grundskolorna i Håbo kommun består av en eller två paralleller förutom Futurum som är 3-4 paralleller, vilket gör att det är svårt att skapa effektiva lösningar i organisationen. Rektorer fortsätter att spara på allt som inte är lagstadgat. Anpassning till en slimmad ledningsorganisation har genomförts på alla skolor utom en. Verksamhetschef grundskola sammanställer de besparingsåtgärder som planeras framåt med tillhörande konsekvensanalys. Beslut om besparingar utifrån underlaget behöver tas i barn- och utbildningsnämnden utifrån den nivå på utbildning som önskas.

Fritidshem egen regi

Fritidshem i egen regi visar underskott på 3,7 miljoner kronor. Beräkning av antalet elever har inte varit överensstämmande med utfallet. Vid nästkommande budget ser skolorna över sina beräknade kostnader och gör anpassningar i den mån det är möjligt. Osäkerheten beträffande volymer kopplat till pandemin gör att svårigheter att anpassa personalresurser finns.

Förskoleklass egen regi

Förskoleklass i egen regi visar underskott med 3 miljoner kronor. En risk- och konsekvensanalys av nuvarande organisation utifrån uppdraget genomförs. Förslag tas fram på möjlig effektivisering med ökat elevantal i grupperna och minskning av personalresurser samt beskrivning av konsekvenser för organisationen.

Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning

Prognosen indikerar ingen risk att budgeten överskrids.

Svenska för invandrare, SFI

SFI har anslagsbudget och är en rättighetsutbildning. Det medför att alla sökande med rätt till utbildningen antas. Det är inte troligt att verksamheten har en ekonomi i balans vid årets slut eftersom andelen studerande med låg utbildningsnivå med behov av det längre utbildningsspåret ökat i kommunen.

	Redovisade åtgärder i marsrapport, tkr	Redovisade åtgärder i augustirapport, tkr
Underskott enligt prognos	-30 300	-19 481
Åtgärder för att komma i balans:		
Outnyttjad buffert	5 000	
Omorganisation grundskola, ej återsätt tjänster som upphör, mm	5 000	
Återstår att åtgärda	20 300	19 481
Summa (ska bli noll)	0	0

12.6.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Förvaltningens förslag till effektiviseringar i ekonomiuppföljningar har inte lett till beslut om åtgärder i nämnden:

Delårsuppföljning per mars 2020, underskott 30,1 miljoner kronor

BOU § 47 Dnr 2020/00008

Beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden godkänner delårsuppföljning per mars 2020 och ger förvaltningen i fortsatt uppdrag att redovisa åtgärder för att nå en budget i balans.
2. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att en ändring av Delårsuppföljning mars 2020 görs under punkt 2.1, rubrik grundskola och Åtgärder:
  - 1-3 stryks.
  - 4 formuleras om till "Slå ihop små klasser till större på cirka 30 elever. Svårt att genomföra på grund av lokalernas storlek".
  - 5 stryks.

BOU § 49 Dnr 2019/00234 Beslut gällande enheten omsorg på obekväm arbetstid

Beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att upphäva beslut från 2020-01- 29 § 7 gällande omorganisation av enheten Omsorg på obekväm arbetstid.
2. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att upphäva beslut från 2020-02- 26 § 31 gällande uppdraget att undersöka alternativ för att på ett kostnadseffektivt sätt lösa barnomsorg för barn 1- 5 år under nattetid, som ett komplement till redan beslutad verksamhet för omsorg på obekväm arbetstid.

12.6.3 Ekonomiska effekter av covid-19

Förskola

Ett ökat vikariebehov under första delen av hösten gör att prognosen för den ekonomiska effekten av covid -19 beräknas bli högre under andra halvan av 2020.

Fritidshem, förskoleklass, grundsärskola och grundskola

Kostnaderna utgörs främst av personalkostnader. Alla uppkomna personalkostnader är inte bokförda som en ekonomisk effekt av covid -19 ännu. Detta kommer att rättas. Uppskattad kostnad som inte är bokförd är 300 000 kronor. Vikariekostnaden som en effekt av covid -19 beräknas vara på ungefär samma nivå under resterande del av året.

Gymnasiet och gymnasiesärskolan

Under hösten anlitas av kommunen upphandlat städföretag för extra städning på grund av covid-19. Matersättning kommer att utgå till elever i årskurs 2 och 3, som under perioden vecka 35- 38 läst på distans varannan vecka. Övriga kostnader är inköp av teknisk utrustning och anlåtande av vikarier.

Barn- och utbildningskontoret

Under hösten kommer en konsult att hyras in för att komma ikapp med arbetsuppgifter som ligger efter med anledning av covid-19. Kostnaden beräknas bli omkring 200 000 kronor.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Förskola	-11	-35
Fritidshem	-223	-550
Förskoleklass	-39	-50
Grundskola	-548	-1 300
Grundsärskola	-2	-5
Gymnasieskola	-127	-390
Gymnasiesärskola	-3	-6
Övergripande verksamhet	-90	-300
<i>Ej bokfört:</i>		
Grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem	-260	
Grundsärskola	-40	
Summa	-1 343	-2 636

12.7 Investeringsredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
Verksamhetsanpassningar	-3 751	-5 500	0	-2 750	2 750
Inventarier	-2 222	-7 728	-464	-4 900	2 828
Summa	-5 973	-13 228	-464	-7 650	5 578

Förskola

Ingen verksamhetsanpassning är planerad under 2020.

Planerade inköp av inventarier för att anpassa och utveckla lärmiljöer ur barns perspektiv på 9 avdelningar har genomförts enligt löpande övergripande plan.

Grundskola

Behov av verksamhetsanpassning finns på Gröna Dalenskolan och Gransätterskolan. Verksamhetsanpassningarna är inte prissatta av fastighetsavdelningen. Bedömningen är att kostnaden blir högst hälften av budgeterade medel.

Gymnasiet

Planerade inköp av inventarier: 75 000 kronor

12.8 Förväntad utveckling

Medborgare blir allt mer digitala och förväntar sig snabba, lättillgängliga och lättförståeliga ärendeprocesser dygnet runt. Förvaltningen behöver möta det behovet där det är möjligt med kvalitativa och rättssäkra processer och stödsystem.

Förvaltningen har ett pågående arbete för att granska siffror och effektivisera organisationen för grundskolan. En uträkning kring nyckeltal samt kostnader pågår. Ett konkret underlag som beskriver en skolas kostnader utifrån lagstadgade krav håller på att tas fram. De intäkter som efter dessa kostnader tas bort finns kvar är de som skolan kan använda till stödinsatser, profilering och annat som skolan behöver.

Då elevkullarna i grundskolan ökar så ökar också söktrycket från Håboelever, men också från grannkommunerna. Barn- och utbildningsförvaltningen beräknar att gymnasiet även fortsättningsvis kommer att ha cirka 25% av eleverna från annan kommun, vilket innebär ett ökat behov av att köpa gymnasieplatser från annan huvudman.

13 Vård- och omsorgsnämnden

13.1 Sammanfattning

Verksamhet

Den enskilt största händelsen inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Alla verksamheter inom nämndens område har påverkats direkt eller indirekt. Året har präglats av att minska smittspridning och hitta nya sätt och metoder och anpassa dessa former för att möta brukare, anhöriga och medarbetare. Distansarbete och digitala möten har blivit en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsuppdrag. Kärnuppdraget, tillgängligheten och utredningstid mot kommunens medborgare har påverkats.

Måluppfyllelse

Nämnden kommer delvis uppfylla sina mål per augusti.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämnden lämnar en prognos på ett överskott om 12,1 miljoner kronor. Prognosen tar hänsyn till både merkostnader och förväntade statsbidrag till följd av covid-19.

13.2 Väsentliga händelser

Den enskilt största händelsen inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Alla verksamheter inom nämndens område har påverkats direkt eller indirekt. Året har präglats av att minska smittspridning och hitta nya sätt och metoder och anpassa dessa former för att möta brukare, anhöriga och medarbetare. Distansarbete och digitala möten har blivit en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsuppdrag. Kärnuppdraget, tillgängligheten och utredningstid mot kommunens medborgare har påverkats. Pandemin har även medfört att delar av förvaltningen har lagt ordinarie arbetsuppgifter åt sidan för att fokusera på nya uppgifter inom kommunens och förvaltningens krisledning.

Under våren fick nämnden stänga en rad verksamheter som åtgärd för att minska smittspridning. Folkhälsomyndigheten gick ut med nya rekommendationer där anställda rekommenderades att vara hemma från arbetet vid minsta tecken på förkylningssymtom. Anställda som bedömdes tillhöra riskgrupper arbetsbefriades. Rekommendationen bidrog till en hög frånvaro av anställda inom olika utförarverksamheter. Nämnden prioriterade vilka verksamheter som skulle stängas för att minska smittspridning och förse mer personalintensiva verksamheter med vikarier, i syfte att kunna utföra kärnuppdraget. Verksamheter som stängde under våren var bland annat öppen träffpunkt för äldre, restaurang Pomona, Dalängens dagverksamhet, daglig verksamhet LSS, korttidsboendet på Plommonvägen 6.

Flera verksamheter har helt eller delvis varit stängda sedan slutet av mars för att minska smittspridning. Brukarna har erbjudits utökade insatser i hemmet. En del brukare har av sagt sig hemtjänst under våren med rädsla för att bli smittade. Under sommaren abonnerade nämnden på fyra korttidsplatser för demens utanför kommunen för att kunna tillmötesgå behovet av korttidsplatser.

Under våren och sommaren har nämnden successivt öppnat upp delar av verksamheterna som tidigare stängts ner, nu i anpassad form, för att motverka isolering och psykisk ohälsa. Trots vidtagna åtgärder har signaler från brukare och anhöriga varit att behovet inte har kunnat tillgodoses fullt ut.

Den 27 mars infördes besöksförbud på kommunens äldreboenden för att minska risken att de

boende skulle smittas av coronaviruset. En rad aktiviteter har genomförts av nämndens utförarverksamheter, kultur- och fritidsnämnden och civilsamhället för att underlätta isoleringen.

Förvaltningsledningen och samtliga chefer inom utförarverksamheterna har under våren och sommaren arbetat på helgerna för att bidra till ett närvarande ledarskap och hantera den mängd av frågor som uppstått från medborgare, anhöriga, brukare, övriga myndigheter och anställda. Även biståndsenheten har varit bemannad på helger och röda dagar för att möta upp det ökade behovet. Vidtagna åtgärder upphörde den 31 augusti.

Ett stort fokus har lagts på att, via kommunens hemsida, kommunicera ut till kommuninvånarna nämndens vidtagna åtgärder på grund av pandemin.

Nämnden har inte haft någon smitta i sina verksamheter sedan den 9 maj.

Den första januari 2020 så trädde nämndens nya organisation inom socialförvaltningen i kraft. Omorganiseringen består i att två nya avdelningar, avdelningen för samverkan, kvalitet och utveckling som skall ge större fokus på kvalitet- och utvecklingsfrågor och den nya avdelningen för barn, unga och vuxna, vars syfte är att stärka samverkan mellan myndighetens olika enheter. Ett pågående arbete sker att forma de nya avdelningarna.

För avdelningen för samverkan, kvalitet och utveckling har den pågående pandemin inneburit att stora delar av avdelningen behövt prioritera om till andra arbetsuppgifter, vilket gör att kvalitet- och utvecklingsfrågorna delvis lagts åt sidan under året.

I somras blev upphandlingen av nio särskilt boendeplatser för äldre klart. Tillsammans bildar platserna en avdelning. I juli flyttade brukarna in på Villa Idun i Enköping och den 31 augusti var det fullbelagt.

13.3 Uppföljning kvalitet och mål

13.3.1 Perspektiv: Målgrupp

13.3.1.1 Utvecklingsmål: Utveckla nämndens arbete med att skapa möjligheter för den enskilde att tillvarata sina egna förmågor

◆ Delvis uppfyllt

Analys

I socialtjänstlagens portalparagraf står det:

"Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser."

Socialtjänstlag (2001:453)

Nämndens verksamheter är komplexa och spänner över en stor mängd olika inriktningar och det är individens behov och förutsättningar som ska vara en avgörande utgångspunkt i planeringen av insatserna. Tillsammans ställer det stora krav på kompetens hos medarbetare och ledning för att kunna erbjuda en individualiserad stöd- service- och omsorgsverksamhet som ger den enskilde individen möjlighet att ta tillvara sina egna resurser.

Den pågående pandemin har kraftigt begränsat förvaltningens möjligheter att arbeta med utvecklingsfrågor då resurserna i huvudsak gått till att hantera den rådande krisen. I förvaltningens arbete ingår det dock alltid att arbeta för att frigöra den enskildes egna resurser och det arbetet fortlöper både i kontakten med enskilda och i handläggningen av enskilda ärenden.

Inom nämndens verksamhetsområde har förvaltningen i begränsad omfattning kunnat arbeta vidare med att tillföra kompetensresurser och genomföra kompetensutvecklingsinsatser.

Förvaltningen bedömer att utvecklingsarbetet kommer att behöva fortskrida under resten av året och även under år 2021.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

13.3.2 Perspektiv: Verksamhet

13.3.2.1 Utvecklingsmål: Kvalitetssäkrad dokumentation i individärenden inom nämndens verksamheter

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Nämnden bedömer att måluppfyllelsen avseende kvalitetssäkrad dokumentation delvis är uppfylld. Vissa områden bedöms fungera mer tillfredsställande och vara mer kvalitetssäkrat. Inom några verksamheter genomförs egenkontroller av dokumentation som en kvalitetssäkring. Egenkontrollerna kan utvecklas till att bli mer systematiska och dokumenteras ytterligare. Det finns dock fortsatta utmaningar i att stärka verksamheternas arbete med dokumentation och behoven bedöms se olika ut inom olika verksamheter.

Nämnden kvalitetssäkrar genom internkontroll. I nämndens internkontrollplan för 2020 ingår att kvalitetsgranska och säkra dokumentationen mellan myndighetsbeslutet och verkställande

uppdrag. Granskningen inriktas till myndighetsutövande verksamheter inom socialpsykiatri, äldreomsorg och LSS utifrån beslut om insats. Kontrollen görs mot upprättad genomförandeplan för att säkerställa att uppdraget tillgodoser den enskildes behov av stöd utifrån fattat beslut. Kontrollen är planerad att genomföras under hösten 2020 och kan ses som en del mot att uppnå nämndens mål.

Vid genomgång av rapporterade avvikelser för perioden januari till och med juni framkommer vissa brister inom området dokumentation. Om medarbetarna bättre kunnat dokumentera och ta del av dokumentationen på plats hade vissa avvikelser kunnat undvikas. Förvaltningen konstaterar att det finns ett behov av att utveckla den digitala tekniken för att kunna dokumentera hos brukaren som ett led att säkra kvaliteten och minska risken för avvikelser.

Nämndens verksamheter har på grund av rådande pandemi till fullo inte kunnat arbeta enligt plan för att uppnå målet om kvalitetssäkrad dokumentation.

Förvaltningen kan konstatera att det finns ett fortsatt behov av att arbeta med att kvalitetssäkra dokumentationen inom nämndens verksamheter under resten av året och även under år 2021.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

13.3.2.2 Utvecklingsmål: Utveckla och förstärka nämndens systematiska kvalitet- och utvecklingsarbete

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Under året har hittills en rad aktiviteter gjorts i syfte att utveckla och förstärka nämndens systematiska kvalitet- och utvecklingsarbete. En kvalitetsberättelse utifrån SoL och LSS har tagits fram, i likhet med den patientsäkerhetsberättelse som skrivs årligen. Tidigare riktlinje kring kvalitetsledningssystem har reviderats och en kompletterande kvalitetsmanual är under framtagande. Arbetet med att definiera och fastställa processer har fortsatt om än i mycket begränsad omfattning, då rådande pandemi har gjort att förvaltningen behövt prioritera om i arbetsuppgifter. Ett arbete pågår med att förtydliga och förbättra arbetet med riskanalyser, egenkontroller, avvikelser och synpunkter och klagomål, bland annat vad gäller sammanställning och analys på aggregerad nivå. Rådande pandemi har dock bromsat upp arbetet till stor del.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.				

13.4 Volym- och resursmått

13.4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Antal brukare i kommunens hemtjänst, egen regi	396	386		460	
Antal brukare inom hemtjänsten, totalt	513	499		555	500
Antal brukare som har trygghetslarm	458	432	504	495	533
Antal biståndsbedömda timmar inom hemtjänsten	102 985	66 534	69 018	115 000	105 000

Antal brukare i kommunens hemtjänst, egen regi

Utfallet för antal brukare per augusti och prognos för helår har inte kunnat säkerställas och behöver utredas.

Antal brukare inom hemtjänsten, totalt

Prognosen för totalt antal brukare hemtjänst är något lägre än budgeterat. Utfallet för antalet brukare per augusti har inte kunnat säkerställas och behöver utredas ytterligare.

Antal brukare som har trygghetslarm

Antalet brukare med trygghetslarm prognostiseras att bli högre än budgeterat.

Antal biståndsbedömda timmar inom hemtjänsten

Antalet biståndsbedömda timmar hemtjänst prognostiseras för helår 2020 att bli lägre än budgeterat.

13.5 Driftredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Nämndverksamhet	-392	-387	-205	-387	
Nämndadministration	-201	-372	-245	-372	
Förvaltningsövergripande	-10 375	-10 908	-8 470	-10 442	466
Hemtjänst i ord. boende	-46 175	-51 175	-31 958	-50 297	878
Särskilt / annat boende	-71 620	-81 888	-49 522	-77 341	4 547
Korttidsboende	-13 535	-13 379	-10 565	-13 742	-363
Dagverksamhet	-2 673	-3 551	-1 908	-3 101	450
Boendestöd	-4 371	-5 046	-2 965	-4 665	381
Öppen verksamhet	-6 772	-6 923	-4 971	-7 535	-612
Övr insatser ord. boende	-1 259	-1 233	-669	-1 078	155
Handläggning SoL	-3 909	-4 468	-2 745	-4 153	315
Personlig assistans	-17 692	-19 050	-12 256	-18 667	383
Särskilt boende LSS	-41 194	-48 990	-32 050	-49 765	-775
Daglig verksamhet LSS	-10 370	-13 330	-7 176	-11 819	1 511
Övriga insatser LSS	-6 921	-6 197	-2 620	-4 682	1 515
Handläggning LSS	-1 618	-1 674	-1 098	-1 883	-209
Färdtjänst	-7 951	-8 530	-3 563	-5 195	3 335
Hälso- och sjukvård	-26 740	-29 493	-20 773	-29 350	143
Bostadsverksamhet	-58	-50	-87	-70	-20
Summa	-273 826	-306 644	-193 846	-294 544	12 100

Vård- och omsorgsnämnden tillförs 513 000 kronor i budget för lönesatsning, enligt ett förslag som beslutas av kommunfullmäktige i samband med delårsrapporten. Beloppet ingår i budget år 2020 i tabellen.

13.6 Kommentarer till driftredovisning

Vård- och omsorgsnämnden lämnar en prognos på ett överskott om 12,1 miljoner kronor.

De ekonomiska effekterna av covid-19 har skapat en oförutsägbarhet i prognosarbetet. Det har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittrisk, men också underskott, som till stor del kompenseras av statsbidrag. Den redovisade prognosen utgår ifrån ett nuläggsscenario där ingen smitta finns i nämndens verksamheter. I prognosen är medräknat förväntat statsbidrag från Socialstyrelsen för de kostnader som uppstått till följd av covid-19 och som uppfyller Socialstyrelsens kriterier för ansökan. Prognosen innehåller positiva avvikelser då en del volymer inte motsvarat budgeterad nivå. Staten har ersatt samtliga sjuklöner i kommunen under perioden april-juli vilket också påverkar prognosen positivt.

Detta sammantaget innebär ett överskott av engångskaraktär som inte hade funnits ett år med verksamhet i ordinarie drift.

Förvaltningsövergripande överskott 466 000 kronor

Förvaltningsövergripande redovisas ett överskott då utbildningar och konferenser till följd av pandemin inte kunnat genomföras. Även kostnaden för sommarjobbare är lägre.

Hemtjänst i ordinärt boende SoL överskott 878 000 kronor

Kostnaden för köp av hemtjänst bedöms bli cirka 2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Kostnaden är lägre då insatser avböjts till följd av covid-19 men också för att volymerna generellt inte nått den budgeterade nivån.

Den egna nattorganisationen för hemtjänst (som inte ingår i kundval LOV) prognostiserar ett underskott om cirka 1,1 miljoner kronor då den budgeterade effektiviseringen inte går att genomföra till följd av volymökningar.

Trygghetslarm redovisar ett underskott till följd av fler larm än budgeterat.

Särskilt / annat boende SoL överskott 4,5 miljoner kronor

Kostnaden för köp av särskilt boende för äldre är lägre på grund av den försenade upphandlingen av boendeplatser och ett lägre avtalspris än budgeterat. Föreningen medför en något högre kostnad för korttidsboende.

För särskilt boende i egen regi redovisas överskott huvudsakligen till följd av kompenserade sjuklöner samt lägre kostnader för förbrukningsmaterial då stor del av inköpen under året gjorts förvaltningsövergripande.

Korttidsboende SoL underskott 363 000 kronor

Behovet av att köpa korttidsboende har fram till och med slutet på sommaren varit högt till följd av kommunens brist på platser på korttidsboende och särskilt boende i kommunen. Verksamheten påverkades av covid-19 och ett stort antal korttidsplatser behövdes köpas. (se stycke 6.3) Även kostnaden för utskrivningsklara är högre än budgeterat.

Korttidsboende i egen regi redovisar ett överskott till följd av att verksamhet under delar av året varit stängd.

Dagverksamhet överskott 450 000 kronor

Den budgeterade nya dagverksamheten för äldre startar inte under året vilket medför ett överskott. Arbetsstöd redovisar lägre personalkostnader och verksamhetskostnader då verksamheten till följd av covid-19 inte haft budgeterade volymer.

Boendestöd överskott 381 000 kronor

Verksamheten har inte varit i full drift till följd av covid-19 vilket medför lägre personalkostnader och lägre verksamhetskostnader.

Öppen verksamhet underskott 612 000 kronor

Restaurang Pomona redovisar lägre försäljningsintäkter då restaurangen är stängd till följd av covid-19. Även intäkter för måltider till särskilt boende, korttidsboende och hemtjänst har minskat till följd av lägre volymer.

Öppna verksamheter som träffpunkt Pomona och Källans träffpunkt redovisar lägre verksamhetskostnader då verksamheten under året varit stängd.

Prognosen för föreningsbidrag är lägre då ansökningarna understiger budgeterad nivå.

Handläggning SoL överskott 315 000 kronor

Kostnaden för handläggning SoL är lägre än budgeterat till följd av omfördelade tjänstgöringsgrader inom förvaltningens handläggning.

Personlig assistans överskott 383 000 kronor

Personlig assistans redovisar ett överskott. Prognosen är lagd utifrån enbart kända ärenden och innehåller inget utrymme för oförutsedda händelser.

Särskilt boende LSS underskott 775 000 kronor

Särskilt boende enligt LSS redovisar ett underskott. Ett par av boendena har högre personalkostnader än budgeterat. Den budgeterade effektiviseringen för ett av boendena bedöms inte vara genomförbar under pågående pandemi.

Daglig verksamhet LSS överskott 1,5 miljoner kronor

Daglig verksamhet har som en följd av pandemin under delar av året varit stängd vilket medför lägre kostnader för personal och övrig förbrukning. Även kostnaderna för lokaler är lägre.

Övriga insatser LSS överskott 1,5 miljoner kronor

Insatsen korttidsboende för barn och unga redovisar markant lägre kostnader till följd av senarelagda insatser till följd av covid-19, men också avböjda insatser. Även insatserna korttidstillsyn och kontaktperson redovisar lägre kostnader.

Handläggning LSS underskott 209 000 kronor

Kostnaden för handläggning enligt LSS är högre än budgeterat till följd av omfördelade tjänstgöringsgrader inom förvaltningens handläggning.

Färdtjänst överskott 3,3 miljoner kronor

Färdtjänst redovisar ett överskott till följd av lägre resande nästintill enbart orsakat av covid-19. Kostnadsminskningen motsvarar sammantaget cirka 3,6 miljoner kronor. Verksamheten redovisar högre kostnader för handläggning.

Hälso- och sjukvård överskott 143 000 kronor

De förbrukningsmaterial som utgör ordinarie förbrukning och som under pandemin köpts in förvaltningsövergripande redovisar en kostnad på cirka 500 000 kronor. Kostnaden för hjälpmedel bedöms följa budget. Rehab redovisar ett överskott till följd av vakanser. Palliativ vård redovisar ett överskott.

13.6.1 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Oförutsedda volymökningar är en risk som kan medföra högre kostnader än prognostiserat. I nuläget, med enbart fyra månader kvar av år 2020, ser förvaltningen att risken är liten att enskilda händelser med stor ekonomisk påverkan i 2020 sker.

Den rådande pandemin i sig medför osäkerheter då situationen kan förändras snabbt vid ett eskalerande smittutbrott. Även förändrade rekommendationer från Folkhälsomyndigheten, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen påverkar vilka smittskyddsåtgärder som nämnden behöver vidta. Prognosen utgår ifrån ett nulägesscenario där ingen smitta finns i nämndens verksamheter.

Den lämnade prognosen innehåller förväntad ersättning i form av statsbidrag från Socialstyrelsen. Förvaltningen bedömer risken som låg att ansökt belopp inte beviljas då staten meddelat att ersättning kommer att ske och att statsbidraget kommer att förstärkas om avsatta medel inte räcker till samtliga kommuner och regioners ansökta belopp. Risken att inte erhålla ansökt statsbidrag ses också som liten då Håbo kommuns ansökta belopp i ansökning nummer ett inte sticker ut i jämförelse med andra kommuner. Eventuella merkostnader till följd av covid-19 som uppstår efter 30 november har nämnden inte rätt att ansöka om ersättning för, vilket kan innebära ett minskat överskott.

Det redovisade överskottet är så stort att eventuella oförutsedda händelser som påverkar ekonomin negativt bedöms att rymmas inom befintlig budgetram.

13.6.2 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

I samband med nämndmöte den 12 maj gav vård- och omsorgsnämnden förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med en prognos för budget i balans och att, när statliga bidrag blir

kända, återkomma med förslag till åtgärder för att prognosen ska vara i balans med budget.

Då vård- och omsorgsnämndens prognos i samband med delårsuppföljning per augusti redovisar ett överskott presenterar förvaltningen inga åtgärder.

13.6.3 Ekonomiska effekter av covid-19

De ekonomiska effekterna av covid-19 har skapat en oförutsägbarhet i prognosarbetet. Det har medfört överskott i verksamheter som inte kunnat bedrivas på grund av smittrisk, men också underskott, som till stor del kompenseras av statsbidrag. Detta sammantaget innebär ett överskott av engångskaraktär som inte hade funnits ett år med verksamhet i ordinarie drift.

Den redovisade prognosen utgår ifrån ett nulägesscenario där ingen smitta finns i nämndens verksamheter.

Personalkostnad - inlånad personal, riskgrupp med lön, compensation för mertid

Nämnden har haft merkostnader för personer som tillhör riskgrupp och till följd av det inte jobbar men ändå erhåller lön. Under våren har också personal lånats in från andra förvaltningar för att säkerställa behovet av bemanning vilket är en kostnad utöver ordinarie verksamhet. Ersättning har också betalats ut som compensation för mertid. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Hemtjänst i ordinärt boende

Inom hemtjänsten har merkostnader i egen regi uppstått till följd av hög personalfrånvaro och anpassade arbetssätt för att minska risken för smittspridning.

Med anledning av att insatsen dagverksamhet stängdes så var flera brukare i behov av utökade hemtjänstinsatser vilket medförde merkostnader för köp av hemtjänst. Insatserna som beviljades var främst tillsyn, stöd vid måltider, promenader och social samvaro. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Särskilt boende SoL äldre

Inom särskilt boende äldre har merkostnader för personal uppstått vid bemanning utöver ordinarie nivå. En högre bemanning har varit nödvändigt vid bland annat kohortvård vid misstänkt eller bekräftad smitta, samt vid vård i karantän i samband med till exempel sjukhusbesök eller att nya brukare flyttar in. Extra resurser har också behövts för att möjliggöra de boendes kontakt med anhöriga i samband med besöksförbudet. Besök har kunnat genomföras via skärmar utomhus där extra resurser har säkerställt att mötet kan genomföras på ett smittskyddssäkert sätt. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Korttidsboende SoL äldre

Förvaltningen har behövt köpa korttidsvistelse utanför kommunen med anledning av att kommunens egna verksamheter hållits stängda. Den köpta insatsen korttidsvistelse avser växelvård, avlastning samt eftervård efter sjukhusvistelse. Fyra stycken korttidsplatser med inriktning demens har upphandlats under perioden juni-september på grund av nedstängning av kommunens egna verksamheter. Detta för att kunna verkställa insatsen och kunna tillgodose brukarnas behov snabbt. Detta har medfört betydligt högre kostnad än budgeterat. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Dagverksamhet

Högre personalkostnader uppstår då dagverksamheten utökar bemanningen från och med september till och med december för att kunna ta emot personer på ett smittskyddssäkert sätt. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Handläggning

Under april och maj har bemanningen på biståndsenheten varit högre än grundbemanning med anledning av högre arbetsbelastning. Därutöver har en handläggare behövt vara i tjänst på helger och röda dagar för att hantera ärenden snabbare för att underlätta samarbetet med Region Uppsala. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Personlig assistans

Merkostnader har uppstått till följd av kohortvård och karantänvård och högre personalfrånvaro än vanligt. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Särskilt boende LSS

Kommunens särskilda boenden har under vår och sommar påverkats stort av covid-19 då bemanningen behövt säkerställas och utökas för att minimera verksamheternas sårbarhet. Daglig verksamhet har under perioden också varit stängd vilket medför högre bemanningsbehov. Det högre behovet av bemanning har inneburit en högre personalkostnad för både ordinarie personal och personal som verksamheterna utökats med. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Hälso- och sjukvård

Merkostnader har uppstått för personal till följd av en högre arbetsbelastning än vanligt. Verksamheten har också haft ett högre beredskapsläge för att kunna möta behov i verksamheter. Kostnaden avser både anställd personal och inhyrd personal. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Förbrukningsmaterial; personlig skyddsutrustning och medicinteknisk utrustning

Förvaltningen beräknar att till följd av covid-19 köpa in material i form av personlig skyddsutrustning och medicinteknisk utrustning. Kostnaden är kopplat till rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och Arbetsmiljöverket. Kostnaden bedöms för året uppgå till cirka 5,1 miljoner kronor och är beräknad utifrån nuläge och nuvarande rekommendationer. Ansökan om ersättning för merkostnader görs till Socialstyrelsen.

Förväntat statsbidrag Socialstyrelsen

De merkostnader som presenteras ovan kommer att ansökas om ersättning för från Socialstyrelsen. I ansökan ett uppgår Håbo kommuns merkostnader till cirka 11,5 miljoner kronor. I prognosen beräknas sammantaget 17,8 miljoner kronor att utgöra merkostnader som kommer att ansökas om ersättning för. I delårsbokslut per augusti redovisas i samråd med revisionen av försiktighetsprincip 50% av ansökt belopp. I prognosen för helår förväntas den sammanlagda merkostnaden om cirka 17,8 miljoner kronor att ersättas genom statsbidrag.

Särskilt boende SoL äldre, uteblivna intäkter

Inom särskilt boende redovisas lägre intäkter för hyra och omvårdnad. Intäktsbortfallet beror på, utifrån gällande smittskyddsföreskrifter, begränsningar i möjligheten att anvisa lediga platser på särskilt boende. Ersättning kan inte sökas för uteblivna intäkter.

Öppen verksamhet; Restaurang Pomona, uteblivna intäkter

Restaurang Pomona redovisar lägre försäljningsintäkter då restaurangen är stängd till följd av covid-19. Även intäkter för måltider till särskilt boende, korttidsboende och hemtjänst har minskat till följd av lägre volymer. Ersättning kan inte sökas för uteblivna intäkter.

Färdtjänst, lägre kostnader

Färdtjänst redovisar ett överskott till följd av lägre resande orsakat av covid-19. Kostnadsminskningen motsvarar sammantaget cirka 3,6 miljoner kronor för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Personalkostnad - inlånad personal, riskgrupp med lön, kompensation för mertid	-1 629	-2 665
Hemtjänst i ordinärt boende	-1 201	-1 353
Särskilt boende SoL äldre	-1 334	-1 424
Korttidsboende SoL äldre	-2 003	-3 102
Dagverksamhet	0	-150
Handläggning	-116	-201
Personlig assistans	-896	-895
Särskilt boende LSS	-1 022	-2 274
Hälso- och sjukvård	-625	-711
Förbrukningsmaterial; personlig skyddsutrustning och medicinteknisk utrustning	-4 394	-5 060
<i>Ej bokfört:</i>		
Förväntat statsbidrag Socialstyrelsen	5 736	17 835
Särskilt boende SoL äldre, uteblivna intäkter		-165
Öppen verksamhet; Restaurang Pomona, uteblivna intäkter		-750
Färdtjänst, lägre kostnader		3 500
Summa	-7 484	2 585

13.7 Investeringsredovisning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
Hemtjänst i ordinärt boende	0	0	-63	-65	-65
Särskilt / annat boende SoL	0	-640	0	-540	100
Dagverksamhet SoL	0	0	0	-100	-100
Boendestöd SoL	0	-100	0	-100	0
Öppen verksamhet	0	-100	-97	-100	0
Särskilt boende LSS	-593	-370	0	-40	330
Daglig verksamhet LSS	-201	-450	-475	-515	-65
Hälso- och sjukvård	0	0	0	-500	-500
Inventarier, förvaltningsövergripande / befintliga verksamheter årligt utbyte	-183	-260	-86	-90	170
Summa	-977	-1 920	-721	-2 050	-130

Prognosen för investeringar är ett underskott motsvarande 130 000 kronor. Inom förvaltningen görs omprioriteringar då nya investeringsbehov uppstår under året.

En omprioritering av investeringsmedel motsvarande 100 000 kronor görs från särskilt boende till dagverksamhet för äldre.

För hemsjukvård och rehab uppstår ett investeringsbehov till följd av att en flytt till nya

verksamhetslokaler planerar att ske under slutet av året.

Budgeterade investeringsmedel, om 250 000 kronor, för inventarier till ett nytt LSS-boende kommer inte att förbrukas till följd av en senare byggnation än vad som budgeterats. Även centralt avsatta investeringsmedel omprioriteras.

Investeringsmedel för nybyggnation av två gruppboendestäder enligt LSS beslutades av KF 29 juni och fördes i samband med beslut över till tekniska nämnden.

13.8 Förväntad utveckling

Vård och omsorgsnämnden kommer även fortsättningsvis att påverkas av den rådande pandemin. Det kommer att krävas att nämnden tar fram nya arbetsmodeller och metoder för att hindra smittspridning och kunna genomföra sitt grunduppdrag på ett säkert sätt.

Besöksförbudet på kommunens särskilda boende för äldre upphävs från och med den 1 oktober. Ett arbete för att anpassa verksamheten för att minska smittspridning krävs.

Under hösten kommer nämndens nedstängda verksamheter successivt att startas upp i anpassade former för nämndens brukare.

Mycket tid och fokus kommer även fortsättningsvis att läggas från förvaltningen på att anpassa nämndens verksamheter till förändrade rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och nya instruktioner från Socialstyrelsen.

Förvaltningen ser ett stort behov av att ytterligare digitalisera och utveckla välfärdstekniken inom nämndens områden. Detta ställer krav på resurser och kompetens för att arbeta med dessa frågor, där inte minst projektledning är en viktig komponent. Vidare ser förvaltningen ett fortsatt och ökat tryck på att systematiskt följa och utveckla kvaliteten inom nämndens verksamhetsområden. Upphandling av nytt verksamhetssystem kommer att ta mycket tid och fokus i anspråk. Arbetet beräknas starta upp senast sommaren år 2022.

Den demografiska utvecklingen de kommande åren av personer över 80 år kommer att bidra till att köp av hemtjänsttimmar, behov av korttidsplatser och platser på särskilt boende kommer att öka. Förvaltningen ser även en ökning gällande LSS-ansökningar, personlig assistans, bostad med särskild service, kontaktperson och daglig verksamhet. Idag är ärendemängden hos biståndsbedömarna hanterbar men ligger precis på gränsen till för hög, så inom något år beräknas ärendemängden vara för hög för att klaras med befintlig grundbemanning.

Resvanorna med färdtjänst och riksfärdtjänst har kraftigt förändrats under rådande pandemi. Förvaltningens bedömning är att resandet kommer att återgå till ett normalläge från och med år 2022. Ett arbete med att utveckla och se över färdtjänstverksamheten kommer under hösten att påbörjas vilket kommer leda till en mer rättssäker handläggning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst.

Det är få personer som utgör en hög kostnad utifrån svår psykisk sjukdom och stort omvårdnadsbehov genom placeringar på HVB. Ökar inom de närmsta åren behovet av platser för denna målgrupp kommer det finnas skäl till att se över behovet att starta upp ett boende i egen regi för denna målgrupp.

14 Tekniska nämnden

14.1 Sammanfattning

Verksamheten

Driften löper på bra trots covid-19. Lokalvården påverkas mest av pandemin vilket bland annat innebär omfördelning av personal och utförande av lokalvård 7 dagar i veckan. På VA är personalen utplacerade i mindre arbetsgrupper.

Ett stort antal investeringsprojekt pågår. Flera fastighetsinvesteringsprojekt har ännu inte startat, politiska beslut inväntas. Hos avfall pågår ett stort projekt tillsammans med tre grannkommuner för omställning till fastighetsnära avfallsinsamling.

Måluppfyllelse

Målen har delvis kunnat uppnås. Vissa utvecklingsmål kommer att kräva ett flerårigt arbete.

Ekonomi

De skattefinansierade verksamheterna prognosticerar sammantaget ett överskott på 2,9 miljoner kronor.

De taxefinansierade verksamheterna prognosticerar ett lägre uttag från VA-respektive avfallsfonden än budgeterat med totalt 1,7 miljoner kronor.

Förvaltningen bedömer att kompensation för uteblivna investeringsbidrag som noterats i delårsbokslut mars inte behövs på grund av bättre prognos.

14.2 Väsentliga händelser

Fastighet

I juni fattade kommunfullmäktige beslut om att bygga en ny simhall i Bålsta. Projektering kommer att påbörjas under hösten 2020 med bedömd byggstart under senare delen av 2021. Det är ett stort projekt som kommer komma Håbos innevånare till del inom en treårsperiod.

Med en växande befolkning ökar också behovet av olika särskilda boenden. Beslut har fattats om att uppföra två nya LSS-boenden på centralt belägna tomter i Bålsta. Dessa beräknas vara färdiga i början av 2022.

Gata/park

Under 2020 har avdelningen genomfört förändringar inom den vanliga driften till följd av de besparingskrav som lades inför budget 2020. Renhållningen runt Bålsta station har minskats ner till att endast omfatta den ursprungliga upphandlingen. En effektivisering har skett genom att vissa uppgifter inom renhållningen tagits tillbaka i egen regi. Gatuunderhållet har dragits ner till ett minimum med bland annat utebliven kantstenslagning. Även gräsklippningen har berörts genom att vissa ytor som tidigare klippts en gång per år nu inte klippts alls.

Avdelningen har infört förbättrade rutiner för felanmälan. Detta har gett effektivare planering och åtgärd av fel och brister.

Vid Granåsen har soptunnor för restavfall bytts ut till kärl med källsortering.

Alla kommunala lekplatser har säkerhetsbesiktigats.

En gång- och cykelväg anlades till Lillsjöns företagspark i samband med att ICA maxi öppnades.

En hundrastgård har anlagts i gamla Bålsta enligt ett medborgarförslag.

En rad trafiksäkerhetshöjande åtgärder har genomförts med fokus på övergångsställen.

För att öka tryggheten så har en rad investeringar i förbättrad belysning genomförts och påbörjats.

En omfattande renovering och förnyelse av lekplatsen mellan södra och norra Eneby har påbörjats.

Lokalvård

Till följd av pandemin beordrades verksamheten att införa helgtjänstgöring på alla äldreboenden för att följa socialstyrelsen och folkhälsomyndighetens rekommendationer. Detta medförde personalbrist och akut rekrytering av vikarier.

Pandemin har också inneburit kraftigt ökad förbrukning av städmaterial och verksamheten har fått köpa in skyddsutrustning och handsprit till personal och införa mildt kem samt uppdatera rengöringsmetoden med ytdesinfektion.

VA

Verksamheten har under året genomfört en verksamhetsanalys för att optimera organisationen för framtiden. Bland annat har kompetens, funktion, uppdrag och framtida mål genomlysts.

Under första halvåret 2020 inträffade ett flertal vattenläckor. Tack vare verksamhetens nya system för sms-aviseringar kommunicerades detta effektivt ut till berörda medborgare. Den varma sommaren resulterade i datumbevattning, även denna kommunicerades via sms.

Avfall

Håbo, Knivsta, Sigtuna och Upplands-Bro kommun har fortsatt arbetet med införandet av nytt insamlingssystem för fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. De nya entreprenaderna kommer att starta upp den 16 oktober. En projektgrupp som arbetar gemensamt för alla kommuner och samordningsmöten med politiken har tillsatts.

Upphandling av slam och fett har genomförts och ett gemensamt avtal med Sigtuna och Upplands-Bro startar upp den 16 oktober. I samband med uppstarten kommer kundtjänst och fakturering att tas över i egen regi.

Nytt avtal avseende behandling och transport av grovavfall från återvinningscentralerna samt farligt avfall håller på att handlas upp i samverkan med Upplands-Bro kommun. Även dessa entreprenader startar upp den 16 oktober.

Utsortering av kabel har påbörjats på ÅVC:n, vilket har lett till ökade intäkter.

14.3 Uppföljning kvalitet och mål

14.3.1 Perspektiv: Målgrupp

14.3.1.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Gator, vägar och gång- och cykelvägar ska vara i farbart skick

— Ingen bedömning

Analys

Nöjd medborgar-index - gator och vägar samt gång- och cykelvägar redovisas en gång per år i samband med årsbokslutet. Övriga kritiska kvalitetsfaktorer följs upp via enkäten Kritik på teknik som genomförs vart tredje år av SKR, senaste undersökningen genomfördes 2019.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	57	57	57	
Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	55	55	56	
Upplevd kvalitet av standarden på kommunens gator och vägar.	-	-	41%	-
Upplevd kvalitet på kommunens gång- och cykelvägar.	-	-	49%	-
Upplevd kvalitet på snöröjning och halkbekämpning	-	-	64%	-

14.3.1.2 Kritisk kvalitetsfaktor: En trygg och säker trafikmiljö, god framkomlighet

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Uppföljning sker en gång per år i samband med årsbokslutet.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Olycksstatistik från Transportstyrelsen	-	-	43	

14.3.1.3 Kritisk kvalitetsfaktor: Attraktiva, trygga samt socialt och ekologiskt hållbara utemiljöer

— Ingen bedömning

Analys

Nedanstående kritiska kvalitetsfaktorer följs upp via enkäten Kritik på teknik som genomförs vart tredje år av SKR, senaste undersökningen genomfördes 2019.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Upplevd kvalitet av parkskötsel	-	-	64%	-
Upplevd kvalitet på renhållning/"utestäd"	-	-	72%	-
Upplevd kvalitet av skötsel och utrustning på kommunens lekplatser	-	-	44%	-

14.3.1.4 Kritisk kvalitetsfaktor: Ändamålsenliga och sunda lokaler

— Ingen bedömning

Analys

Nöjd kundindex - fastighet

Under 2016 och 2018 har en hyresgästenkät genomförts med extern aktör. Syftet har varit att kunna jämföra våra resultat med en rad andra kommuners. Efter två genomförda enkäter kan konstateras att utfallen blir missvisande. Inom kommunens olika förvaltningar finns det interna rutiner som påverkar svaren i så stor utsträckning att slutresultatet blir missvisande. Under 2020 har ingen enkät kopplat till de fastighetsrelaterade frågorna genomförts.

Okulär mätning av städ kvalitet

Möjligheten till platsbesök under pandemin har varit begränsade. Mycket få klagomål på synlig smuts har inkommit.

Kemisk mätning av bakteriemängd

ATP-mätningarna är utförda enligt plan samt vid behov av extra kontroll, för att snabbt

upptäcka brister i kvalitet. Under perioden 2020-01-01 till 2020-08-31 har 83 mätningar utförts och de flesta mätningarna är utförda på förskolor. Mätningar har också utförts på skolor, äldreboende, sporthallar och kontor. Målet är att 95 % av mätningarna ska ge ett godkänt resultat på 250 RLU, vilket motsvarar kraven på mätning av osynlig smuts för Hygienklass 2: Vård, behandling och mottagning av patienter. Vi har samma höga krav oavsett var mätningarna görs; äldreboenden, skolor, förskolor eller kontor. Fram till 2020-08-31 har 82 % av mätningarna godkänt resultat. Av nedslagen var 50 % på golven, resterande jämt fördelat på de andra ytorna med undantag av dörrhandtag, där alla mätningar varit godkända.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjd kundindex - fastighet			46	0
Okulär mätning av städkvalitet			90%	90%
Kemisk mätning av bakteriemängd				82

14.3.1.5 Kritisk kvalitetsfaktor: Väl fungerande avfallshantering

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning

Uppföljning sker endast en gång per år i samband med årsbokslutet.

Insamlat farligt avfall (inkl. elavfall och batterier), kg/person

Uppföljning sker endast en gång per år i samband med årsbokslutet.

Insamlat grovavfall, kg/person

Uppföljning sker endast en gång per år i samband med årsbokslutet.

Avvikelse i sophämtningen

Siffrorna gällande avvikelser i sophämtningen är något missvisande då det förekommer en del fel i databasen. Plan för åtgärd pågår, vilket efter åtgärd kommer att visa på högre siffror.

Matavfall, kg/inv

Andelen matavfall ser ut att öka något jämfört med budget. Detta antas vara en följd av att fler arbetar hemma och har semestrat på hemmaplan på grund av pandemin.

Restavfall, kg/inv

Andelen restavfall ser ut att öka något jämfört med budget. Detta antas vara en följd av att fler arbetar hemma och har semestrat på hemmaplan på grund av pandemin.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	63	62	65	
Insamlat farligt avfall (inkl. elavfall och batterier), kg/person	34	33		
Insamlat grovavfall, kg/person	292	225		
Avvikelse i sophämtningen			9%	9%
Insamlat matavfall, kg/person			35	26
Insamlat restavfall kg/person			167	117

14.3.1.6 Kritisk kvalitetsfaktor: Väl fungerande vatten- och avloppstjänster

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Nöjd Medborgar-Index - Vatten och avlopp

Uppföljning sker endast en gång per år i samband med årsbokslutet.

Antal stopp på avloppsledningsnätet

Den positiva trenden beror på att verksamheten under 2019 tog fram en underhållsplan för avloppsledningsnätet som nu används vilket har gett mycket goda resultat. Detta har bidragit till att källaröversvämningar som följd av avloppsstopp i Håbo kommun ligger på 0,30 jämfört med Sverige, som ligger på 0,67 per 1000 serviser.

Andel tjänliga vattenprover hos abonnenter

Samtliga vattenprover har visat på tjänligt vatten i både Skokloster och Bålsta.

Andel medborgare med positiv upplevelse av kranvattnet

Följs upp via enkäten Kritik på teknik som genomförs vart tredje år av SKR, senaste undersökningen genomfördes 2019.

Kvalitetsmätt	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Nöjd Medborgar-Index - Vatten och avlopp	75	75	72	
Antal stopp på avloppsledningsnätet		40	15	5
Andel tjänliga vattenprover hos abonnenter		100%	100%	100%
Andel medborgare med positiv upplevelse av kranvattnet	-	-	72 %	-

14.3.2 Perspektiv: Verksamhet

14.3.2.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Energieffektiva lokaler

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Förbrukning av vatten

Förbrukningen av vatten mäts i dag endast som ett totalvärde. Undermätare kommer att sättas upp i produktionsköken där vattenförbrukningen bedöms som stor och det finns möjlighet att tillsammans med verksamheten se över åtgärder för att minska förbrukningen. Installationer kommer att påbörjas under 2020.

Andel solel

Kommunen har idag inga anläggningar som producerar enbart solel. Projektering pågår av tio olika objekt.

Kvalitetsmätt	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Förbrukning av vatten			0	0
Andel solel			0%	0,2%

14.3.2.2 Utvecklingsmål: Förbättra underhållsplaner

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Andel drift- och underhållsplaner

För fastighet -, VA- respektive avfallsverksamheten är samtliga underhållsplaner färdig-ställda. För gatu- och parkverksamheten beslutades det under våren 2020 att antalet underhållsplaner skulle reduceras till 7 mot tidigare 28. Under hösten kommer arbetet med att sammanställa gatuunderhållet att påbörjas och arbetet med underhålls-planer för park, skog och naturvård under våren 2021.

Underhållsplaner med god kvalitet

För fastighet bedöms 85 % av underhållsplanerna vara av god kvalitet. För övriga verksamheter bedöms de underhållsplaner som finns vara av god kvalitet.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Andel drift- och underhållsplaner	87,83%	100%	95,74%	95,74%
Underhållsplaner med god kvalitet	19,8 %	100 %	79,07 %	79,07 %

14.3.2.3 Utvecklingsmål: Nytt insamlingssystem för avfallshantering

■ Ingen bedömning har genomförts

Analys

Nyckelindikatorerna har inget utfall då det nya insamlingssystemet ännu inte har införts.

Planerade aktiviteter genomförs enligt tidplanen. Ett samverkansavtal har upprättats mellan Håbo, Sigtuna, Knivsta och Upplands-Bro kommuner avseende gemensam upphandling av insamling av hushållsavfall. Nya entreprenader startar upp i mitten av oktober 2020.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
100% av alla villor och fritidshus med egna kärl ska ha fått två fyrfackskärl senast vid utgången av december 2020				
98% av villa- och fritidshushåll ska fortsätta med systemet med två fyrfackskärl efter att systemet implementerats		98%		
90% av de insamlade fraktionerna av förpackningar och returpapper ska innehålla rätt sorterat material senast under 2021.		90%		
50% mindre mängd förpackningar och returpapper ska finnas i restavfallsfraktionen från villor och fritidshus senast under 2022, jämfört med mängden förpackningar och returpapper i restavfallsfraktionen 2020.				
Att mängden utsorterade och insamlade förpackningar och returpapper i kommunerna ska öka med minst 1700 ton/år senast under 2022, jämfört med 2018 års nivå.				

14.3.3 Perspektiv: Medarbetare

14.3.3.1 Kritisk kvalitetsfaktor: Gott medarbetarengagemang

Ingen bedömning har genomförts

Analys

Det görs inte längre någon central undersökning av medarbetarnas engagemang. Tekniska avdelningen, förutom fastighetsavdelningen, har under våren genomfört månadsvisa minienkäter för att få en uppfattning om personalens engagemang och trivsel på arbetet.

Med tanke på covid-19 upplever de flesta ändå att arbetet i verksamheten fungerar bra. Några jobbar vidare med den dagliga driften och de nya utmaningarna som uppstått. Andra arbetar på distans och saknar då framför allt kollegor och de fysiska mötena.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Medarbetarindex				

14.3.3.2 Kritisk kvalitetsfaktor: God personalhälsa

■ Låg kvalitetsnivå

Analys

Utfallet påverkas av rådande pandemi, vilket gör det svårt att analysera resultatet.

Kvalitetsmått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall
Frisknärvaro				87,4%

14.3.3.3 Utvecklingsmål: God personalhälsa - öka frisknärvaron inom Lokalvården

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Att jobba med frisknärvaro under en pandemi med myndighetsdirektivet "stanna hemma vid minsta förkylningssymptom" har inte varit möjligt.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Frisknärvaro			80%	

14.3.4 Perspektiv: Ekonomi

14.3.4.1 Kritisk kvalitetsfaktor: En ekonomi i balans

■ Mycket god kvalitetsnivå

Analys

Procentuell avvikelse på -8,45 baseras på verksamheterna gator, park, kommersiell verksamhet, fastighet, internservice och lokalvård. Tekniska förvaltningen övergripande, tekniska nämnden samt nämndadministrationen ingår inte i kvalitetsmättet. Prognosen för året visar på ett överskott jämfört med budget. Energieffektiviseringar har lett till minskade energikostnader och den milda vintern i årets börja har minskat kostnaden för vinterväghållning. Även lägre kapitalkostnader bidrar till överskott jämfört med budget.

Kvalitetsmått	Avvikelse 2017	Avvikelse 2018	Avvikelse 2019	Avvikelse 2020
Avvikelse från budget				

14.3.4.2 Utvecklingsmål: Genomföra investeringar enligt plan

■ Inte uppfyllt

Analys

Visar andel projekt som går enligt årets budget. Avvikelsen är i de flesta fall ett överskott i projektet. Totalt 6 projekt har felaktigt fått investeringsbudget där kostnaden är en driftkostnad. Flera projekt kommer av olika anledningar få ett överskott i år på grund av förseningar av olika orsaker men där vi ser att totala kostnaden för projektet prognosticeras enligt budget.

Nyckelindikator	Utfall 2019	Måltal	Utfall	Måluppfyllnad
Andel investeringsprojekt enligt budget		100%	61,19%	61,19%

14.4 Volym- och resursmått

14.4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Area inhyrda verksamhetslokaler, kvm BRA	16 611	16 772	17 064	17 500	17 500
Area kommunägda verksamhetslokaler, kvm BRA	105 377	105 271	105 377	106 000	106 000
Antal besök vid återvinningscentralen	93 722	64 876	64 491	94 000	95 000
Grovavfall, kg/inv	214	164	183	297	275
Förpackningar, kg/inv	64	42	38	76	58
Restavfall, kg/inv	167	111	117	162	176
Matavfall, kg/inv	35	24	26	33	38

Antal besök vid återvinningscentralen

Besöken till återvinningscentralen till och med augusti är i stort sett samma som föregående år, men besökarna kastar mer avfall per besök.

Grovavfall, kg/inv

Siffran kg/inv har minskat då antalet ton grovavfall fördelas mellan fler invånare jämfört med uppföljningen i mars. Den totala mängden grovavfall har ökat med närmare 20 % jämfört med samma period föregående år.

Förpackningar, kg/inv

Denna siffra är missvisande, då statistiken släpar upp till ett år. Först samma period nästa år får vi ett resultat som är tillförlitligt.

Restavfall, kg/inv

Andelen restavfall ser ut att öka något jämfört med budget. Detta antas vara en följd av att fler

arbetar hemma och har semester på hemmaplan på grund av pandemin.

Matavfall, kg/inv

Andelen matavfall ser ut att öka något jämfört med budget. Detta antas vara en följd av att fler arbetar hemma och har semester på hemmaplan på grund av pandemin.

14.4.2 Resursmätt

Mått	Utfall 2019	Utfall aug 2019	Utfall aug 2020	Budget 2020	Prognos 2020
Avhjälpande underhåll, fastigheter - fakturerad kostnad kr/kvm	80	51	80	55	70
Planerat underhåll, fastigheter - fakturerad kostnad kr/kvm	65	33	91	75	75
Gatubelysning, kr/inv	255	123	124	257	257
Vinterväghållning, kr/inv	334	296	103	302	250
Beläggningsunderhåll, kr/inv	564	334	122	338	338

Avhjälpande underhåll, fastigheter - fakturerad kostnad kr/kvm

Eftersläpningen på grund av avsaknaden av entreprenörer har tagits igen med råge. På grund av covid-19 och de restriktioner det har medfört för arbete inom särskilt boende har omprioriteringar gjorts och större insatser kunnat göras i andra verksamhetslokaler.

Planerat underhåll, fastigheter - fakturerad kostnad kr/kvm

Föregående års uppskjutna arbeten har kunnat utföras inklusive de arbeten som planerats att genomföras under innevarande år.

Gatubelysning, kr/inv

Med de investeringar som planeras avseende belysning så är det möjligt att driftkostnaden per invånare på sikt kommer att bli lägre. Måttet beräknat på 22 000 invånare.

Vinterväghållning, kr/inv

Kostnaden för vinterväghållningen har varit förhållandevis låg under perioden januari-mars. Prognosen för kostnad/invånare skrevs därför ner i mars. Kostnaden för snöröjning, halkbekämpning, snötransport och sandupptagning för årets första period blev 2,3 miljoner kronor. Det är något lägre än normalt och prognosen för kostnad/invånare är därför fortsatt lägre än budget. För perioden november-december måste 2,5 miljoner kronor reserveras för en normalsäsong. Om insatserna blir fler än normalt kommer prognosen inte att kunna hållas. Måttet beräknas på 22 000 invånare.

Beläggningsunderhåll, kr/inv

Beläggningsarbeten för 2,7 miljoner kronor utförda och fakturerade fram till och med sista augusti. Uppehåll i arbetena under juli därefter påbörjades de igen under augusti. Prognosen är att tilldelade medel kommer att förbrukas, beställningar är lagda upp till detta belopp. Måttet beräknas på 22 000 invånare.

14.5 Driftredovisning skattefinansierad verksamhet

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Tekniska Nämnden	-253	-210	-138	-210	
Nämndadministration	-333	-267	-153	-236	31
Gator, vägar, parkering	-32 259	-32 342	-18 491	-31 372	970
Parker	-5 723	-4 831	-3 823	-4 650	181
Kommersiell verksamhet	911	400	403	403	3
Fastighet	-7 526	1 909	1 593	4 499	2 590
Lokalvård	-15 955	-16 539	-9 684	-16 539	
Teknisk vht övergripande	-219	-758	-256	-1 709	-951
Övrig kommungemensam admi	-2 286	-2 443	-1 589	-2 404	39
Summa	-63 643	-55 081	-32 138	-52 218	2 863

Enligt beslut KF§51 har omfördelningar i budgetram skett. 595 000 kronor överförs från Socialnämnden för en bostadsförvaltare. 200 000 kronor tillförs Tekniska nämnden för digitaliseringsprojektet. Tekniska nämnden tillförs 208 000 kronor i budget för lönesatsning, enligt ett förslag som beslutas av kommunfullmäktige i samband med delårsrapporten. Budgetbeloppen ingår i budget år 2020 i tabellen.

14.6 Driftredovisning taxefinansierad verksamhet

	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikelse från budget
Avfallsverksamhet	-901	0	160	-1 063	-1 063
VA verksamhet	0	0	2 249	1 258	1 258
Summa	-901	0	2 409	195	195

14.6.1 Kommentarer till driftredovisning

Tekniska förvaltningen

De skattefinansierade verksamheterna inom förvaltningen prognosticerar sammantaget ett överskott på 2,9 miljoner kronor.

De taxefinansierade verksamheterna VA och avfall prognosticerar ett lägre uttag från VA-respektive avfallsfonden än budgeterat med totalt 1,7 miljoner kronor.

Gator, vägar, parkering, parker och kommersiell verksamhet – överskott 1,1 miljoner kronor

Gatu- och parkverksamheten prognosticerar ett överskott på 1,1 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att kostnaden för vinterväghållning inom gatuverksamheten har varit lägre än normalt under den första delen av säsongen. Parkverksamhetens överskott beror bland annat på att verksamheten inte genomfört en del planerade arbeten då hälften av personalen (en person) under våren anvisades till arbete inom vården på grund av covid-19. Överskottet för verksamheterna dras ner av högre kapitalkostnaderna än budgeterat med 550 000 kronor. De högre kapitalkostnaderna beror på ändrade redovisningsprinciper för investeringsbidragen.

Precis som förra prognosen är prognosen för investeringsbidrag och intäktsränta kopplat till dessa 3,3 miljoner kronor lägre än budgeterat på grund av de nya redovisningsprinciperna för bidrag från exploitörer för investeringar i infrastruktur. Tidigare har sådana intäkter årligen kompenserat gatu- och parkavdelningen för de ökade kapitalkostnader som infrastrukturen

medfört. Uteblivna investeringsbidrag balanseras delvis av att kapitalkostnaderna till följd av bland annat senarelagda investeringar och exploateringar nu förväntas bli 2,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Enligt delårsrapporten mars noterade förvaltningen att gatu- och parkavdelningen borde kompenseras för det underskottet avdelningen då prognosticerade genom utökad ram eftersom underskottet berodde på nya redovisningsprinciper. Eftersom prognosen nu ser bättre ut dels genom lägre kapitalkostnader än tidigare prognoser samt även lägre prognosticerade kostnader för till exempel vinterväghållning bedömer förvaltningen att sådan compensation inte behövs. Viktigt är dock att notera att prognosen baseras på kostnader för en ”normalvinter”. Vid en kallare och mer snörik vinter föreligger en risk för underskott.

Fastighet - överskott 2,6 miljoner kronor

Fastighetsverksamheten prognosticerar ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Orsaken är i huvudsak lägre energikostnader då effekten av insatser för energieffektiviseringar börjar avspeglar sig i energiförbrukningen. Under årets första månader har endast 44% av den beräknade årsförbrukningen använts. Även kapitalkostnaderna är lägre än budgeterat beroende på att större investeringsprojekt inte färdigställts i planerad takt. Överskottet minskas dock av lägre prognosticerade intäkter för tidsredovisningen i investeringsprojekt på grund av att flera projekt inte startats enligt beräknad tidsplan.

Tekniska vht övergripande – underskott -1,0 miljoner kronor

Prognosen pekar på ett underskott på cirka 1 miljon kronor. Underskottet består av kostnader för tidigare förvaltningschef samt inhyrd Tf förvaltningschef.

VA - överskott 1,3 miljoner kronor

I budget 2020 har VA-avdelningen budgeterat att använda 9,5 miljoner kronor ur VA-fonden.

Prognosen för augusti är ett överskott 1,3 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på lägre kapitalkostnader än budgeterat. Verksamheten har även lägre kostnader för ersättning av skada hos abonnent samt lägre personalkostnader gå grund av vakanta tjänster. På grund av covid-19 prognosticeras även lägre kostnader för kurser och konferenser. Detta innebär att 8,2 miljoner kronor behöver tas i anspråk från VA-fonden jämfört med de budgeterade 9,5 miljoner kronorna.

Planerade ledningsåtgärder i både projekt och drift kan komma att bli försenade på grund av att det till stora delar saknas ledningsrätter/markåtkomst för ledningsnätet i kommunen. Det finns svårigheter att få tillträde till marken.

Avfall – underskott 1,0 miljoner kronor

I budget 2020 har avfallsverksamheten budgeterat att använda 1,5 miljoner kronor av fonden. Prognosen för augusti är 400 000 kronor bättre än budget och visar på att 1,0 miljoner kronor behöver användas av fonden jämfört med budgeterade 1,5 miljoner kronor. Största anledningen till den bättre prognosen är lägre kapitaltjänstkostnader, ökade intäkter till följd av vite gentemot en av våra entreprenörer som inte fullföljt sitt uppdrag enligt avtal samt ökade intäkter på slamentreprenaden.

14.6.2 Är prognosen för året ett underskott gentemot budget?

Förvaltningen redovisar ett prognosticerat överskott för den skattefinansierade verksamheten. Även taxefinansierade verksamheten prognosticerar ett lägre underskott än budgeterat. Medel från avfalls- respektive VA-fonden har budgeterats att tas i anspråk under året för att nå en balanserad budget.

De risker förvaltningen ser är främst väderberoende. Både kostnader för energi, främst hos fastighetsavdelningen, samt kostnader för vinterväghållningen, främst hos gatuverksamheten,

kan bli mycket högre vid en kall och snörik vinter. Även kostnader kopplade till covid-19 är svåra att i dagsläget bedöma. Den verksamheten som är mest påverkad av covid-19 är lokalvården. I dagsläget prognosticerar lokalvården att gå enligt budget. Kostnaderna har ökat för vikarier för att stärka bemanningen samt ökade kostnader för städmaterial mm. Samtidigt har intäkter genom indexreglering samt ersättning för sjuklönekostnader kunnat höjas. Även en hög långtidssjukskrivning inom egna personalen har sänkt kostnaderna. Förvaltningen ser därför inte i dagsläget att den risken för underskott är så hög. För att öka beredskapen och möjligheten att agera i tid under normala omständigheter sker en regelbunden kontroll av förbrukning/kostnader av hygienmaterial (med möjlighet att nyttja krislager vid budgetrisk) liksom regelbunden uppföljning av arbetsmiljöstatus.

14.6.3 Nämndens behandling av ekonomiuppföljning

Tekniska nämnden har fattat beslut under året genom att godkänna den av förvaltningen upprättade delårsuppföljning mars 2020 samt noterat ekonomiuppföljningarna för februari samt maj. Nämnden har noterat samt godkänt uppföljningarna utan krav på åtgärder.

14.6.4 Ekonomiska effekter av covid-19

Fastighetsavdelningen har minskade intäkter som utgörs av hyresrabatter som lämnats till två lokalhyresgäster. Avdelningen har även haft ökade kostnader för att förse Kontaktcenter med skyddsglas i receptionen.

Lokalvårdsavdelningen har ökade kostnader för bland annat tvål, ytdesinfektion, handsprit, handskar, förkläden samt städmaterial då förbrukningen och behovet av rengöring av handkontaktytor ökat sedan covid-19s utbrott och spridning. De ökade kostnader för inköp av hygienpapper som redovisades i förra uppföljningen planade ut då Fridsgårdsgymnasium införde distansundervisning och flera i kommunen började jobba hemifrån. Lokalvården har även ökade kostnader för utökad bemanning och inköp av arbetskläder till dessa, för att klara de utökade lokalvårdskraven samt den sedan april införda helgtjänstgöringen på äldreboenden som också medfört beredskapstjänstgöring under helg för arbetsledare, samordnare och chef. Då fysiska möten inte varit hälsosamt genomförbara i lokalvårdens stora personalgrupp har inköp av mötesutrustning gjorts för att kunna genomföra APT-möten under hösten.

Avfallsavdelningen har noterat att mängden grovavfall har ökat på återvinningscentralen, jämfört med samma period föregående år. Andelen besök är i princip detsamma som förra året, men varje besökare har haft mer grovavfall vid varje besökstillfälle. Personalen upplever att fler har stannat hemma och renoverat på sin semester på grund av covid-19. Andra kommuner upplever samma tendenser. Det är svårt att veta exakt hur stor del av ökningen som härrörs till covid-19 samt att sätta ett pris på den eventuella ekonomiska effekten.

Ekonomiska effekter i samband med Corona	Ekonomiska effekter t o m augusti, tkr	Ekonomiska effekter i prognos helår, tkr
<i>Bokförda kostnader:</i>		
Hyresrabatter till lokalhyresgäster	-192	-192
inköp och montering av skyddsglas i kommunhusets reception	-18	-18
Utökade vikariekostnader	-255	-800
Städmaterial tex kemikalier, handskar, förkläden	-82	-150
Tvål	-35	-65
Ombyteskläder	-5	-7
Utrustning för distansmöten	-7	-12
<i>Ej bokfört:</i>		
Summa	-594	-1 244

14.7 Investeringsredovisning

(P) före projektnamnet betyder att budgeten är preliminär och att igångsättningsbeslut inte är fattat.

		Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
24	Väg- och jvgnät, parkering					
1301	Trafiksäkerhetshöj. åtg	-2 251	-1 600	-1 401	-1 600	
1303	Gatubelysning Ullevivägen	-745				
1304	Markområde för upplag snö		-592			592
1305	Omb gatubelys Badhusv-Run		-830	-608	-830	
1306	Granåsens spår belysnings		-3 520	-3	-3 520	
1307	Trygghetsåtgärder gatubel		-2 000	-1 068	-2 000	
1308	Renovering gatubelysnings		-2 200	-1 518	-2 263	-63
1309	Förtätning belys Kalmarv		-460	-432	-460	
1310	Utbyte till LED		-2 940	-2 517	-2 940	
1311	Seriebyte av ljuskällor		-488	-507	-507	-19
1312	belys gc nämndemans-stock		-160	-123	-122	38
1313	Belysning Järnvägsparken		-189	-164	-205	-16
1314	Dekorationsbel Våppebyäng		-159	-1	-159	
1316	GC Lillsjöns företagspark		-600	-601	-601	-1
1318	Gångbana Sjövägen		-500		-500	
1358	Planerat uh beläggningar	-12 146	-7 100	-2 718	-7 100	
1364	(P)Kraftleden trafiksäker	-142		-58	-58	-58
1371	Hissar vid stationen	-2 568				
1372	Utbyte kvicksilverarmatu	-508				
1376	Utbyggnad av gatubelysnin					
1378	Konstbyggn (brokonstr)	-200	-3 518	-311	-500	3 018
1379	Utv.offentl utemiljö park	-287				
1380	Byte av vägtrummor	-831	-630	-33	-630	
1384	Våppeby äng Gata GCV	-512				
1388	Skyllpolicy samt genomf.	-86				
1389	Pulkabacke Dumpers	-121				
1390	GC-väg Viby Vilunda	-443	-8 965	-134	-8 965	
1391	Upprustn.grusbel. GC väg	-404				
1392	Breddning Dalstigen	-293	-837	-37		837
1397	Skokloster GC-väg	-12	-2 500	-72	-800	1 700
1398	Borttag av bom skeppsväge	-183		-25	-25	-25
1399	Flytt gatubelysningscentr	-1 866	-1 250	-42	-1 250	
25	Parker					
1315	Hundrastgård Skokl o Båls		-140	-126	-140	
1317	Utegyms Skokloster		-360	-1	-360	
1379	Utv.offentl utemiljö park	-154	-2 000			2 000

		Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
1382	Upprustning lekplatser	-33	-3 704	-684	-3 704	
1394	Gångbro Järnvägsparken	-165	-135	24	-135	
91	Fastighetsförvaltning					
1102	(P) LSS boende Dalvägen		-3 000	-58		3 000
1103	(P) LSS boende Viby		-4 000			4 000
1104	(P) Ny simhall		-10 000			10 000
1138	Granåsen toaletter o kall	-135	-6 865	-31	-6 865	
1139	Bättre inomhusmiljö/luft	-667	-833	-617	-833	
1141	Fridegårdsgymna om klassr	-2 176				
1142	Ny fotbollsänlag Etapp 2		-500			500
1143	(P)Gröna dalen fsk 2 avd		-15 000			15 000
1164	Renovering simhallen	-1 655				
1173	Ny förskola frösundavik	-557				
1174	Västerängsskolan kök	-14				
1175	(P) Vibyskolans kök	-2 805				
1178	Lundby ridhus	-1 601				
1180	Ishall, energiåtg.o entrÅ©	-817				
1181	Planerat underhåll	-6 892	-12 915	-8 379	-12 915	
1184	Futurum om- och tillbyggn	-31 132	-32 001	-19 509	-32 001	
1188	(P) Skogsbrynet utbyggnad	-4 769	-35 000	-943	-35 000	
1190	Säkerhetsåtgärder	-503	-2 997	-803	-2 997	
1191	Energiåtgärd ventilation	-2 155	-2 669	-296	-2 669	
1195	Solenergi utred install	-38	-5 301	-1 009	-5 301	
1197	Energieffektivisering	-1 502	-2 000	-1 015	-2 000	
1198	Idrottshall Gröna Dalen/m		-500			500
1199	Skeppsgården omby förenin	-1 092	-5 908	-5 187	-5 907	1
1362	Ny fotbollsänläggning	-9 293				
1385	Ny Simhall (Fastighet)	-225	-500	-209		500
1386	Nytt bibliotek, (KuL)		-591			591
5163	Lokalvård skurmaskin 2019	-77				
5313	Lokalvård Skurmaskin 2020		-160		-152	8
Summa		-92 055	-188 117	-51 216	-146 014	42 103

14.7.1 Investeringsredovisning taxefinansierat

(P) före projektnamnet betyder att budgeten är preliminär och att igångsättningsbeslut inte är fattat.

		Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall jan- Aug	Prognos helår	Avvikelse från budget
76	Vattenförs. o avloppshant					
1213	Omläggning ledningar	-10 744	-13 170	-9 017	-13 170	
1214	Nya förbindelsepunkter	-2 365	-4 000	-2 768	-4 000	
1250	Biskops-Arnö pågående	-1 235				
1252	Omb Skokl råvattenintag	-547				
1253	Bålsta reningsverk	-3 951	-3 643	-1 682	-3 643	
1254	Bålsta vattenverk	-2 394	-273	-33	-273	
1255	Skokloster reningsverk	-1 411	-575	-7	-575	-1
1256	Skokloster vattenverk	-465	-7 396	-976	-7 396	
1258	Underhåll pumpstationer	-2 404	-2 594	-507	-2 594	
1266	Vattentornet, skal/fasad	-9	-1 991	-1	-1 991	-1
1267	(P)Bålsta tätort ledninga	-2 221	-27 721	-7 250	-10 000	17 721
1268	(P)Bålsta tätort pumpstat	-78	-11 916	-351	-500	11 416
1269	Utlöpssledn arv Bålsta	-445	-12 555	-792	-12 555	
1270	(P)Ledn med stickspår Logist	-108	-9 392	-795	-9 392	
1271	(P)GAP, huvudmatning		-12 000	-88	-2 500	9 500
1272	Omläg ledning pga kapacit	-3	-4 997	-21	-4 997	-1
1273	(P)Skokloster Vattenv Nyb		-1 500			1 500
1274	(P)Skoklostr reningsv nyb		-1 500			1 500
1276	Reservoar ledning Krägga		-10 000	-747	-10 000	
5159	Maskiner o verk. VA 2016	-1 274	-1 226		-1 226	
5314	VA Fordon lyfta pump 20år			-641	-641	-641
77	Avfallshantering					
1401	Effektivisering ÅVC	-180	-454			454
1403	Behållare insaml avfall	-455				
1405	(P)Projekt o utbyggnad ÅVC	-17	-1 498			1 498
1411	Kärl fastighetnära in		-19 000		-24 000	-5 000
Summa		-30 306	-147 401	-25 676	-109 453	37 945

14.7.2 Kommentarer till investeringsredovisning

Gata

1304, Markområde för upplag av snö mm, + 592 000 kronor

Avser upplag för snö, salt, ris, grus, sten och jord samt även uppställning av skrotbilar. Den markyta som var aktuell i samband med verksamhetsanalysen har idag avyttrats till annan intressent. Budgeterade medel kommer därför inte användas.

1378, Konstbyggnader, +3,0 miljoner kronor

Projektet ligger vilande på grund av att upphandlingen blivit överklagad.

1392, Breddning Dalstigen, + 837 000 kronor

Projektet skjuts på framtiden då området blir starkt berört av VA-avdelningens projekt Bålsta tätort. Projektet tas upp igen då det är möjligt med hänsyn tagen till projekt Bålsta tätort. Kvarstående medel kommer inte att användas.

1397, Skokloster gc-väg, + 1,7 miljoner kronor

Prognosen visar på ett överskott för året eftersom projektet försenas på grund av att länsstyrelsen har begärt att kommunen gör en arkeologisk utredning för sträckan. Totalbudget beräknas bli enligt budget.

Park

1379, Utveckling offentliga utemiljöer park, + 2,0 miljoner kronor

Projektet har inte kunnat startas på grund av att upphandling av landskapsarkitektjänster har överklagats.

Fastighet

Flertalet upptagna större fastighetsinvesteringsprojekt har ännu inte startat. Politiska beslut inväntas för att erhålla startbesked.

För att säkerställa ledning och kontroll i pågående och kommande investeringar samt för att tydliggöra Håbo kommun som byggherre har fastighetsavdelningen anställt en projektledare. Denna tjänst finansieras huvudsakligen inom de projekt som ska genomföras.

1102 (P) LSS-boende Dalvägen + 3,0 miljoner kronor

Kommunfullmäktige fattade i juni beslut om att uppföra ett LSS boende på Dalvägen. Förstudien är avslutad och upphandling beräknas att påbörjas kvartal 4 2020.

1103 (P) LSS-boende Viby + 4,0 miljoner kronor

Kommunfullmäktige fattade i juni beslut om att uppföra ett LSS boende i Viby. Förstudien är avslutad och upphandling beräknas att påbörjas kvartal 4 2020.

1104 (P) Ny simhall + 10,0 miljoner kronor

Kommunfullmäktige fattade i juni beslut om att en ny simhall ska byggas. Förstudien har avslutats och förberedelser inför upphandling har påbörjats.

1142 Ny fotbollsplanläggning, etapp 2 + 500 000 kronor

Pågående förberedelsefas. Avsatta medel om 500 000 kronor omfördelas till projekt 1411 hos avfallsavdelningen. Utredningen kommer inte att medför några kostnader då konsulter inte har anlåtats för utredningsarbete. Beslut om omfördelning förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

1143 (P) Gröna Dalens förskola + 15,0 miljoner kronor

Barn- och utbildningsförvaltningen har av fastighetsavdelningen beställt en utbyggnad av den befintliga förskolan vid Gröna dalen med två avdelningen. Innan projektet kan starta krävs att den nya detaljplanen som utgör utbyggnaden vinner laga kraft samt att barn och utbildningsnämnden fattar beslut om igångsättning. Total budget är 15 miljoner kronor.

1198 Idrottshall /multiarena, Gröna Dalen + 500 000 kronor

Pågående förberedelsefas. Budgeten avser utredningskostnader vilka kommer att kostnadsföras som driftkostnad hos kultur- och fritidsnämnden (50 procent) och barn- och utbildningsnämnden (50 procent). Budgeten på 500 000 kronor omfördelas till projekt 1411 hos avfallsavdelningen. Beslut om omfördelning förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

1385 Ny simhall + 500 000 kronor

Pågående förberedelsefas. Budgeten 2020 avser utredningskostnader vilka kommer att kostnadsföras som drift hos Kultur och Fritidsnämnden. Totalt upparbetade utredningskostnader i förberedelsefasen är 863 000 kronor vilket kommer att belasta driften på kultur och- fritidsnämnden. Budgeten på 500 000 kronor omfördelas till projekt 1411 hos avfallsavdelningen. Beslut om omfördelning förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

1386 Nytt bibliotek + 591 000 kronor

Pågående förberedelsefas. Budgeten 2020 avser utredningskostnader vilka kommer att kostnadsföras som drift hos Kultur och Fritidsnämnden. Totalt upparbetade utredningskostnader i förberedelsefasen är 888 000 kronor vilket kommer att belasta driften på kultur och- fritidsnämnden. Budgeten på 591 000 kronor omfördelas till projekt 1411 hos avfallsavdelningen. Beslut om omfördelning förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

VA

1267(P) Bålsta tätort ledningar + 17,7 miljoner kronor

Projektet är på väg upp i särskild skrivelse för beslut om totalfinansiering. Projektet har inte kunnat starta i tid då förutsättningarna för projektet har ändrats vid ett flertal tillfällen under arbetets gång. På grund av förseningen beräknar vi upparbeta 10 miljoner kronor under 2020.

1268 (P) Bålsta tätort pumpstation + 11,4 miljoner kronor

Projektet är på väg upp i särskild skrivelse för beslut om totalfinansiering. Projektet har inte kunnat starta i tid då förutsättningarna för projektet har ändrats vid ett flertal tillfällen under arbetets gång. På grund av förseningen beräknar vi upparbeta 500 000 kronor under 2020.

1271 (P) GAP huvudmatning + 9,5 miljoner kronor

Projektet har inte kunnat startas enligt tidsplan på grund av tidsbrist hos entreprenörer. Arbetet har nu påbörjats och vi beräknar upparbeta 2,5 miljoner kronor under 2020.

1273 (P) Skokloster vattenverk nybyggnad +1,5 miljoner kronor

Budgeten avser kostnader för förstudie. Alla kostnader i år bedöms vara driftkostnad och kommer därför belasta driften istället. Del av överskottet föreslås omfördelas till projekt 1411 hos avfallsavdelningen. Beslut om omfördelning av del av överskottet förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

1274 (P) Skokloster reningsverk nybyggnad +1,5 miljoner kronor

Budgeten avser kostnader för förstudie. Alla kostnader i år bedöms vara driftkostnad och kommer därför belasta driften istället.

5314 VA Fordon lyfta pump - 641 000 kronor

Nya djupare pumpstationer kräver specialfordon för drift och underhåll, i samband med upphandling tecknades avtal för ett köp i stället för leasing, på lång sikt blir detta specialfordon billigare att äga.

Avfall

1401 och 1405 Effektivisering och utbyggnad ÅVC + 2,0 miljoner kronor

Projektens investeringsmedel förväntas omfördelas till projekt 1411 på grund av ökade kostnader gällande kärlinköp. Beslut om detta förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

1411 Kärl fastighetsnära insamling - 4,7 miljoner kronor

Projektet kärlinköp beviljades en budget på 19 miljoner kronor för inköp av fyrfackskärl. Budgeten beräknades i ett tidigt skede utifrån dåvarande mängdförteckning på kunder och antal kärl samt en bedömning av kostnad för montering, utställning och utbyte av kärl. En upphandling har nu genomförts tillsammans med Knivsta, Sigtuna och Upplands-Bro kommuner vilket gör att en korrektare bedömning av kostnaderna kan göras. Utifrån nuvarande mängdförteckning på kunder och antal kärl beräknas kostnaden för projektet bli 24 miljoner kronor. Alla som bor i villa och fritidshus har fått ett första informationsutskick om det nya insamlingssystemet under maj månad. Ytterligare information kommer att skickas ut under hösten i samband med att kärnen kommer att bytas ut. Under denna period kan det bli fler som väljer att dela kärl än idag, vilket gör att mängden kärl kan komma att ändras. Först i oktober vet vi den exakta summan då kostnaden baseras på den mängdförteckning som är aktuell då. Enligt kommunstyrelsens beslut den 14 september 2020 kommer omfördelning från andra investeringsprojekt inom tekniska förvaltningen att göras för att täcka det utökade behovet. Beslut förväntas tas på tekniska nämnden den 24 september.

14.8 Förväntad utveckling

Övergripande

Under hösten kommer Håbo kommuns tjänstemannaorganisation utvecklas och förändras. I den nya organisationen kommer det bland annat att skapas en avdelning för centralt verksamhetsstöd och en ny organisation för samhällsbyggnad.

Fastighet

Inför genomförandet av kommunens nya tjänstemannaorganisation behöver fastighetsavdelningen se över hur avdelningens personella resurser kan nyttjas på bästa sätt. Under covid-19 pandemin har många traditionella arbetssätt fått omvärderas och nya lösningar har hittats. Genomförda effektiviseringar inom energiområdet förväntas avspeglas på fastigheternas mediaförbrukning liksom kommande installation av solel.

Gata / park

Håbo kommun bygger ut många nya bostadsområden med ny infrastruktur i form av gator, gång- och cykelvägar, gatubelysning, grönområden och lekplatser. All denna nya infrastruktur kräver drift och underhåll. I budgetsammanhang kompenseras avdelningen inte för tillkommande ytor vilket på sikt kommer att omöjliggöra en normal drift och ett normalt underhåll. Anläggningarnas livslängd kommer att förkortas om normal drift och underhåll inte kan upprätthållas.

Håbo kommun har ett mål "hållbara Håbo" och har också tecknat sig för ett antal hållbarhetslöften. För att kunna genomföra dessa och sedan kunna vidmakthålla det man har genomfört krävs också resurser.

Lokalvård

Större elevantal per klass leder till ökad nedsmutsning och golvsitage som får stor påverkan på lokalvården. Även tillkomna icke planerade ytor på grund av renoveringsarbeten i kommunens skolor påverkar både arbetsbelastning och ekonomi för lokalvården.

Lokalvårdsverksamheten har påbörjat planering och samarbetsamtal för framtida finansiering, personalförsörjning och verksamhetsutveckling av lokalvården i den nya organisationen.

VA

Den kommande utbyggnaden i kommunen av kommunala anläggningar och byggnader kommer att ha stor påverkan på kommunens driftkostnader under de kommande åren.

Avseende vatten- och avloppssystemen kommer höjda krav på rening och klimatförändringarna kräva åtgärder för att anpassa systemen.

Avfall

Samverkan sker med Sigtuna, Knivsta och Upplands-Bro kommuner genom ett samverkansavtal. Detta medför stora samordningsvinster och personalresurser såsom driftledare och kommunikatör samnyttjas. Implementering av EU:s avfallsdirektiv mot en mer cirkulär ekonomi kommer att påverka avfallsverksamheten, bland annat med ökade informationsinsatser för att förebygga avfall och matsvinn.

15 Håbohus AB

15.1 Sammanfattning

Håbohus fortsätter produktionen av Bålstas nya särskilda boende för äldre. Vi skapar 60 nya lägenheter med tillhörande lokaler. I produktionsköket som ingår i projektet lagas maten lokalt till boendet. Produktionen går enligt tidplan och beräknas vara klart senhösten 2021.

Mål är ambitiösa och det är mycket kvar att göra, dock är vår bedömning i dagsläget att vi kommer nå flertalet av de uppsatta målen. Nuläge för målen ingående i affärsplanen rapporteras till styrelsen tertialvis.

Resultat per augusti efter finansiella poster beräknas till cirka 10,2 miljoner kronor. Räntekostnadsutvecklingen har varit fortsatt positiv. Utfallet 2020 beräknas bli 4,2 miljoner kronor bättre än budget. Räntesnittet 2020-08-31 är 0,52 procent.

15.2 Väsentliga händelser

Håbohus fortsätter produktionen av Bålstas nya särskilda boende för äldre. Vi skapar 60 nya lägenheter med tillhörande lokaler. I produktionsköket som ingår i projektet lagas maten lokalt till boendet. Produktionen går enligt tidplan och beräknas vara klart senhösten 2021.

Vi färdigställde detaljplanen för vår kommande produktion i Skokloster under sommaren 2020 då planen vann laga kraft. Förberedelser för produktionsstart våren 2021 pågår för fullt. Ny butik för dagligvaror, pizzeria, vårdcentral samt cirka 20 lägenheter ingår i projektet.

Vi testkör efter sommaren vårt mobila kraftverk. Förberedelser för anslutning har gjorts på demensboendet på Dalvägen 5 där testkörningen genomfördes. Testet var lyckat och hela boendet kördes på reservkraft under testperioden. Förberedelser för motsvarande installationer på övriga vårdboenden pågår med sikten att alla boenden med vårdverksamhet ska ha möjlighet till reservkraft våren 2022.

15.3 Uppföljning kvalitet och mål

Nuvarande affärsplan antogs vintern 2019 och gäller fram till valet 2022. Affärsplanen innehåller mål inom nyproduktion, miljö, kundnöjdhet, service och trygghet samt ekonomi och integration och social sammanhållning. Målsättningarna är ambitiösa och det är mycket kvar att göra, dock är vår bedömning i dagsläget att vi kommer nå flertalet av de uppsatta målen. Nuläge för målen ingående i affärsplanen rapporteras till styrelsen tertialvis.

15.4 Resultaträkning

tkr	Bokslut 2019	Delårsbok slut 2019	Delårsbok slut 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	137 686	90 008	96 242	143 490	142 550
Verksamhetens kostnader	-83 296	-46 632	-56 616	-83 640	-77 990
Avskrivningar	-35 202	-23 233	-23 533	-3 660	-35 300
Rörelsens resultat	19 188	20 143	16 093	24 190	29 260
Finansnetto	-7 414	-5 080	-5 844	-8 890	-13 240
Bokslutsdispositioner	-3 895	0	0	0	0
Skatt	-1 762	-3 223	-2 195	-3 270	-3 430
Årets resultat	6 117	11 840	8 054	12 030	12 590

15.4.1 Ekonomisk analys

Resultat per augusti efter finansiella poster beräknas till 10,2 miljoner kronor. Räntekostnadsutvecklingen har varit fortsatt positiv. Utfallet 2020 beräknas bli 4,2 miljoner kronor bättre än budget. Räntesnittet 2020-08-31 var 0,52%. Under perioden har två lån konverterats.

Borgensavgift tillkommer med cirka 2,7 miljoner kronor.

Löpande underhållskostnaderna följer budget. Den stora avvikelserna på det planerade underhållet är forceringen av installationer för det nya ventilationssystemet på Mansängen.

Inre skötsel har lägre lönekostnader samt förmånligare avtal av köpta städtjänster.

Elkostnader, avvikelserna beror på att bergvärmen för tvåvåningshusen på Mansängen inte är i full drift ännu.

Risikkostnader, färre antal skadearbeten ger en positiv avvikelse mot budget. I övrigt inga större avvikelser i driftbudgeten.

15.5 Investeringar

Tkr	Bokslut 2019	Delårsbokslut 2019	Delårsbokslut 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-37 113	-46 523	-36 749	-95 000	-110 000
Nettoinvestering	-37 113	-46 523	-36 749	-95 000	-110 000

Större investeringar är det pågående uppförande av äldreboende på Västerhagsvägen samt bergvärmeinstallationen på Mansängen.

15.6 Förväntad utveckling

I och med spridningen av Corona-viruset och de skyddsåtgärder som samhället vidtagit drabbades vissa av våra lokalyresgäster hårt. Stora delar av deras intäkter försvann på några veckor då kunderna uteblev. Genom att stödja våra lokalyresgäster ekonomiskt har vi hittills inte haft någon uppsägning eller konkurs till följd av att hyran inte kan betalas. Effekten på längre sikt kvarstår att utvärdera.

För bostadsbeståndet har vi ännu inte sett några svårigheter med hyresbetalningarna till följd av Corona-viruset. Med en ökande arbetslöshet är det väl inte oväntat om det framgent kan bli svårare för vissa av våra hyresgäster att betala sin hyra.

Vårt läge nära pendeltåget och Stockholm ger ändå en trygghet i att efterfrågan kan fortsätta vara stark även om det skulle bli en nedgång på fastighetsmarknaden. Om det sker en nedgång samtidigt som andra byggherrar färdigställer pågående produktioner av lägenheter i Bålsta bör vi vara vaksamma på om den ökande tillgången påverkar efterfrågan framförallt på nyproducerade lägenheter negativt. Minskad efterfrågan skulle också kunna leda till möjligheten att köpa objekt som andra, mindre solida aktörer tvingas sälja om efterfrågan viker.

16 Håbo Marknads AB

16.1 Väsentliga händelser

Det har under året bestämts att bolaget ska likvideras. Det har i samband med revisionen av 2019 också gjorts en extern revision av bolaget. Under året har eller ska samtliga avtal sägas upp.

16.2 Uppföljning kvalitet och mål

16.3 Resultaträkning bolag delår

tkr	Bokslut 2019	Delårsbok slut 2019	Delårsbok slut 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	7 018	4 221	274	311	
Verksamhetens kostnader	-8 344	-7 069	-2 119	-3 261	
Avskrivningar	-23	-15	-32	-32	
Verksamhetsnetto	-1 349	-2 863	-1 877	-2 982	
Finansnetto	-1 513	-2 547	-1 878	-2 982	-
Skatt	0	0	-39	-39	
Årets resultat	-1 513	-2 547	-1 917	-3 021	

16.3.1 Ekonomisk analys

Bolaget ska likvideras och har under året ej mottagit något driftsbidrag. Samtliga avtal i bolaget har eller ska sägas upp. Två anställda uppbär fortfarande lön. Bolaget använder krediten på Nordea då likvida medel är slut.

16.4 Förväntad utveckling

17 Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo

17.1 Sammanfattning

Året har påverkats av Covid-19 och den pågående pandemin. Extern utbildning och tillsyn har inte kunnat genomföras. Däremot har den uttryckande verksamheten varit i stort sett opåverkad med mycket få sjukdomsfall.

Perioden visar ett positivt resultat på 278 tkr trots begränsningar i verksamheten.

Under året har förbundet placerat nya tankbilar i Örsundsbro och Veckholm. Bryggholmen har fått en temporär lösning med containrar för Räddningsvärnnet. Inför sommaren inleddes ett samarbete med Länsförsäkringar rörande tillgång till gödselspridare att användas vid skogsbrand. Sammantaget har nu förbundet en mycket hög förmåga för skogsbrandsbekämpning.

De verksamhetsområden som följs upp har ännu inte uppvisat önskade resultat. Endast 3 av 10 mätningar visar möjlig målpuppfyllnad för helåret.

17.2 Väsentliga händelser

Räddningstjänsten har som samhällsviktigt verksamhet kunnat upprätthålla beredskapen utan märkbar påverkan under pandemin med Covid-19.

Förbundet har under sommaren haft mycket hög förmåga att hantera skogsbränder med tankbilar på plats i Örsundsbro och Veckholm, Räddningsvärn på Bryggholmen och Arnö, Skogsbrandcontainer från MSB, samarbete med lantbrukare och tillgång till skogsbrandflyg.

17.3 Uppföljning kvalitet och mål

Inför 2020 införde förbundet en verksamhetsplan med uppdelning av indikatorer, volymer och mätal. Utifrån förbundets mätal har mål formulerats för verksamhetsområden som behöver förbättras. I tabellen nedan redovisas årets mätal:

Mätal förbundet 2019-2023

Process	2018	2019	2020	Mål 2020	Kommentar
Myndighetsutövning					
Antal tillsynsbesök	182	179	49	180	Begränsat pga Covid
Antal eldstadsrelaterade bränder	14	9	6	0	
Genomföra insats					
Andel godkända aktiviteter enligt Aktivitetsplan	i.u	i.u	45%	100%	
Antal utvärderingar av övningsverksamhet	i.u	i.u	0%	50%	
Andel bränder med spridning	i.u	4%	2%	0%	
Andel AAR av insatser	i.u	i.u	2,50%	25%	
Stöd till den enskilde					
Invånare gör egen första insats	18%	30%	30%	50%	
Efter insats					
Intäkt Restvärde (RVR)	171 126	179 832	97 366	200 000	Högre än T2 2019
Andel RVR av bränder	i.u	27%	24%	50%	
Andel RVR av Trafikolycka	i.u	34%	44%	50%	

För de rödmarkerade mätalen förväntas inte målen uppfyllas för helåret. Flera av mätningarna är nya för 2020 och önskade resultat har inte hunnit uppvisas.

17.4 Resultaträkning

tkr	Bokslut 2019	Delårs-bokslut 2019	Delårs-bokslut 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	5 218	2 888	3 312	5 733	5 733
Verksamhetens kostnader	-62 934	-41 224	-42 136	-64 826	-64 626
Avskrivningar	-3 114	-2 001	-2 277	-3 190	-3 190
Ersättning från medlemmar	61 694	40 993	41 827	62 740	62 740
Finansiella intäkter	-3	-1	0	1	1
Finansiella kostnader	-699	-469	-448	-658	-658
Årets resultat	162	186	278	-200	0

17.4.1 Ekonomisk analys

Periodens intäkter påverkas positivt av försäljning av stegbil och en tankbil för 250 tkr. Intäkter från tillsyn är 300 tkr lägre än budget. Detta har under perioden kompenseras av ökade intäkter för automatiska brandlarm.

Under hösten kommer semesterlöneskulden öka och utbildningar hos MSB för RIB-personal kommer att genomföras. Prognosen för helåret blir ett negativt resultat till följd av minskade intäkter från tillsyner på grund av Covid-19.

17.5 Investeringar

Tkr	Bokslut 2019	Delårs-bokslut 2019	Delårs-bokslut 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-10 608	-3 135	-6 527	-6 700	-6 700
Nettoinvestering	-10 608	-3 135	-6 527	-6 700	-6 700

Förbundet har under året investerat i två tankbilar till Örsundsbro och Veckholm.

17.6 Förväntad utveckling

Ökad omsättning av personalen på förbundets RIB-stationer medför ökade kostnader för rekrytering och utbildning. Trenden nationellt är att det blir allt svårare att upprätthålla denna form av beredskap.

Etableringen av Dagabs centrallager i Bålsta kommer att medföra ökade krav på stationen i Bålsta vilket kan medföra behov av en utökad bemanning. Etableringen medför också möjligheter till samarbeten som gynnar förbundet t ex rörande utbildning.

Förbundet har haft en period av stora investeringar vilka kommer att minska framöver. Det som inom några år kommer att medföra störst ekonomisk påverkan är utbytet av höjdfordon i Enköping.

Räddningstjänsterna i Sverige har till följd av utredningen "En effektivare räddningstjänst" krav på sig att samarbeta regionalt för att öka ledningsförmågan vid större händelser. Detta krav uppfyller förbundet sedan 2014 genom samarbetet i Räddningsregion Mitt.

Krisberedskapen i Sverige behöver utvecklas och medför ökade krav på verksamheten att kunna utföra uppgifter vid höjd beredskap.